

UBL: BKN00G 272

272

Boekennoogen

27-2

Wink

MULDERNED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

t Amsterdam by Wed: Gijsbert de Groot.

18272

MU. DER NED.
LETTERKUNDE
TE LEIDEN

Aen de . . .
Goet-gunstige Lefers.

NAdien dese tijden met veel ongemacken vermenght; en met veel swarigheden overladen zijn; invoe-gen dat daer door de alderblymoedigste mensch dickwils tot een knagende mijmeringe wort verruckt, soo heeft het my goet gedocht yets vermakelijks om die euvel eenigfins te verdrijven, voor den dag te brengen, te meer nu men be- vindt dat de Jeugt meer tot het door- snuffelen van yet klugtigs, dan dat tot yet deftig genegen is; In dit voornemen is my dan eyndelijk ter handt gekomen een Boekjen in Vaersen, beschreven door den vermaerden Koninglijke Tijd-verdrijver *Clement Marot*: Begrijpende in sich een goet deel Quinck slagen en soete vertel- lingen, in verscheyden tijden van hem; tot een selfde eynde, als wy het nu vertaelt uwe E. Goet-gunstighet hebben op ge- dragen, en voort-gebracht, (sonder dat wy voor hebben yemant te quetsen, of de jeuckerige ooren der dartele Jongelingen te kittelen.) Versoeckende alleen dat her selve somtijts voor een versnaperingh en smakelijcke Bruyloft-kost opgedischt en onse gedane arbeydt in 't goede genomen

mach worden, en mijn Igesontheyt ter
gelegener stonde, met een frisschen Koe-
mer te gedencken, en versekert u, dat
wy dit doende, hier na met yet aerdigs
te voorschijn te brengen, sullen betoo-
nen dat wy zijn, Gunstige Lesers, &c.

't Leven

Pag. 5

't Leven en Bedrijf

Van

CLEMENT MAROT.

Boertigh verhael van Clement
Marot, en een Pastoor van Sint Ho-
nori, tot Parys.

Clement Marot, zijnde dooz-
gaens in sijn leven soo verma-
kelijk / dat niet alleen den Ro-
ningh / maer elck te weynigh
aen hem scheen te hebben; heeft
sijn laeste snack (by na al Boertig) ge-
geven: want hy beyns de sich / (niet lang
booz sijn doot) dapper krank te zijn / ge-
bruychende dagelijck verscheyde genees-
middelen / met booz-nemen om den Pa-
stoor van sijn buert (een man seer bitter te-
gens de Hugenooten / of die van de Gere-
formeerde Godts-dienst / soo wel in woos-
den als in wercken) een pots te speelen:
Ontbiedende ten dien eynde eenige van sijn
Bloet-verwanten en goede bekende / booz
sijn Bedt; gelatende sich niet alleen heel
sieck / maer oock soo / als of sijn gemoot be-
zwaert / enten alder-hoogsten tot 't Eroom-
sche Beloof genegen was: soo dat sy niet
anders meenden of het was soo als hy sich
gelies; terzont het gewichte van sijn qua-
lijck

lyck gestelt heyt / en voornemen van beke-
 ringe / door de gantsche Stadt deden dra-
 ven; Soo haest quam hem dit niet ter oo-
 ren / of hy begon hartig laechen / en sijn
 knecht geropen hebbende / seide: Gaet
 terstont by die Pastoor / en seght dat hy
 sonder vertoeben by my komt / om my met
 't heyligh Olyfel (dewyl ik een groote reys
 meen aen te nemen) de leste dienst te doen /
 en te salben: de knecht dit hoorende / meen-
 de dat sijn Meester door siechte raes-hal-
 de / in half pedel hoofdigh was / om dat hy
 altyt met de Roomsche Ceremonien hadt
 gespot; in-boegendat hy niet toeben / dit
 bevel in de windt sloegh / en niet eer voort-
 ging / hoorde dat Clement hem ander-mael
 sulckx met harde woorden geboodt te vol-
 brengen: het geen vocht terstont wiert ge-
 daen; want de knecht / boegende sich by
 den Pastoor / bootichapte aen den Meester-
 lijken Oer al 't geen dat hem belast was.
 Fluchts voer de Paep daer op dus upt: **M**
 Meester (geloof ik seker) vyzijt met my /
 en met de **D** Dienst van de **K** Kerck / den
 spot: maer hy sal nu haest ter Stede ko-
 men / daer hy van al sijn schalckhepde sal
 moeten rekenschap geben; want seker / het
 is ni t goet met soo een hooge saeck den
 bzaeck te seken / en derhalven blind ick het
 niet gecaden by sulck een Ketter te gaen.

Hier

Hier mede vertroock sich de Paep / half
 verstoozt / in sijn Studoor / en den knecht
 ginck opeen draf weer na hups / vertellen-
 de aen sijn krankhen Meester al 't geendat
 hem weder-varen was. Clement zijnde /
 nae dat hy sich geliet / hier ober heel on-
 stelt / seide tegens sijn knecht; spoet u ter-
 stont wederom / en seght tegen den Prie-
 ster / dat hy ter blucht moet komen; want
 't kan zyn dat ick de reys van daeg noch
 aen-nem; en indien ick gebaer liep / de
 schult soude alleen op den Pastoor geleydt
 worden. Binnen weynigh tijds was de
 knaep wederom by de Pzester / die upt de-
 se leste boodtschap niet anders kon af-me-
 ten of het was een oprechten ernst: des
 hy sich / met al sijn gereedtschap by den
 krankhen boegde / vermaende deselve sich
 tot de heylige Biechte te bukken; ge-zuy-
 kende daer by sulcke woorden / als hem
 docht te dier tijde het oisbaerlijckste te zyn.
 Hier op gaf Clement tot antwoorde: dat
 hy sijn reyse misschien wel haest sou aen-
 nemen; gebiedende daer by aen sijn Die-
 naer / dat hy hem sijn oude Laers en soude
 voor den dagh halen. Den Pastoor docht
 dit een seer vrecmt gebodt te zyn / wyl hy
 in doo's noodt scheen te leggen / en dienbol-
 gende geen meert laers en van nooden had.
 Doch so haest was de knecht met de laer-

A 4

sen

fen niet voor het krank-bed gekomen / of
Clement seide: **D**ominie Pascooz / ik heb
nen wden Dly hier ontboden / om mijn
laers (dewyl ik een groote reys heb vooz
genomen te doen) soo wel te smieren / als
het immers mogelijk sal zijn **D**en Paep
dit hoorende / was niet wepnig vergramt /
en liep al knozende en mozrende ten **H**ups
upt latende den **D**og / die hy vooz een puer-
steche **D**ot schol / op het nest / die niet na
liet wel lustigh om dit bedrijf in sijn vupst
te lachen.

Vermakelik verhael van een Edelman,
aen 't hof van Parijs, die sich liet voor-
staen op sijn manier alleen te leven.

Binnen Parijs was een out Edelman /
die sich liet beclupden dat hy alleen leef-
de / en met niemant pet te doen had / het
geen ook dooz de gantsche **S**tad; wierde
geloofst waerachtig te zijn; want niemant
kon de voet onder sijn **T**afel krijgen / dewyl
hy uptter maten glerig / en vooz niemant
niet / dan vooz hem selven pet over had.
Dit gerucht quam op 't lest in 't oor van
den kluchtigen **C**lement Marot; des hy /
(wetende dat des **W**ozchs **D**rou so ge-aerd
was /) als de **S**paensche **D**upl-ezel / die /
als men haer met een stroo onder de staert
kittelt / achter upt slaen / dit nabolgende
Deuntje

Deuntje ophemrijnde / ende in de **W**er-
relt brycht.

Lieve goet-bloet, slechte Jan,
Heel verkeerde Edelman.
Hebt ghy alle ding alleen.
En met niemant yets gemeen;
Hoe kan dat waerachtig zijn,
Nu u Wif, dat ritse Swijn,
Als een kat uyt krollen loopt,
En u zoo veel Swagers koopt.
Als'er dagen zijn in 't Jaer,
Of wordt ghy het niet gewaer,
Dat sy na d' ouw gewoont,
't Gierigh hoeft met horens kroont?

Dit deuntje was binnen wopnig dagen
onder de hobelingen soo gemeen / dat'er
schier niet anders wiert gesongen: in-boe-
gen dat den **E**delman sich bevont meer ge-
meenschap met andere te hebben / dan hy
sich selven hadt in-gebeelt: hoewel hy het
met een stilzwijgen lies deur gaen.

Kluchtig Verbael van een Jong **G**e-
troude, aen haet Lief.

Een een-oogigh Jongman, zijnde aen
een brave **T**as gehuwt, bevondt dat de
selve soo reyn een **M**aegt, als hy'er ver-
moedt hadt te zijn, niet was 't het geen hy
haer

to 't Leven en Bedrijf
haer op een Avondt, halfboertende ver-
weet. Doch sy op versche yde Schermfla-
gen bedreven, en redelijk gauw tertael,
voer daer op dust tegens hem uyt: Lieve
Man, waerom verwijtgy my het verlies
van mijne Maegdom, daer gy selfs het ee-
ne Oog zijt quyt geworden; Wel Liefste,
seyde hy, die schade heb ik van mijne Vy-
anden bekomen. Soo quaet, vervolgt sy,
is het met my noyt toe-gegaen; want mijn
Maegdom ben ick door hulp van een
goedt Vrient quijt geworden, derhalven
sal het verlies van uw' een oog aen my,
in ons Huwelick, op een dag meer scha-
de kunnen veroorsaken, dan dat van mijn
Maegdom aen u in een gantsch jaer; want
de Maegdom groeyt weer aen, maer het
gesicht nimmermeer.

Clement Marot zijnde van sijn knecht
bestolen, komt door een boertige
brief, wederom aen sijn Gelt.

Clement Marot, zijnde op'repse van een
van sijn knechts so uyt-gestrichen, dat
hy sijn Gelt / kleederen en Paert moest
missen / wist niet hoe hy op een sprong we-
derom aen ander geldt souder aen Ba-
lang dencken en herdencken / soo besloot
hy een Brief aen den stonng te schryven /
van desen in-hout:

Heer

van Clement Marot. 11

Heer Konink, het is aen uwe Majesteit
seer wel bewust dat geen ongeluck alleen
komt, en of ick'er daer aen voor desen
eenigfins hadt getwijffelt, soo moet ick
het selve nu volkomen geloof geven, De
waerom daer van is dese: Ick had my on-
langs versien met een geboore Gasconjer,
om daer van na behooren, gediend te zijn,
want hy stack boorde-volgoede en Hoof-
sche hoedanigheden, als: liegen, Hoere-
jagen, Droncken-drincken, Dobbelen,
Spelen, en soo voort Dese heeft, eer ick
hem volkomen kon, sijn tijdt so wel waer
genomen dat ick my selven derhalven van
achteloosheyt moet beschuldigen; want
onlanghs, met hem op de reyse zijnde, so
sagh hy dat ick een buydel met gelt onder
mijn Oxelen had; deshy deselve, hebben-
de daer in also groot behagen, als ick selfs:
des nachts sonder my in slaep te stooren,
daer van daen nam, en bergde daer hy't
belt betroude Des morgens stack hy hem
selven in mijn beste gewaedt, omslingerde
hem met mijn mantel, en settede hem op
mijn Paert, dat mijns oordeels, alrede met
hem so wijt is weg gelopen, dat ick buy-
ten hoop ben van 't selve oyt weer te krij-
gen Des ochtens, nae dat ick wel geslapen
had, kreeg ick, in stede van een vrolijke
morgen-groet, de bedroefde tijdinge van

11 6

dit

dit mijn ongeluck; waer door ick in sulck een mijmering geraeckte, dat den Apo-teecker met al het geen ik noch over had, voor Slik-potten, Siropen, en ander tuygdeuring; in-voegen, dat al mijn rijkdom in uwe Majesteits mildadigheyt bestaet.

Den Koningh dit gelesen hebbende / merckten wel / op wat doel-wit den schalc-ken Clement socht te schieten / dies luy dus upt-boec: Clement, ik ben bereypt, om aen u eenig gelt te leenen; maer wat booz ber-seckering van betalinge wilt op aen mi daer tegens doen: ick sal / seide Clement, mi by de geschifte verbinden, dat ik d'ontfangene Penningen / so haest als uwe konincklijke glans en gloep in Europa wederom vernieuwt / wederom sal moeten upt-heeren; hier beneven sal ick selfs bozg blijven. Terstont begon den Koning / en al de Heeren die daer by waren / dapper te lachen; en Clement wiert naer sijn begeeren / van de Majesteit met een deel goude Pistoletten geholpen.

Aerdige Quinck-slag onder een deel vergramde Mevrouwen uytgestrooyt.

MEn moet het Vrouwelijk geslagt en de Roosen niet al te hart handelen; want se zijn, so doende, haest verlept, of zekeren

steken met de Doornen. Dit bevonde dien Franschen Poët, nae dat hy het boek van de Roosen genaemt de Roomans had geschreven: in dit werck deed' hy een archwanende Sot soo veel gekals tegen die de Vrouwen uytbraken, en veel quaet van'er seggen, dat hy daer door in grootste ongenade van de Koningin en al de Hof-jufferen wiert gestelt, invoegen datse met elkander een vast besluyt maekten, van sich ter gelegener tijdt aen hem te wreken; het geen ook haest scheen te gelucken: want de Koningin kreeg den misdadigen, door hulp van eenige Staet-juffers, in haer gewelt; varende eerst tegens hem (om dat hy het Vrouw-volck so geweldig swart in sijn Boeck had gemaect) met woorden dapper uyt: daer na geboodse aen'er Hof-juffer, datse hem met roeden op de naeckte rug souden geesselen. Hy, siende dat'er haer ernst was, begoft sich met d'aller-beste woorden die hy geleert had, te ontschuldigen, en genade te versoecken; doch al te veergeefs, het onweer des gram-schap was door geen gesmeek te stillen; het rockje most uyt, de rug ontbloot, en hy aen een pael gebonden. Hoe barmhertig hy in dese gelegentheyte keek, is niet wel te beschrijven, doch d'ontstelde Juffers, hadden daer mee gantsch geen erbarmingh

14 't Leven en bedrijf
mingh; Des hy, siende dat 't op de knip
aen quam, voor haer op sijn bloote knyen
neder-boog, verfoeckende, als het doch
anders niet mocht zijn, een kleyne bede
van haer, eer sy met de straf voort voeren;
het welk hy, doch met groote moeyte,
verkreeg, des hy dus met een bevende
stem regens h'er uytvoer; Me juffers, wijl
ick sie dat'er geen genade voor my by u is
te verwerven, soo bidde en begeer ik dan
dat de grootste Hoer van u allen my de
eerste slag geeft So haest waren dese woor-
den niet gesproken, d'eene keek op d'aan-
der, en gingen, sonder hem yets te mis-
doen, met beschaemde kaken wegh.

Wonderlijke handel tusschen een Jon-
ge Edel juffer, en een Minne broeder.

Open sefde t'it / als Me-vrouw Ma-
gareta van Oostenrijk in den naem
van haren Heef / den Roomschen Keeser
tot Americks om de vrede met den Aller-
Christelichsten Koningh (in wiens plaats
dare ter stede was gekomen de Hertogin-
ne Louisa van Savoyen) te treffen / soo
onthielt sich oock aldaer de Gzabinne van
Egmont met haer Dochterdien / die ter-
stondt / vae dat alles klaar gemaakt was /
haer verblijf op een van haer quipen nam /
ontledende aen den Guardiaen van het
Minne-

van Clement Maror. 15

Minne-broeders vlooster, dat hy een
deughesame Pater (soo mel on: te preken/
als om te Biechten) by hart op 't Hups
gelliefde te senden: het geen by na soo haest
volbracht / als vergeert was. De gesondene
Broeder dede sijn dingen wel: dat de Gza-
bin sich sijn preken ten vollen betnoeg-
de. Onderwijl begonnen de kars-dagen te
naken / om aen 't Altaer te gaen / dies be-
sloot sy eerst te Biechten / en dat in een be-
sloote Capelle / om dies te byper haer hart
voor de Vader upt te slozen: soo haest hadt
sy dit niet bezicht / of sy sonde'ec Pogter /
om oock gesupvert te worden by den vooz-
noemden Monnik. Soo haest had de jon-
ge Juffer haer ghepimen aen hem niet
ontdeckt / soden loosen gast voelde wel a n
wat eutwel sy sieck was / lepde haer der hal-
ben een slugtige boet straf op / seggende:
mijn kinde indien gy van al uwe sonden
begeert gesupvert te zyn / soo moet gy mijn
Gzdel drie dagen lang op uwen vlooten
buph dzagen; want deselve is macheligh
om 't voozleden wech te nemen en het toe-
komende qua t te verhindere. Sy / dit
hoorende / stont een wijl ijs verbaest niet
wetenda wat te hirt in souden doen. Ep: de-
lijck septe (dewyle hem niet ongehoor-
samen doxt zyn:) liebe Vader wilt my de
selve (wyl gy weet dat sy tot mynen bestien
is)

is) behandigen/ op dat ik daer soo mee doe/
als gij geboden hebt. **Terstont** gaf de loofse
Monnik haer dit tot antwoort: lieve
Dochter / u handen zijn tot sulck een heyl-
ligh werck veel te onreyn: des moet ick
het self doen / met die daer mee ick u de ze-
gen gegeven heb / en zijt byp verskerct dat
sulckis soo haest niet sal geschiede / of gij
sult van alle uwe sonden ontbonden zijn:
de **Jonge Juffer** begon hartelijck te wee-
nen; des verholghde de **Monnik** sijn be-
gonne werck / seggende: wel **Dochter** / zijt
gij ketterisch geworden / dat gij u wepge-
rig stelt ontrent de **Ordinantien** van de
Moeder de heylige kerck te gehoozamen/
dat hoop ick van uwent wegen nimmer-
meer: daer op sef **Me-juffer** / ach **Vader**!
dat zijt vort van mij; gebuycht derhalven
den **Biegt** soo 't de kerck gebiedt / ick wil
de **Absolutie** garen ontfangen / en de boet-
wercken goet-willig doen / maer te ge-
doogen dat gij met uwe handen aen mijn
bloot **Lichaem** sult raken / dat kan mijn
eerbaerheyt in geenderlepe wyse verstaen.
Wel nu dan sefde de **Vater** / soo wepget ick
soek aen u mijn **Absolutie** te geven. **Mits**
rees de **Juffer** op / zijnde in haer gemoet
heel bezwaert / bermits sp waende dapper
gesondicht te hebben met den **Vater** niet
te gehoozamen. **So** haest quamse niet in
de

de **kerck** / of haer moeder quam van 't **Al-**
taer / des sp haer gelliet als of se daer mee
nae toe quam gaen; de **Gravin** dit siende/
vraegde haer of se beruydt was / en al ge-
blegt had? **Het** antwoort was: **Neen**.
Wat hebt gij / vraegde de **Moeder** / dan so
lang by de **Vater** gedaen? ick heb / sefde
sp / wel gebiegt / maer wijl ick hen de pe-
nitentie / die hy op my lepde / wepgerde / soo
wilde hy mijn de **Absolutie** ook niet geven:
de moeder ondersocht daer op de saeck so
wijsselijck / dat se al den handel van den hit-
teligen **Biegt-vader** te weten quam; des
sp haer **Dochter** by een ander dede **Biegt-**
ten en **Absolveren** / so dat sp nach dien dag
het **Sacrament** ont fing. **So** haest quam
de **Gravin** niet upt de kerck in haer huyss/
of de **Staet-juffers** begonnen tegens haer
over den **Biecht-vader** te klagen / dewijl
hy den eenen dit / en den ander dat tot peni-
tentie had op-gelegt. **De Gravin** / die den
Monnik niet dan alle goets had toe-be-
trout / kroyte haer gramschap soodanig
in / dat sp niet dan met een lag de vertwon-
deringh van dese vzeemdigheyt upt-boe-
semde; doch echter lietse niet na den **Mon-**
nik vooz haer te ontbieden / en hem soo
lang met roeden te doen geesselen / tot dat
hy de waerheyt van al het geen dat'er ge-
schiedt was / bekeedt / en haer om genade
badt

badt. Sy sondt hem op een wagen / wel vast met touwen gebonden / aen den Oordlaen; belastende de selve na desen een broemer man aen haer om Godts Woort te Predicken / te senden / als desen vleesche-lycken Broeder was.

Aerdige Antwoordt van een Edelman aen een Juffer.

Een Edelman wandelende dichtwils vooz-by de deur van een Juffer van sijn kennis / die soo moedig was / datse / hoe frestelgh by haer ook groete / niet eens wilde neppen; des by op een tijt dus tegen haer uptvoer: *De Juffer* 't is aen u persoon wel te sien / dat de schoonste Juffers oock de hoogmoedigste zijn. *Terstont* sechelt sy hem hier over / met een spitse tonge vooz een *Gep-en-haert*; doch by niet sluer zijnde / seyde / met een bysonde aerdighepd: *De Juffer* / ick weet soo gewis dat ick geen *Gep* ben / als ick gewis weet / dat ick / als ick aen u quam te *Houten* / tot een *Boca* soude herschapyen worden.

Een jonge Juffer wonende binnen *Lions*, had haer selven schoone met eeren Bruynetje mochte genaemt worden van 't hooft tot de voeten in twit gekleert. In dese gestalte quam sy by een van haer ge-

gespeeltjens, vragende aen een van de selve, hoe haer dit spier witte kleet behaegde, terstont begon d' ander te lacchen, seggende, al mees-muylende, Juffer gy lijkt, soo waer als ick leef, nu wel een swarte Vloo in een soetemelcks-pot.

Een Geyl Wijf tegens haer Man.

Een Hoornzager (pogende sijn bylent / die seer wantroostig was / om dat sijn Wijf hem van achteren met het Wapen van *Bochybergen* kroonde / te troosten; seyde / gy zijt wel sot dat gy u hooft daer mee byecht / en u selven in-beelbt dat de Wijven hare *Mans* hoorens konnen op setten; was dat waer / men sou hun dikwils vooz bulskoppen aensien; want hanner hoorens souden groeter dan *Ossc*-hoorens zijn. *De Vrouw* van desen goet-bloet / daer by zijnde / seyde / om hem tot een so-genaet te maken; mijn *Man* spreccht de waerhepd want indien sulcke waer was / sou'er geen man in de werelt zijn die groeter hoorens dan mijn *Man* sou dzagen.

Boertige Geneesmiddel tegens een quade Vrouw.

Clement Marot, siende dat den *Coningh* genegen was om eenigh tijt ver-blijf van hem te hebben; wist nauwelijck wat

wat hy booz soude brenghen / om de Mase-
 stept te vermaeken: Spndelijck schoot he-
 hem in 't sin dat hy garen wat kluchtig
 hoorde vertellen; des hy met een vrolyck
 gelaet dus uptboert: Sire / het is een ge-
 mepne plaeg booz de mans / die de wij-
 ven / soo haest als sy gehuwet zijn / haer best
 doen om de boeck aen te krijgen: het geen
 haer dichtwils gelucht / mits de mans daer
 in niet tijds genoeg booz sien. Het is on-
 langhs binnen utwe stadt Parijs gebeurt /
 dat een Timmerman / siende dat sijn wijf
 booz over-gebe booshept hem dagelijks
 na de hoon stach / soo dapper vergaende /
 dat hy sijn handen aen het stuck-bleesch be-
 gon te leggen / en haer de huft so lang met
 een mae-stock toude / tot dat se / hebbende
 wel drie of vier gaten in de kop / sieck te
 bedde gink. Hy spaerden geen kosten om
 haer wederom tot'er vorige gesontheyt te
 brenghen; daeglijx quam'er een Doctoren
 Wont-heelder / daer hy had hy een dienst-
 maegt bestelt / die niet anders dede dan
 op hare bevelen te passen; inborghen dat sy
 siende dat'er veel gelts wiert gespilt / hy'er
 selven seide Ik wedde dat mijn man my
 nae dese tijdt wel ongeslagen sal laeten / en
 aen my den toom wat beter vieren dan hy
 tot noch toe heeft gedaen; doch sy vond'er
 selfs daer nae in'er meeninge wel dapper
 bedzo-

bedrogen: want soo haest was sy niet we-
 der op de beenen / of de man ontboodt den
 Doctoz / Wont-heeler / en Apotreeker /
 seggende / na dat hy met haer hadt getee-
 kent: Siet / daer is soo veel booz het booz-
 gaen'e / en daer is noch soo veel / om / of ik
 u in het toe-komende weder van doen had /
 te eerder geholpen te worden? want hy al-
 dien mijn wijf wederom den best maecht /
 het sal getwis niet een hayz beter met haer
 af-loopen dan het nu gedaen heeft. Sy al
 dese woorden belupstert hebbende / hielte
 haer na die tijdt soo wel te vreden als sy
 mogt / en de deu-delijke Man behielt o' op-
 per-heerschapp / die hem van alle recht-
 wegen torquam. Des is het wel waer / ge-
 lijck het oude Spreech-woort seght / dat
 de Wijven ende Noote-boomen noot-
 saeckelijck (sullende goet zyn) moeten ge-
 slagen worden.

Een Advocaet brengt sijn quaet Wijf
 om d'n hals, sonder voor het geregt
 (ten dien evnde) straf baer te zyn.

Marot merkende dat de Majesteyt
 uyt de voorgaende klucht vermaek
 genoten had voer in sijn vertellinge voort
 seggende; Sire, een goet en geleert Advocaet,
 voor den Hove van Parijs, had sulck
 een loosen boose pry tot een Wijf, dat
 hy

hy 't daer by niet langer wist te harden, des besloot hy sich daer van te ontslaen, doch sodanig, dat hy in sijn eer blijven, en van 't gerichte bevrijdt zijn mochte. Om dit voornemen tot goet einde te brengen so liet hy sijn Muyl-ezeldrie dagē dorst lyden; op den vierden dag wilde sijn quaet stuck-vleesch haer selven op 't landt mer'er Kurnuyts, haer wat vermaken ' het welk hy seer garen toe-liet, fertede haer op de Muyl, die van dorst byna raefde; so haest quamense niet onrent de loire, of het Beest liep een sloops in de stroom, die dapper diep is en seer snel loopt: terstont lag Me-juffer uyt de Zadel in het water, daerse, wijl'er niemant helpen kon, in een oogenblik verdronk, doch den Ezel wiert ter nauwer noot geholpen, en den Advocaet wederom ter hand gestelt, horende met wenende oogen ende een vroolik harte de vertellinge van sijn Vrouws ongeluckig eynde. Dese pots geviel den Koninck, en al de Heeren en Edellieden soo wel, dat sich niemant van lacchen kon onthouden.

Clement Marot doet des Konings Paerden lacchen.

Op een tijdt wiert de Majestept van Franckrijck belust om Clement marot

rot wat te quellen / gebiedende derhalven aen eenige van sijn Stal-knechts / datse alle de Paerden van Marot, zijnde vier in 't getal de staerten souden af-snijden; het welk (na bp) soo haest gedaen / als ge' oorden was. Des anderen daegs soude Clement met den Koningh upt-rijden; des hp in de stal gekomen zijnde / sagh wat 'er geschiet was / wel wetende waer van daen hem dit quam: des hp sich / hoe qualijck sijn gemoet gestelt was / eben bzoelijck aenstelde / en wel hertigh begon te lacchen: denckende dat hp suclck / bp gelegenthept / aen den Koningh wel soude vergelden; gelijk hp oock op de nabolgende wijze deed: hp liet des Konings beste Paerden (dooz de Stal-knechts) nebens de sijne stallen; doch de sijne met het hoost / en des Konings met het gat na de kribbe / gebende terstont aen sijn knecht bevel / dat hp des Konings Paerden de lippen soo wijt soude op-splitten / dat men de tanden kon sien. Dit was so haest niet gedaen / of hp boegde sich bp sijn Majestept / seggende: Dite / zijt g' belust om een wonder te sien / dat g' nopt gesien hebt / soo volgt m'p. Den Koning bza gde wat dat was? het zijn / sepe de Marot, Paerden / die op utwe stal staen en lacchen / dat men de tanden / als die van de grimmende Wyen / siet blincke. Soo haest

haest hadden de Grooten / die by den Koninck waren / dit niet gehoozt / of sp baden de Maesteyt dat hy soude heen gaen / en dese klucht besien ; gelyck hy dan ook deed : maer in de stal gekomen zijnde / so sag hy dat sijn Paerden stonden en lichten 't bloet van haer gespletten lippen / Des hy verbaest stondt en heech ; doch Marot sprack hem met een vrolijcke mont / dus aen : siet Sire / heb ick de waerheyt niet gesegt / dat uw' paerden staen en lachen dat men haer tanden siet blincken ? en dit geschiet niet dan upt schimp / om mijn paerden ober haer staertelooshepdt te beschaemen. De Maesteyt heerende sijn aengesicht nae de Heeren / die het spel nevens hem aensagen / sepe : Je suis baye. Ick ben betaelt / en begon epndelijck hartig te laechen / gebiedende de Paerden te ver binden / hoedende sich daer na van aen Marot eenige pots te speelen.

Wonderlijcke Klucht van twee nieuw Gehuwde.

Clement Marot, op een tijdt met de Maesteyt upgereden zijnde / bebont dat hy des avondts niet al te luchtig van geest was ; des hy tot vermaeck van den Koning / dus upboet : Sire / een Jongman hebbende in sijn seugt by wat wilt

geloopen / en met veel vijsters en vrouwvolck verkeert / begaf sich / zijnde die leuenzadt / met een vzaue Casch in 't huwelijck / oock wijl'er noch van d'oude ranchen in sijn krupten staken / soo noodigde hy op den tweeden dag van sijn Wyploft / al sijn oude vpfsters en wijben : dese / nieuw-gierig zijnde om te sien hoe hy hem in dese staet droeg / en wat booz een hy gekregen had / lieten niet na om te komen / bzingende elke pers tot bereeringe in sijn Wypstraet / booz welke deugt hy haer / na 't mael seer beleefdelijck bedachte / gelyck hy ook dede booz al de vyzigheyt die hy by haer-lieden had genooten ; boegende daer by / dat hy nu genootsaecht was dat geselschap wat minder dan booz dese te gebuyphen / benevens meer andere redenen / die het schepden veroorzaecht te upten. Soo haest waren de Venus-diertjes niet veretrochen / of sijn Wyp-vrouw / zijnde ober de geschencken verblijdt / boet met een vziendelijck wesen dus tegen hem upt : Alder-liefste / wat zijn het doch booz Juffers en vpfsters geweest / die onsmet al desen Wypstraet hebben beschoncken ? Het zijn / sepe hy / al te samen goede Koznuptjes / en sulcke Diertjes / daer van ick Wypster zijnde / al te met een vzienschap heb genoten. Wel verbolgede de Vrouw / ick ben niet wel veruoegt dat

gy my dit niet eerder hebt gesegt / hadje dat gedaen / ik sou al de mans en bypers / daer van ick wel eer vrientschap heb genooten / daer by genoodigt hebben; en geloost byperslijck dat ick wel eens soo veel van de mijne / dan gy van de uwe hebt genooten / soude gekregen hebben. **De Man** dit hoorende / sach haer met scheele oogen aen; doch doyst echter niet een woort spreken. **Dese** vertellinge behaegde den Koninck soo wel / dat hy daerom wel haestig begon te lacchen.

Aerdige handelinghe van twee ongetroude.

Marot, merkende dat de **Majestept** met sijn kluchten vermaecht was / begon na een klepne verpoosinge een andere geschiedenis te verhalen / seggende: **Syre** / het is binnen wepnig weken hier byten op 't landt geschiedt / dat seker iongman / wandelende met sijn ondertrouwde lief die hy vooz repne maegt aensag / en derhalven haer niet socht te bedriegen / dus wpt boert: alderliefste / daer leyde yet op mijn here / dat ick niet verborzen vooz u kan houden; maer om / als wy getrouwt zijn / te byediger te leven / genootsaecht ben cont upt te openbaren. **Ich** heb / byper zijnde / nu by dese / en dan by gerne **Dochter** een praetjen gehouden; eyndelijck is het geschiedt

schiedt dat ick met een van allen soo wylt van de mensch woordinge in reden ben gekomen / dat ick daer dooz een soon / die my wrop opgebakert wiert c' hups gesonden / heb obergetwonnen; dit kindt is noch in 't leven / en wordt op mijne kosten groot gemaecht: soo bidde ick dan / dat gy dit niet qualijck gelieft te nemen. **Ter stont** gaf sy tot antwoort: mijn wel-beminde / gy verheugt / dus doende / my ten alderhooghsten; want nu is 'er gelegenthept om onse begonne vrientschap vaster te maken; want ick heb ober drie jarē / by een goet gesel / een dochterjen / dat noch leeft / oberwonnen: soo datwe dese twee / te weten / u soon en mijn dochter / ter gelegener tijde aen elkander konnen huwen; en alsoo; byten verwijs / en misnoegen / te samen leven konnen. **Soo** haest had **Clement** niet upt / of de **Koninck** seyde al lacchende: hoeterp en dieberp konnen / so het schijnt / niet verhoolen blyben.

Aerdige Pots van een snol aen een Jongman, die eer hy huwde, sijn proef wilde doen.

Marot / zijnde van alle nieuwicheden vol, seyde; **Syre**, hoewel het tegenwoordig tijd begint te worden om zich tot de ruste te begeven, so moet ick echter

noch een geschiedenis op 't aller-kortste, met uw' verlos, verhalen: Een koopmans Soon binnen uwe Stadt Parijs, besloot om zich in het grote gilt, der malle mannen, te begeven? doch hy vreesde dat hy, wanneer hy maecht by de Bruydt quam, de werelde met malle kinderen sou belasten; des had hy voorgesomen om dit onheyl te weren, sijn proef by een Cortisaen te doen: vervoegde zich ten dien eynde by een Koppelaerster die van de beste van de Stad dagelijcks seer veel te doen hadt, versoeckende haer hulp in het geen hy voorgenomen had. Terstont tijd de snode Feex met hem op de been, maer de Snol die sy socht was also het Preeck tijdt was, in de Kerck gegaen, waerom, dat kan elck by sich selven licht afmeeten. Datelijk voegt sich den Jongman ter selver stede Den Preeckheer verhalende de saeken van Maria Madalena: invoegedat hy 't leven der hoeren en hoeren-jagers niet weynig heeckelde. Soo haest was het Sermoen niet uyt, of sy ginck na huys: **Rit** haer nae; doch hy dorst haer van sulcke dingen, daer hy om quam, niet aenspreken; echter deed hy soo veel bewijs, dat sy wel merkte waer 'them deerde, des voer sy al lacchend dus uyt: lieve vrient, ick stoor my soo seer niet aen het preken van een geleerde Monnik, wyl
ick

ick weet dat elk in sijn ampt moet leven: hy is om de sonde te bestraffen, en ik om de selve te doen, kort, sy praet het soo, dat hy te huys komende, met haer aenvange om sijn proef te doen. Het geen hy so wel volbrocht, - dat sy hem daer voor met een paer klap-ooren beschonck: invoegen dat hy meer dan vijf-en-twintigh Kroonen spilde, eer hy daer van verlost wiert. Den Koninck begon terstont hertig te lacchen en te seggen? *Tel ouvre merite, te Salatie*

Wonderlijk bedrijf van twee loofse
Minne broeders.

CLement, van elk om sijn boertigheyt
bemint / was op een tijt in 't geselschap
van verschepde Prelaten / en andere Gee-
selijcke Heeren: en dewijl sy al te samen
nets sluchtigs van hem verhoopten / soo
hoer hy dus uyt: **Eerwaerdige Heeren** / in
een doop van de probentie Perigon was
een rijcke Waerd / die sijn eenige dogter
aen een jongman in sijn buert hadt ten
houwelijck gegeven / houdende der halven
soo heerlijck een Bruyloft / als 'er in thien
saren binnen die plaes niet was geschiet:
Ter selver tijdt quamen'er twee Minne-
broeders ter Berberge / die / dewijl het niet
gelegen quam om haer by de vrienden aen
den disch te setten / in een bpsondere kamer
wiel-

wierden getwefen / waer over sy haer niet
 weynigh verstoorden; doch sonder het selve
 te laeten blijken. Maenblyklyk hadden des
 se twee gasten een vur in dit vertreck hups
 gehouden / of den oudsten, zijnde de schalk-
 le / seyde tegens sijn Macher : al gunt
 men ons geen plaats aen de tafel / soo hoop
 ick dat wy echter onse deel aen de Bruyt
 sullen hebben / indien wy selfs maer wat
 voorszichter te werck gaen. Sy sagen de
 Bruyde gantsch byzolyk in het midden van
 de Gasten danffen / en bebonden de selve so
 goelyk dat se niet dan te begeerter wierden
 om haer voornemen te volbrengen : dooz
 loosheyt quamense soo wydt dat se wisten
 waer des Bruyts slaep-kamer was / en
 dat se upt huij vertreck daer met een stap
 of twee in konden komen / het welck de
 kans te byster verbeeterende. Omtrent de
 midder-nacht sagerse dat de Bruyde van
 een deel Dypsters upt den Dans getuckt /
 en nae het Bedt geleydt wierde ; doch den
 Bruydegom / zijnde een goet danffer / was
 in dit bedrijf soo hebig / dat hy de Bruyde
 scheen te vergeten ; des de outste Monnik /
 hebbende met haer detrnis / sijn graeuwe
 kay upt trock en al soetjes / by het Weps-
 je / dat alreede in slaep was / onder kooop /
 en terwyl sijn Macher de wacht hielde / de
 quaetste tojn booz den Bruydegom upt-
 stont :

stont; doch hy doyst sich daer niet al te
 lang vertroutwen / maer ginck by sijn mo-
 de-brueder / om te sien of er oock ontraet in
 de wacht was. Doch vernemende dat den
 Bruydegom noch al eben lustig was / soo
 ginck hy alwerde self de ganck / en deurde
 soo lange op het werck / tot dat de Toe-lyc-
 ker hem het teken gaf / dat het danffen upt
 was. Terstont verbrock hy daer van daen
 in sijn Slaepkamer / en den Bruydegom
 boegde sich / sonder lang te wachten / by
 sijn lieffte onder de Bercken ; Doch hy
 begon so haest met haer niet handt gebaer
 te worden / of d' onnossele seyde ; Wel / hebt
 gy dan voorgenomen om den heelen nacht
 op hol te ryen / en my bus te quellen ? Den
 Bruydegom / zijnde eerst van het danffen
 gekomen / was van dese woorden niet weyn-
 igh verwondert / vragende derhalven wat
 quelling hy haer hadt gedaen / bewyle hy
 soo datelijck eerst van het danffen by haer
 quam. Ja danffen / seyde sy / het is nu wil
 de berdeniael dat gy / om te slapen / by my
 op het bedde zyt geweest. Den Bruyde-
 gom / dooz dese woorden noch mer ver-
 wondert zijnde dan te voeren / vergat alle
 dingen om hler af de waerheyt upt te bin-
 den. Doch soo haest had sy den handel op
 het bzeeste aen hem niet vertelt / of hy kreeg
 terstont achter-dencken van de twee Mon-
 nik-

ne-broeders: des hy op staende voet met een brandende kaers in hurre kamer (die naest de siene was) ginck / om te sien of sy slapen of wacker lagen; doch hy bont'er niet dan het ledige nest / soo dat hy luyts keels begon te roepen. *Help / help / help / waer dooz al de vrienden op een sprongh by hem quamen / en met verwonderen / al het geen dat'er geschiet was / verstonden; verdeelende sich aen bier deelen / en doozsochten met Pachels en Lantaernen / oudt en jonck / eerst alle Hupsen / daer na alle Hoben van het geheele Doorp / soolang / tot datse de gekapte Vogels by elksander in een Wijngaert vonden. Het onthael dat men hen deed / was seer erbarmlyk; want men sloeg'er armen en beenen lam / en lieten'er soo tot een spot van elck op de weg leggen; inboegen dat dit beter vooz Discipulen van Bacchus en Venus / dan van Sante Franciscus moesten geoordeelt worden. De Prelaten dit hoorende / begonnen binneusmonds te laechen / wel wetende dat Marot dit maer by brocht / om haer de tanden daer mede te sloken.*

Een geestige Boer tegens een deel Jonge Doctoren.

OP eenen tijdt was **Clement** met den Koninck qualijck buyten Parijs gekomen

komen, of sy werden van een deel Boeren, die Ezels na de Stad dreven, ontmoet; des den aerdigen tijtverdrijver dus sijne vertellinge tegens de Majesteit begon: Sire, een deel jonge Doctoren, wandelende met elkander van Lions na Guilioriere, bejegende een Boer, sittende op een Ezel, die soo haest niet voor hem stont, of sy begon dapper te ginnicken, des de Geleerden, poogende met den Boer te spotten, dus uytvoeren: Wel kinkel! kunt gy u Ezel niet beter bedwingen, en hem so wijs maken, dat hy ter ongelegener tijt soo luyt en leelijck niet schreuwet, en de lieden een schrick aenjaegt? Mijn Ezel, antwoorde den kluchtigen Boer, is soo geleert en verstandig, dat hy niet alleen als d'andere Ezelen (wannen hy in de Wey komt) ginnickt, maer ook soo dickwils begint te danffen en te quinkeleren, als hy een bendevan sijn Broeders op de weg vint, ghelijck gy daer even met uwe eygen ooren hebt gehoort. Terstont gingen de Doctoren heel beschaemt voort, en den Boer reed met den wijfen Ezel sijns wegs. Den Koninck begon om dese vertellinge sijn lever soo te schudden, dat het hem aen het hert ginck; en gebodt aen **Marot** yet anders, om de weg te korten, te bort te brengen.

Kluktige Pleyt om een Hont.

Geen toeval soo vzeemt / of Clement Marot wist'er peys op te vertellen. Het gebeurde / dan dat'er / terwyl hy met den Koninck op de Jacht was een van de beste Honden weert geschooten / daerom de Majestept seer moepelijck wiert; dies hy / die merkende / terstont dus uptvoert; Sire / een goet gesel / reysende ober belt / met een Wellebaert in de handt, wiert van een groote en bijt-achtigen Hont so fel besprongen / dat hy sich qualijck wist te bergen; des hy genoorfackit was sijn lijf te berweeren / gevende het vergramt Beest met den Wellebaert sulck een duw in de huydt / dat hy het bijten na die tijdt gansch vergat. Den eygenaer van den verflagen Heechel / wilde den Hont van den goeden gesel betaelt hebben / seggende: dat hy aen hem dooz sijn blijgwig waken en oppaffen groote diensten had gedaen: doch wat de eygenaer boozwende / den reysiger wist hem niet een duyt te wil / seggende: dat hy hem niet upt moet-wil / maer boozmoot / om 't leven had gebragt / dewyl hy daer van so fel wiert besprongen / dat hy / of de Hont / hant moest laten: en als 't een van beeden moest zijn / so was het better een beest doot dan een mensch gewont. Nozt / het quam soo wyd / dat den goeden gesel

gesel van des Honts meester booz hiet. Gracht wiert gedachbaer. So haest was hy daer niet gekomen / of den Richter vzaegde hem / hoe hy den Hont gedoot had; Hy verhaelde al de omstandigheden / en dat hy van het Beest niet kon ontslagen worden. Op sout / zeyde den Rechter / hem met des stoek des Wellebaerts na hups gebzeven / of anders gegroet hebben. Terstont grefi de knecht / dat oock een gaewwen baes was / tot antwoort: mijn Heer / indien den Hont my niet sijn staert / en niet met den monde had willen byten / ick had boozseker oock het achterste / en niet 't boozse van de Wellebaert tegens hem gebzucht. De Rechter dese gaewwigheyt gehoozt hebbende / boozdeelde hem van alles vyz / ongehouden een penningh boozde Hont upt te heeren. Dese vertellingh was den Koninck soo aengenaem / dat Marot terstont wat anders te bozde moest bzeugen.

Een dollen Snoes-haen, pogende twee vechters te scheiden, krijgt selfs een houw in de kop.

Sire, het is voer weynig weecken binnen Lions geschiet, dat een Jongeling, die overal meester speelde, en niet anders als een tweede Rodamont aerginck, sich met wandelen een weynigh socht te

vermaken; dog het liep heel anders af dan hy hem wel had in gebeeld: want komende op de wal, so vont hy twee Edellieden die elkander met Degens te keer gingen: voorts begaf hy sich, volgens sijn dappere grootmoedigheydt daer tusschen, om het gevegt te stiften, en de twistige te bevredigen; maer hy kreeg terstont sulck een houw op de kop, dat men hem voor doot na de Wont-heelder droeg. De Meester het bloet wat afgewassen hebbende, komt terstont met sijn Ent-yser voor den dagh, om te voelen of de harssenen ook geraect waren: des een kluchtigen baes, zijnde daer by geval om den baert wat te laten potsen, dat siende, dus met een lachende mondt nytvoer, Meester, gy doet mijns oordeels, verlooren moeyt; want had de man harssenen in sijn hoofd, hy soude sich voor sulck een quade houw wel gewacht hebben; maer om dat hy sijn harssenen quyt was, daerom heeft hy als een Sot, sich selfs, buyten noot, dit euwel op den hals gehaelt.

Een gaeuwe antwoord van een Schoenmaker, gedaegt om van een Gevecht geruygenis der waerheyt te geven.

Het is binnen Lions op een vasten-
Avont geschiet / dat een deel songelmen-
gen

gen met Degens / in het midden van de
nagt / elkander soo te keer gingen / dat'er
een deel na-by vooz doot wierden geooz-
deelt. Des anderen daegs ontboot de Op-
per-Schout een Schoenmaker / vooz wien's
deur het spel begonnen en ge-eyndigt was /
op dat hy van de saek met Eede soude ge-
tuygen: Maer soo haest had men hem de
vingeren niet doen opsteken / of hy seide;
Mijn Heeren / ik stak / doen het gevegt aen-
gink / mijn hoofd bukten het venster / om
niet te hooren: ik liet mijn glas-raem wijt
open staen om niet te sien / en ick gink / soo
haest de degens opgesteken waren / na het
bedt; al het werck in der waerheyt sig so heeft
toegedragen: Kan ik de Heeren / niet die te
be-edigen / eenige dienst doen / ik ben woll-
lig en bercept. De Schout seide tegens de
Schepm-schrijver: schrijft / hy heeft niet
gesien / maer ginch doen het gevecht gestilt
was / gerust leggen slapen.

Een Frans Edelman, behout door een
listige vont, sijn leven

Op een tijt reed Marot met den Konink
vooz hy het hals gericht van Paris /
dies hy / om de tijt te verdrijven / dus upt-
voer: Sire / Antonio Marin / Frans E-
delman / had sich een tijt lang in Africa /
onthouden / ende aldaer een neerlag ge-
daen;

daen; waer over hy binnen Constantino-
polen gebangen / en ter dootd berooddeelt
wiert. Sao haest had hy d' ellendige boot-
schap van sijn sterben niet ontfangen of hy/
zijnde een seer loosen Dog / seide / Ick heb
hier in mijn gebankenis een vout bedocht /
die den grooten Heer seer aengenaem soude
zijn / soo ik het leven mach behouden. Ter-
stont wiert hem gebraegt / wat het was
dat hy booz hadt / Den Keyser / seide hy /
heeft een Elefant / die wonder schoon en
dapper verstandig is / die Beest weet ten
de menschelijke sprack te leeren. Dit was
den grooten Heer so haest niet boozgestelt /
of hy ontsloeg hem van sijn gebankenis /
op boozwaerde / dat hy 't gesepde volbrin-
gen / of anders een veel strengere dootd ster-
ben soude. Den Edelman rpschte / bewyl
het een groot Beest was / veel jaren tijds;
doch op tien jaren wierdt het verdragh ge-
maekt / mits dat den Keyser al de noodt-
saeckelijckheden moeste behosfigen. Dae
dat 'er een maent of twee verstreken was /
soo quamen 'er eenige van sijn Vrienden by
hem / seggende : dat hy een sotte daed hadt
aengebangen / en noopt tot het gewenscht
eynde soude komen. Terstont geeft hy hen
tot antwoorde : Mijn liebe Vrienden / zyt
(dat vltde ik u) doch niet bekommert / want
ick heb alreede thien jaeren levens gewan-
nen /

nen / en in die tijt / dat verseker ick u / sal
den Keyser / of ick / of den Elefant / gewis
den geest geben. Het geen oock waerach-
tig wiert bebonden ; want het jaer was
noch niet upt / of den Elefant sturf / en den
Edelman behielt het leven. Dit gebiel den
Koninck soo wel / dat hy boozt vertelde.

Van een Joodt ; die ter dootd verweisen
was, en sijn Broeder voor uyt foudt
om de Wijn te koelen.

S Jce / een Jode / hebbende sich veel ja-
ren met dieberij beholpen / wiert eynde-
lijck / om sijn behooylijck loon te ontfangen /
na de galge geleydt / zijnde van twee andere
Joden vergeselschapt / die / om hem te troo-
sten / dus opt-boeren : mijn liebe Broeder /
och ! wat zyt gy tegenwoordig in een ge-
luchige standt ; want eer een uur verloopen
is / soo sult gy van hier in Abrahams schoot
vertrecken / en aldaer d' aller grooste heer-
lijckheyt beschouwen / utwe ooren sullen ge-
streekt worden dooz 't uytmuntendste gesang
van veel duysent Koren der Engelen / utwe
ztele sal in loutere wel-lust gehoestert wor-
den. Hoort de grooste heerijckheyt van dese
werelt mach booz geen schaduwe van die /
die gy daer besitten sult / geschat worden ;
daer wort u alreede een Koninklijke mael-
tydt bereept. Onderwijl men doende was
om

ont hem dus te vertroosten soo waren sy
gehoemen aen een smalten weg / boven op
een passelijke hoogen Bergh; inboegen
dat men qualijck met sijn drien bezijden
elckander voort kon komen. Den betwee-
sen Jood dit merkende / en van dorst hy
na versmagt / en van ongedult schier ra-
sende geworden zijnde, gaf sijn eenen Broe-
der sulck een stoot / dat hy vallende van bo-
ven nedes / den hals brach; seggende / met
als hy hem den duw gaf; Spoedt u ha-
stigh voort uyt / set de wijn wat te verho-
len / en segt dat ich u binnen een uurtjen
volgen sal. So haest hadde Marot dit niet
ge-uyt / of den Konink begon benebens al
sijn Adel / hertig te lachen / en gebodt
Clement dat hy noch een tijdt-vardijfje te
bozt soude brengen; geijck hy dan oock
baerdig dede / en hem vermachte met

Een Kluchtige antwoord van een wis-
dadige aen sijn Rechter.

Doorluchtige Majesteit / een klugthi-
gen dief voort het Gericht gestelt zyn-
de / betoonde hem soo stout en byborstigh /
of hem niet en deerde, en in het midden van
sijn makers stont; soo haest had hy het
oog niet op den Rechter geslagen / of hy
sejde: Wel lieve man! noopt heest eenig
Schilder het weesen van Pilatus soo wel
ge-

getroffen / als gy hem tegenwoordig ge-
lijck. Dochtaus / sejde de Rechter / die op
sulcke boozballen dapper geslepen was; be-
hoef ik geen water om mijn handen te
wassen; of ik oock schoon sulck een schelm/
als gy zijt / ter doot veroordeel. Hier me-
de / was den Dief de mont geslopt / en
Marot begon pet op te halen

Van Alfonso, Koning van Aragon,
en een van sijn Dienaren.

Groot-magtige Majesteit, het is, sey-
de Marot, geschiet: dat Alfonso Ko-
nink van Arragon en Napels, op een mid-
dag, eer hy aen den disch gink een ko-
stelijken rink van sijn vinger trok, om dies
te beter sijn handen te wasschen, leggende
het Juweel regt voor de Knecht, die doen
voor hem op-paste, en geliet sich als of hy
daerom niet meer dacht, de Knecht siende
dat de Majesteit hem den rink niet weder
af-vorderde, geloofde dat sy al vergeten
was. des hy se voor hem selven eygende, en
in sijn sack stak. Het gebeurde ontrent
een jaer na dese geschiedenis, dat den Ko-
nink, bereydt om sijn handen te wasschen
en ter disch te gaen, wederom van die self-
de Knecht wiert gedient: des hy, mer-
kende dat den ontrouwen gaff wederom
sijn oude gank meende te gaen, sich wat
nader

nader by den Dief voegde, en hem dit in 't oor luysterde: Houd u met de eerste rink te vreden; want dese is voor een ander. Hoe sich dese Knaep hier van ontfettede, dat is licht af te nemen.

Aerdige Klugt van een schilder en twee Juffrouwen.

Clement Marot, zijnde met de Konink/ van het gantsche Hof van de sacht tot Fontaine-bleau gekomen / wandelde dooz een kamer / die met de Schilderpen van den Konst-rijken Gouze meest versien en opgeschicht was; hier dooz wiert Marot bewogen om dus upt te baten: Sire / twee Juffer's komende / terwyl den Florentijn-schen geest / achter een vpt-gespannen kleet de Wonderen van sijn Penneel in de Werelt bzocht / op de gallerie / om het hantwerck / van desen Meester te beschoutwen; soo sagense onder andere een naechte Apollo; by grooter dan het leven; hier stondense (sonder op Gouze verdacht te zijn) heel lang op te kijcken; epudelyk seyde de eene / die beelt is niet wel geschapen / en onvolmacht van gestalte. Terstont bzaegde d' andere; waerom? maer verbolghde d' eerste / my dunkte dat al sijn Leeden beel te grof zyn / en dat sijn mannelijchhepde booz sulck een Man / veel te kleyn is. Gouze hadt dit soo haest

haest niet gehoozt / of by stehende het hoost bupten het vpt-spanseel / seyde; Me-juffer / stoot u daer niet aen / want doen de Mannen so gestelt waren / doen waren de Vrouwen naer advenant. Dit geluyt sloegh de Juffer's booz het hoost / dat sy met bloosfende wangen / sonder omsien / of een woozt te spreken / deur gingen.

Een krancke Juffer ende een Kluchtige Doctoer.

Franciscus / Romuch van Bzankryk / zijnde niet wel te naek / ontboot terstont sijn Artz die hem de pols boelde / ende hebont dat de Majestept sich alleen een wepnig ontfelt hadde / oordeelde derhalven goedt / dat men hem eenig vermaeck soude aendoen; terstont quam'er Marot, die / detwij'er de Koningin en hake Staet-juffer's tegenwoozdig waren / dit tot een tijt verdrijfse booztbzocht. Een kluchtige Doctoer / zijnde by een jonge Juffer ontboden / begeerde om te beter van haer quaet te oordeelen / haer de pols te boelen; maer sy zijnde heel beschaemt / trock den arm na haer / wanende dat sulck's sonder pijn en schande niet kon toe-gaen: Des trockse de hembg-moutw heel ober de hant / en leyde de selve soboben op het deck. Opstaende boet neemt den Doctoer de slip van sijn Mantel / en ober.

44 't Leven en Bedrijf
overdekt daer mede / in ssee van haer be-
pols te voeten / dien gan schen arm; seggen-
de daer by met een lachende mont: by een
linne laken sche Pols / voegt niet beter dan
een wolle-laken se Doctoz. Dit dede de Ko-
nink soo wel / dat hy daer ober lachte dat
het schaterde: des moest Clement, ten ber-
soeke van de Koningin / boozt varen en
pels vertellen

Van den Hartog van Ferrare en sijn
Tijdt-verdrijver.

Sire / septe Marot, den Hartogh van
Ferrare / had doen in Italen Was /
een Tijdt-verdrijver / genaemt Jonelle:
Het gebeurde op een tijt dat sijn Hoogheyt
een vraghe den Dis boozleide / van wat
slagh van Dolck / konst en verryng men
wel den grootsten hoop binnen Ferrare
soude binden. Soo haest had Jonnel de
boozstellinge niet gehoozt / of hy septe: se-
ker / dat is geen vragens waert / want de
Medicijns overtreffen het getal van al de
andere konstenaren / soo wijt in menighe /
dat het naeuwelijks te gelooven is. Wel
Sot / septe de Hoogheyt / staet gy dan de
Advocaten / koop luyden en Ambachten
ober het hooft daer mede Ferrare by na ge-
propt is; wat dat slag van volck belangt
daer gy van rept / die zijn so wepnygdac er
niet

van Clement Marot. 45
niet eens mach van gesept worden; derhal-
ven is u seggen batsch en een al te plompen
leugen: Boozs vervolgte Jonnel, en septe
de; de rust en vrede daer in uwe Hoogheyt
leest / maecht hem onkundig in de gemeen-
ne saken; derhalven soude ick wel durven
wedden / dat ick niet geloogen / maer de
waerheyt in desen heb gesproken. Kozt /
het quam soo wijdt dat den Hartog met
Jonnel, een wedding van vijftig Duce-
ten aenghig. Jonnel, op alle boebe-stuc-
ken af-gerecht / stonde des anderen daegs
(zijnde Sant Peter en Paule) boeg op;
bewindende sijn eenen kaeck met een stuk
van een Schaeps-bel / en een buyl Booz-
laken / boegende sich in dese gestalte boozde
Domkerke / tegens dat het volck ter Wis-
se gink: het geharna / en deerlijks sien dat
hy dede / was soodanig / dat elck met hem
mee-lijden had: vragende al; Jonnel, wat
deert u dat gy dus ellendig daer upt siet?
Hier op gaf hy niet anders tot antwozt /
dan och een onlijdelijke tant-pijn. Boozs
vont hy sich van geen ander volck dan van
Medicijns / beset / want het was / daer toe
weet ick u een goeden raet, doet dit / en doet
dat: ter stont schreef hy de naemen van de
Gaedt-gebers / en het genees-middel op.
Dac dat hy hier een groot getal had by een
gebzacht / so boegd hy sich booz het booz-
naemse

naemste van de stadt / daer ginget als het
 booz de Domkercke hadt gedaen: Ende hy
 sijn rolle oberfiende / daer op meer als drie
 hondert namen telde. Spndelijck komt hy
 recht op den middag ten hoof tot booz den
 Pisch van sijne Hoogheyt / speelende daer
 den ellendige soo geeslich en volmaecht /
 dat'er niet een hoobelingh was die geen
 deernis met hem hadt / en pder booz een
 Medecijn-meester verstrechte: ja den Par-
 tog / sonder op eenig bedrog te dencken /
 volgt het spooz van al de rest / seggende:
 Mijn lieve Jonnel, het deert my dat gy dus
 geplaegt / en noch meer / dat gy dus klep-
 hertigh zijt. Gaet heen / en neemt dat en
 dat / en doet het soo en soo / ik verseker u /
 dat gy binnen een uur tijds van dat ewel
 verlost sult zijn. So haest hadde sijn Hoog-
 heyt niet rapt / of Jonnel, hebbende hen so
 danckbaer als sijn gesielheyt toeliet / be-
 toont; voegde sich terstont na sijn hups:
 stellende al te Medecijs / die hunne raedt
 aen hem hadden mede gedeelt / op een pa-
 pier in 't net / en den Hartog boven aen.
 Drie dagen hier na voegde hy sich / vol-
 gens sijn oude gewoonte / wederom by sijn
 Hoogheyt / seggende; hoewel utwe Hoog-
 heyt my booz, dat oordeelde / doen ich sep-
 de dat'er meer Doctoren dan andere Kon-
 stenaren / Hooplieden of Ambachtes lieden
 in

in Ferrare waren; soo heb ick echter de
 wedding gewonnen; en gebende sijn Hoog-
 heyt de rolle / septe hy siet daer heb ickse al
 te samen opgeschreven / die my ober drie da-
 gen bytwillig hebben gebient. Soo haest
 had den Hartog sijn naem boven al d' an-
 dere niet gesien / of hy begon wel hertig te
 lachen / en gebod dat men aen Jonnel de
 vijftig ducaten soude tellen / het geen soo
 haest gedaen als geboden was; inboegen
 dat Jonnel daer mede heel verheugt naer
 hups ginck / en in acht dagen geen Doc-
 toren socht.

Een Hoef-smit vergelijckt hem selven
 by een Doctor in de Medecijne.

HEt gebeurde na eenige tijt, dat den
 Konink en sijn Edel-lieden in t' sa-
 men-spraek raeckten van de waerdigheyt
 der Doctoren in de medicijne, des Marot
 dit hoorende, daer op dit te bart bracht,
 seggende, Sire, in mijn geboorte stad was
 een vermaert Doctor in de medicijne, dese
 font sijn muyl-Ezel, die niet al wel te pas
 was, by een Hoef-smit door sijn konst by
 alle Boeren en Wagenaers vermaert, om
 het Beest (in dien het mogelijk was) te ge-
 nesen; het geen de Smit door sijn verstant
 en naerstigheyt, binnen weynig dagen
 volkomen volbracht, des komt mijn Heer
 den

den Doctor, om den Smit voor zijn kon-
sten en moeyte te betalen; dog de Smit
wilde niet eenen pennink ontfangen, seg-
gende, Wy zijn van eenderley konst, en
sulcke lieden betalen elckander, met ge-
floote beursen: hebt gy heden my, mor-
gen heb ik u van doen, als dan d' eene hant
d' ander wast, soo zijnse alle bey schoon,
Door dese en meer andere reden liet den
Doctor sig geseggen, en bekende also dat
de Hoef-smits mee onder hun horen ge-
telt te worden; waer by men dan de agt-
baerheyt der Doctoren lichtelijk kan af-
meten. Hier over begon den Konink en
al de Hovelingen dapper te lacchen; ver-
foeckende dat hy nog wat vermakelijks
foude voortbrengen; en daer op begon hy
te verhalen van.

Een Doctor en een heel vet Edelman.

Sire / een Edelman van mijn Kennis /
verfugt (dewijl hy so ober vet was / dat
hy qualijk ober weg konde komen / of
op een Paert klimmen) van een vermaert
Doctor te weten wat hem best te doen
stont / om booz soo een overdadig vet / een
matelijck lijf te krijgen? Daer septe den
Artz / is goede raet booz / wanneer gy u
maer geen moeyte en wat geldts ontsiet.
Aen / antwoorde den Dickaert / dat sal ik
niet

niet doen: wel / verbolgde den Doctor /
neemt dan booz eerst een pontje in / te we-
ten / de Liefd' sonder genoot / tot u booz mid-
daegs ontbijt; twee pondt swaermoedig-
hepdt / vermengt met tranen / steenen en
suchten / tot u middaghmael: een schotel
vol Salaet van alderhande zware gedach-
ten / gewassen in bitter fonteyn-water / tot
u schof-tijdt; en twaelf peeren vol anghst
en sorg / gegzoep in den Wogaert des her-
ten / tot u avontmael: komt u dan nog ee-
nige qualijckhept ober / so maekt een ober-
slag / en bedenkt al u leven wel ter deegh
ober. Bekommert u daer nae des nachts
met uw Rechts-pleginge / Schult-booz-
deringen / en het ongelijk dat u van d' een
en d' ander wederbaren is; indien gy dit
eenige maenden onderhoudt / gy sult / dat
verseecker ick u / wel haest mager worden.
Dat weet ik selfs wel septe de vette man /
des heb ik daer toe u raedt noch hulp niec
van nooden; latende den Doctor alsoo on-
geloont heen gaen.

Een Edelman verspeelt zijn knopen
van zijn Rock eer hy het weet.

MEn bindt aen het Hof tot Parijs / al-
tijt een deel gesnoez van kale Edelle-
den en Gau-dieben / die gelegenthept soec-
ken om pets te veroveren. Het gebeurde
dan /

dan / dat so een Pant-gaewen Vogel / sig
op een abont boegde ontrent een deel grote
Heeren / die / sittende aen een ronde Tafel /
met elckander in het by-zijn vanden kro-
ninck met de haert speelden; onder andere
was'er den jongen Hartog van Mamba-
son / hebbende over sijn roodt-Scharlaken
kleedt een rock van het selfde stof / met sijne
goude knoopen beset: dese stonden den Dief
soo wel aen / dat hy sijn konst daer aen te
werk stelde / byapende de selve soo sijntjes
af / dat het den Hartog / die dooz't win-
nen heel verhit op 't speelen was / niet eens
getwaer wiert. Opndelijck kreegh Marot,
staende by den koninck / de snof in de neug
des hy tegens de Majestept sepde; Four de
compagnon. Den dief dit verstaende / liet
de rock los / ende vertroock stil-swijgende
onder het Volk / en boozt van het Hof. So
haest was het spel niet ge-eyndigt / of den
Hartog wilde sijn af-schept van den kro-
ninck nemen / maer de Majestept begon
mits als hy by hem quam te mees-mup-
len / seggende / Monst. le Ducq/waer zyn
de knoopen van uwe rock? ik geloobe niet
dat gy die / in plaets van gelt / by geset en
ber sprekt hebt? Den Hartog siende hoer'er
geschapen was / stont en keek als een Wep
in de Kriecke-boom / byagende man ende
maegt na den Dief / dog niemant dan Cle-

ment had hem gesien; so dat den Hartogh
booz sijn schade / niet anders dan spot / so
wel vanden Coninck / als van al d'andere
Heeren / ontfing; geleert zijnde op een an-
der tijt sijn pber wat te matigen.

Een Paerde-dief raekt door sijneenvou-
dig antwoord van het dwers-hout vry.

Op de boozgaende geschiedenis bzoegt
Clement dit tot een bermakelyk tijt-
verdrijf te bozt / seggende: Sire / het is
onlangh geschiet / dat'er een Paerde-dief
gevangen / en booz't Recht om verhoort te
worden / gestelt wiert: de Schout / zijnde
een straf man van aensien / ginck hem / om
de waerhept (sonder pijnigen) uyt sijn
mond te krijgen / hard aen / seggende: siet
toe / siet toe: byengt u selven in geen meer-
der lijden; want wy hebben so veel blyhs /
dat wy wel weten dat de beschuldning te-
gens u / waerachtig is. Den Verdobbeld-
den hals siende dat hy in de klem was / be-
gon heel deerlijk te sien / en te seggen: Ge-
nadige Heeren / het is gebeurt dat ik wan-
delende dooz een Doorp / een toom van een
Boer stal / daer aen een Paert gebonden
was en dit sal misschien het Paert zyn / dat
gy meent dat ik gestolen heb. Den Schout
en Schepenen / konden hun van lacchen
qualijck gnhouden / doen sy dese eenboudi-

Leven en Bedrijf.
ge antwoordt hoorde / scholden hem der-
halven met een geesseling / mits dat hy
sich beloofde te beteren. quijt. en Marot
vertelde voort.

Van een Dief, die door een wonderlij-
ke listigheyt met een sluwele Tab-
bart deur ging.

Man Heeren / seide Clement, een Dief
van wonderlijch verstant / en vzaef in
den doesch / sag / terwyl hy by daeg om
een betse ginck / de deur van een Notaris
Huis wijt open staen / des hy onbeschroomt
daer binnen treedt / om te sien of hy eenig
voordeel doen kon ; So haest quam hy niet
in de zijde-kamer / of hy sag een Vrouw
Cabbart / die meer dan hondert kroonen
waerdig was / op een Tafel leggen ; hy
slaet de buyt in malkanderen / en neemtse
onder sijn mantel als of het sijn eegen goet
was / en in dese gestalte boegt hy sig we-
derom na de voor-deur / welkers bym-
pels hy soo haest niet betradt / of mijn Heer
de Notaris / zijnde gants in 't sulp gekleet
quam in de stoep hem tegen / en begon (sien-
de dat hy pets onder sijn mantel hadt) te
vragen / wat hy socht en wat hy droegh.
De dief / die stout en loos was / geeft / son-
der sijn verf te veranderen / tot antwoort:
de Juffer had my hier ontboden om dat
ich

Ik haer Cabbart halen sou / want sy wil-
de opslagen wijder / en het boden lijf wat
enger gemacht hebben. bewijl het haer om
de borsten niet al te wel sloot. Ook heeft sy
my belast dat ik het terstant af maceken
moet. De Notaris meeneude niet anders
of het was een kleermaker / seide: Wel
Meester / haest u dan wat om mijn Vrouw
te gerieven: daer mee gink den Dief deur /
en hy in sijn Schrijf-kamer. Binnen een
half uur konnt Mesuffer om 'er Cabbart
te boutwen en toeg te slupten / doch sy vont
niet anders dan de ledige plaets des by eers
de Mept / en daer na ook haer Man nae
haer schat / met een Weemoedige stem / lie-
gon te vragen: Wel Vrouw / seide hy al lac-
chende; zijt gy soo bergeet-achtig / dat gy
niet en weet wat gy doet? gy hebt den Cab-
bart selfs aen den Snijder / om te verstel-
len gegeven / en nu komt gy'er na soeken /
als of hy verhooren was. Wel antwoorde
de Vrouw / is het hier van 't Not? Ich heb
Snijder / noch Snijders gelijk gesien / veel
minder heb ich aen hem mijn Cabbart te
verstellen gegeven; en daer mee begon sy
op de Man / en de Man op haer te lijben.
maer sonder voordeel: Want den Dief be-
hielt evenwel de buyt en sy mosten ynde-
lijch met elkander de yeps maken het geen
de Notaris lichtelijc wel een nieuwe Cab-
bart

ge antwoorde hoorde / scholden hem derhalven met een geffeling / mits dat hy sich beloofde te beteren. quijt. en Marot vertelde voort.

Van een Dief, die door een wonderlijcke ligsticheyt met een fluweele Tabbart deur ging.

Mijn Heeren / seide Clement, een Dief van wonderlijck verstant / en braef in den doesch / sag / terwijl hy by daeg om een betje ginck / de deur van een Notaris Huis wijt open staen / des hy onbeschroomt daer binnen treedt / om te sien of hy eenig voordeel doen kon ; So haest quam hy niet in de zijde-kamer / of hy sag een Vrouwent Tabbaert / die meer dan hondert kroonen waerdig was / op een Tafel leggen ; hy staet de buyt in malkanderen / en neemtse onder sijn mantel als of het sijn eppen goet was / en in dese gestalte voegt hy sig wederom na de voort-deur / welckers dzumpeis hy soo haest niet betradt / of mijn Heer de Notaris / zijnde gants in 't sulp gekleet quam in de stoep hem tegen / en begon (sien- de dat hy petse onder sijn mantel hadt) te vragen / wat hy socht en wat hy droegh. De dief / die stout en loos was / geeft / sonder sijn beif te veranderen / tot antwoort: De Juffer had my hier onthoden om dat

ich

ik haer Tabbaert halen sou / want sy wil de opslagen wijder / en het boden lijf wat enger gemacht hebben. bewijl het haer om de bozzen niet al te wel sloot. Ooh heeft sy my belast dat ik het terstant af maeken moet. De Notaris meenende niet anders of het was een kleermaker / seide: Wel Meester / haest u dan wat om mijn Vrouw te gerieven: daer mee gink den Dief deur / en hy in sijn Schrijf-kamer. Binnen een half uur konnt Mesuffer om 'er Tabbaert te boutwen en weg te sluyten / doch sy vont niet anders dan de ledige plaets des pcerst de Mept / en daer na ook haer Man nae haer schat / met een Weemoedige stem / legon te vragen: Wel Vrouw / seide hy al lachende; zyt gy soo bergect-achtig / dat gy niet en weet wat gy doet? gy hebt den Tabbaert selfs aen den Snijder / om te verstellen gegeven / en nu komt gy'er na soeken / als of hy verhooren was. Wel antwoorde de Vrouw / is het hier van 't Dot? Ich heb Snijer / noch Snijers gelijk gesien / veel minder heb ich aen hem mijn Tabbaert te verstellen gegeven; en daer mee begon sy op de Man / en de Man op haer te huyben. maer sonder voordeel: Want den Dief behiele eventwel de buyt en sy mosten cyndelijck met elkander de peys maken het geen de Notaris lichtelijck wel een nieuwe Tab-

C 3

baert

beet heeft gekost; want een ontstelde vrou
laeter niet / dan ten kosten van de man
versoenen.

Wonderlijke Straf aen den vermaerden
Clement Marot.

Shaest hadde Majestept van Frank-
rijck de Geresormeerde Godts-dienst
niet verlaten / en die van de Rooms-gesin-
de aengenomen / of de Paven en Monnic-
ken begonnen haer ooren dapper op te ste-
ken / het geen sommige lieden te blyster
spreet / en verscheyde schemp-schijften ver-
oorsaeckte; daer onder de geestige Rijmen
van den vermaketijcke Marot wel de vln-
tigste waren / dewijl hy een aerts-ypant
van knippen en geschoren kruppen was !
inborgen / dat den konink / zijnde sijn t p-
sondere gunst genoot / sich ten geval der
Geestelijcke / om niet van kettery beschul-
digt te worden / hem sijn y pant moest bepn-
sen te zijn; gedoogende dat Clement niet al-
leen gebannen / maer ook dat sijn Weelt
binnen Parijs in het openbaer wierde ver-
brant: ontrent de tijdt van dit bedrijf leed
den geslepen gast / op de Switserse geberg-
ten / meerder houde dan hy gewent was upt
te staen; des hy het nabolgende aen de Ma-
jestept schreef: Jen' avois jamais plus re-
roit que quam je estoit brusse deniere ma-
nana

nana Parijs. Dat is; ik heb noyt meerder
houde gelederd dan doen ik lest binnen Pa-
rijs wiert verbrant: welck boertig schijnt
den konink soo wel behaegde / dat hy den
gebluchtende wederom inriep / en met
sijn oude bypheet beschonck.

Geestig antwoord aen sommige Gee-
stelijke Heeren, door Clement Marot.

Sommige Dom-heeren hadden den
vermakelijken Marot te gast gebeden /
om den tijdt met korts-wijlen des te beter
door te brengen; eynde:ij / wandelende
door hunne versam-plaets / quamen sy in
een Berg / dat versien was met wel-ge-
maekte en bergulde letteren / hebbende in
het uptspreken dit geluyt: *Sit novem Do-
mini Benedictum*, daer op een van hen al-
len met den vinger wees / en met een aert
Marot vzaegde of dat niet een schoonen
spreuck was. Terstont gaf hy / met een
kemmigh weesen / tot antwoort: de spreuck
is wel goet; doch echter heb ik 'es wel te
verboden en valsche Gout-guldens sien
slaen Hoe geestig dese antwoort is / so ge-
vielse den Dom-heeren niet al te wel / dewijl
sy daer mede te dapper op'er zeer waren
geraecht.

Wonderlijke verflagentheyt, en aerdige verontschuldige van Marot te komen.

Het is geschiet dat de Majestept van Franckrijk een van sijn voornaemste Heeren / in Ambassade / om iets gewigtigs met den Paus te handelen / na Rommen font / hebbende onder sijn Edel-Lieden en gebolg / ook den geestigen Clement Marot die hem over al / waer hy ook ginck / vergeselschapte. Des hy siende dat den Gesant / tot bewijs van des Konings gehoorzaamheyt / sich op sijn eene knie neder boog / en den Paus de voeten kuste / met een helder stem dese woorden upt riep: **O** Wee! ay my? och! och wat raedt? loopende alsoo met een groote verbaesheyt tot bukten het Salet. So haest had men hem niet na de wacrom van dit bedrijf gebraegt of hy gastot antwoort: **O**ch! de Gesant van mijn Heer den Konink heeft de voeten van den Paus met een groote eerbiedinge gekust; des sal ich sijn achter-kasteel booslecker een goede morgen-soen moeten geven / het geen een werck is dat ich onge woon ben / en niet garen doe. De Edel-Lieden / meckende wat hy hier mede betekende / begonnen terstont te lacchen / en geboden hem / om des Majestepts saeck niet te bezodden /

bezodden / sulchs te zwijgen / en sich gerust te houden / dewyl het geen daer hy boosleckerde / by de Heylige Vader geen gewoonte was.

Sijn Majestept tusschen twee Ezels.

Clement Marot; siende de Majestept van Franckrijk op de Hofplaets / tusschen den Hartog van Guise en Duc de Nemours / wandelen / boegde sich in sijn hembt in een van de bobenste Kamer-bensters. De Konink had dit soo haest niet gemerckt / of hy seide tegens de Princen; Die daer den Dot / hy heeft gewas weer iets boos om op onse rekening te stellen; en daer mede boegt de Majestept sich met sijn gebolg na de Gallerie / kloppende Clement op den schouder / die sich / na langh aenstoten / geliet of hy upt seer diep een slaep ontwaechte: daer op den Koninck braegde / Clement, hoe dus? Terstont gaf de bodfermaeker tot antwoort: Alder Boosluchtigste / ick was daer aen het slapen / en het dromen geraekt. Daer op Duc de Guise seide / wel Marot, wat droomde gy doch wonderlijchs? datelijc voer hy daer op dus upt; niet anders / dan dat ich de Majestept tusschen twee groote Ezels / op de Hof-plaets / sag wandelen. Den Koninck begon te lacchen / doch de Princen toon-

toonen sich maer passelijck wel te vreden/
doch Clement, zijnde van geen kleyn ge-
rucht verbaert / hielt sich daer na even bly-
geestigh / en verdreef al de gramschap
met sijn ober-aerdig boerten.

Den bedrogen Deur-waerder.

Niet verre van de stad Parijs woon-
de een Boer / die rijck / boertig / en
wonder gelt-levende was: dese had meer
dan drie jaren met een Borger geplept;
doch epndelijck wiert daer gewesen / dat hy
het ge-epschte niet al de onkosten die daer
op waren gevallen / binnen een maent aen
den Borger soude betalen: doch / de Boer
gaf geen gelt ober / of het moest hem niet
het uiterste recht upt de hant gewrongen
worden; des den Borger genootsacht was
om Coppe van het gewijsde te lichten / en
aen den Deur-waerder te geven om den
Boer te sommeren / endaer na te execute-
ren: het geen hy dan oock datelijck deede:
raeckende just by een Deur-waerder / die
van desen Boer dapper was. Soo
haest en was de maent niet verstreken / of
den Deur-waerder / volgens sijn meesters
last / ging om de Sommatic te doen / seg-
gende soo haest hy by den Boer quam / dat
hy binnen vier-en-twintigh uren / het ge-
wijsde soude voldoen / op pene van ge-exe-
cuteert

cuteert te worden? hier ober hielt den Boer
sich byster breekt / seggende: binnen vier-
en-twintig uren? laet het 24. dagen zijn.
Aen / sepde den Deur-waerder / so haest
sullen de 24. uren niet om zyn / of ich sal
weder komen / en de Executie (by aldien gy
niet betaelt hebt) sonder eenige uptstel doen.
Ik denck / antwoorde de Boer / dat gy dat
wel sult laten: 't is geen gebuyck dat men
de lieden soo kort overvalt. 't Moet te Pa-
rijs eerst jaer-maecht geweest zyn / eer ik
u kan betalen / ende daer is noch wel drie
weken tijdt toe / des sal het best zyn dat gy
heen gaet endit aen u Meester bootschapt.
Gy zijt / vervolgende den Deur-waerder /
een van de rijckste Boeren hier omtrent /
gy hebt gelds genoeg by u leggen om ter-
stont te betalen / by aldien gy van geen qua-
de en glerige geld-dupbel waert beseren:
daerom sal ick so lang niet wachten. Hier
soecht gy uptstel / en hout u seer azynlijck;
maer siet gy kans om penant met Landt /
of koepen af te koopen en te bedryegen / dan
sal het u aen geen Schyben ontbreken; of
meent gy dat men u niet en kent? Wel is
noch geen vier-en-twintig dagen geleden /
dat gy uw' Buurman / die dapper byson-
den gemaecht was sijn Ezels / Paerden en
andere Bee / boozcontant af kost / en hant
booz meer dan vijftig guldens by de neus
had.

hadt. daer is u/ antwoorde de Boer / in
 't alderminste niet aen gelegen wat ik doe
 of laet: al had ick oock noch soo veel gelts
 leeg leggen / soo wil ick u echter / spijt u
 hart / niet eerder dan over drie weechen
 betalen / en indien gij eerder komt / soo zijt
 hij verzekert dat gij vuyt-loock sult eten;
 want ick laet mij van sulke een babock / als
 gij zijt / niet ringel-ooren. Hoort / de woord-
 den wieschen tusschen hen beyden so hoog/
 dat de Boer epndelijck begon op sijn tan-
 den te blyten / gzygende voozt een hout / daer
 mede hy den Deur-waerder soo af-touw-
 de / dat hy met een gat in de kop / een paer
 blaetwe oogen / en een dicke neus upt. liep;
 seggende / gij keechel / dat sal u / soo waer-
 achtig als ick leef een duur slaen zijn. Den
 Boer / zijnde wat bedaert / begon het heel
 zwaer te wegen / seggende by hemselfs; wat
 dupbel heb ick gedaen? hy sal mij voozse-
 ker beklagen / en een goet stuk gelts up: het
 gadt kloppen: doch het is nu geschiet / en
 het moet geschiet blyven / dan was het noch
 te doen / ick soude mijn handen wel t' hups
 houden: Maer / verhaelden hy dan weder-
 om / wie sou ook al de spijtige woorden van
 dat besuchte hond-aes konnen verdragen?
 Ick niet / al soudet halsen koften. In
 dat sepde het Wyf / gij zijt al veel te kort-
 hoofdig: had gij u gamschay wat inje-
 bonden

bonden / het waer beter getoest / het Hof sal
 dit geweldig qualijck nemen / en upt ons
 welbaren stooten; des soude het mijns doo-
 deels best zijn / dat wy den Deur-waerder
 te vreden stelden / en maek: endat hy sweeg.
 Dat dunct mij (sepde de Boer) oock / men
 moet / nu het gedaen is / den besten raet soec-
 ken om van dien dupbel verlost te worden:
 repst gij morgen na de Stadt / want ick
 durf'et niet komen; oock soude ick niet
 hem niet konnen accorderen / en gij moogt
 't op een klagen en bidden setten / en besien
 of gij de hoop met hem eens handt wor-
 den: neemt vijf of ses pontgroot by u / hy
 sal / als hy gelt siet / hem / hoop ick / laten
 vernoegen. Dese daet wiert des anderen
 daegs in 't werck gestelt: de Vrouwe vzaeg-
 de soo lanch tot datse den Deur-waerder /
 wel met doechen om het hoest bewonden /
 in sijn hamer bent sitten: terstont begon sy
 het op huplen en klagen te setten / en pre-
 senterde hem de ses ponden groot dat hy
 swigen / en over hare Man aen het Hof
 niet klagen soude; maer hy wilde nergens
 na hooren / seggende: ick sal hem die slaen
 wel soo dier doen betalen / dat 'et hem al sijn
 leven heugen sal. De Vrouwe badt echter /
 niet 'et geldt in 'er handen / soo ayn en er-
 barmelijck als sy mocht; doch het was al
 verloren moete / des ginchse heel bedroeft
 weder om

wederom na Hups / vertellende aen haer
 Man hoese gebaren was. Den Boer was
 hier ober dapper swaerhoofdig; en sonde
 des anderendaegs de Drouw met acht
 ponden groot wederom by hem / doch het
 was al windt. Eindelijk quam het soo
 wijt / dat den Deurwaerder booz hondert
 Daelders beloofde te swygen. Dit docht
 den Boer al te veel gelts te zijn; des by
 self stillekens binnen Parijs / ter gelukkigiger
 tijdt by Clement Marot (zijnde hem een
 heel goet Dient) quam / daer aen by al
 den handel vertelde / en met een raedt en
 hulp / om best af te komen / versocht. Soo
 dza hadde Marot het bestant niet weg / of
 by sepde: Kan ick hem na mijn wil komen
 te spreken / soo sal ik 'er u goet koop af hel-
 pen. Terstont boegde by sich by twee van
 zijn bekende / gink daer mede regel-recht
 na het hups van den Deur-waerder; maer
 qualijck waren sy een straet-weegs of
 twee boozt gegaen / of den Deur-waerder/
 zijnde noch dapper met doeken betwonden/
 quam haer / of het wesen wou / te gemoet:
 des Marot, met een stemmige tronp dus
 tegens hem upt-boer: Wel Heer Deur-
 waerder / gy hebt wel lustig te gast geweest
 daer gy dat gekregen hebt; wat zijt gy
 booz een Bloet-beuling / dat gy u van een
 Boer laet slaen? Zeeper / dat is al te groot
 611

een schande booz sulki een man als gy zijt.
 Den Deur-waerder / zijnde seer hoogmoe-
 dig gaf tot antwoort; dat hy dat van geen
 Boer gekregen had: en dat sulck volck hun
 handen wel van hem souden houden / eens-
 deels van wegen sijn Officie / en anderdeels
 om dat hy oock een haen was / die spooren
 had / als het op een bechten ginck. Wel/
 vragde Marot, hoe komt gy 'er dan dus
 upt te sien? Dat heb ick / vervolgde den
 Deur-waerder / booz een dag of vier klim-
 mende ober een heck / dat / alsoo het moop-
 tjes regende / en byz plat was gevallen. Ik
 docht zeker / sepde Clement, dat gy van een
 Boer waert geslagen; doch ick ben blijde
 dat 'et soo niet is; want gy sout by de scha-
 de / van de boeven niet dan schimp toe heb-
 ben. Soo haest hadde hy dit niet ge-upt / of
 hy nam sijn afschept / en ging met sijn ge-
 selschap eens-loops na den Boer / vertel-
 lende aen de selbe hoe sy gebaren waren /
 en verklaerden booz een Notaris / dat den
 Deur-waerder had gesegt / dat hy niet van
 een Boer geslagen / maer soo elendig ge-
 ballen was. Soo haest had den Boer dat
 niet in handen / of hy ginck byz-bozsig na
 des Deur-waerders wooning / seggende/
 doey by by hem quam; Weer Deur-waer-
 der / ik heb mijn partje / u meest / voldaan/
 dit was hem van Marot geraden) des wil
 ick

ik wel weten / hoe veel gij moet hebben
 voor de sommatie die gij gedaen hebt / soo
 mach ik u oock van mijn hals quijt ma-
 ken. **D**een vrient / antwoorde den **D**eur-
 waerder / top sullen elckander soo niet quijt
 scheloen; gij moet noch eerst proeven wat
 voor een bittere nasmaek het heeft **D**eur-
 waerders / in het stin van hun **O**fficie / te
 slaen: **H**oe seide den **B**oer / wat praet is
 dit / heb ik u geslagen? dat sulje niet kon-
 nen waer maechen. **J**a / verbolgde den
Deur-waerder / souje dat nog durven ont-
 kiennen / soo sal mijn verhael echter by de
Heren vanden Raed geloost worden: **I**ch
 was / seide den **B**oer / op ntw' kilachten nog
 verhael niet een siet / dewijl'er certificatie
 van is / dat gij utwe wonden hebt geballen/
 en datse u niet geslagen zijn: **h**ooztghaelde
 by de coppe daer van voor den dag / seggen-
 de: wilt gij nu een pont groot tot een ver-
 eeringh hebben / dat kanse krijgen / anders
 doet u best / **i**ch weet u niet een penninck
 meer te wil. **D**en **D**eur-waerder / siende
 dat hy bedrogen was / nam het gelt / denc-
 kende dat hy sijn schade by gelegentheyt op
 hem soude verhalen. **H**oewel hier ober den
Boer te vreden is geweest / dat kan elck by
 hem selven af-meten.

De

De Verlege Waerdin.

Binnen Parijs was een waerdin, die door
 haer loosheyt elk wist te bedriegen,
 en het selve niet ontsag voor een kluch-
 jen aen de gasten te vertellen. **M**arot dit
 vernomen hebbende, besloot by sig sel-
 ven dit haer te verleeren; dies hy, hebbende
 sich door het scheeren van sijn baert,
 kleederen, en anders gantsch onkundigh
 gemaakt, daer als een vreemt Koopman
 quam huys-vesten, hebbende niet anders
 by hem dan een Bonsjet en Rapiet, dat hy
 aen niemant dan aen hem selfs berroude.
 Nae dat hy ontrent veertien dagen daer
 hadde geweest, wel gegeten en gedronc-
 ken had, soo gebeurde 't dat de Waerdin,
 sittende nevens haer Man by hem aen den
 Disch, een schael met roode Wijn in de
 hand nam, en haer Gast eens toe dronck:
 dies hy seyde dat hy een konst kon, daer
 mede men roode en witte Wijn uyt een
 Vadt kon tappen. **D**e Waerdin dit hoo-
 rende, liet'er voorstaen dat sulks onmo-
 gelijk was: **M**aer hy seyde, dat'et een
 slegte, doch een seer profijtelyke konst
 was, en dat'er in gantsch Vrankrijk, niet
 meer dan nog een Man nevens hem was
 die sulks wist, dat 't hem van een waert,
 daer hy t' huys gelegen had, eens hondert
 gulden

gulden was geboden om 't hem te leeren, doch dat hy het niet had willen doen, Hier door wiert de Waerdin soo begeerig tot de wetenschap, dat sy hem niet ongequelt liet om 't haer te leeren, het geen hy eyndelijk beloofde te doen, op voorwaerde, dat sy 't selve aen geen ander soud leeren. Dit was soo haest niet beloofd, of de Waerdin wilde weldat hy'er terstond de konst geopenbaert had, doch hy seyde, dat hy daer toe yets moest besigen, dat op die tijt niet by de hand was; dus liet hy noch een dag of drie door-schieten, tot dat hy opeen morgen, terwijl de Waerden de Dienst-boden uyt waren sijn slagh waer nam, seggende, na dat hy sijn goet gereet gelegthadde, tegens de Waerdin: Kom, laet ons nu in de kelder gaen, en neemt een schael mede, ik sal nu aen u mijn belofte voldoen, en ik ben blijd dat'er niemant in is die ons kan beluyfteren wat ik u wijfen en seggen sal: want de konst is al te eel om so gemeen gemaect te worden. Dus pratende, quamen sy tesamen in de Kelder, so haest waren sy daer niet, of hy nam een Foret, en boorde daer mede een gat in den bodem van een vol Oxhooft roode Wijn, want hy had haer wijs gemaect dat men aen een vol Vat moest beginnen, en dat'et soo lang sou dueren

tot

tot dat de Wijn uyt was, tappende dan daer uyt de schale boorde vol, en gebodt haer een duym voor 't gat te houden, het geen de goede sloof terstont dede: daer na boorde hy wat lager noch een gat, dat sy met haer andere duym toe hielt; doen keek hy heel verbaest om, als of hy na een glas sag, seggende: Wel hey, is'er niet een Roemer in de Kelder? het antwoord was neen: so moet gy seyde **Marot**/ daer soo lange blijven staen, tot ik een Roemer en een paer swicken van de kamer heb gehaelt. De Wardin geen argh denkende, liet hem gaen. Dies hy, krijsende sijn Degen, Mantel en Bonsjer, den aers in den arm nam, en ten huysen uytging, latende de Waerdin dus, sonder handen aen het Wijn-vat gebonden, in de Kelder staen; hoe luyt en leelijk sy om sijn weder-keeren riep, so wiert sy echter niet eerder, dan doen de Dienstmaegt t'huys quam, verloft. Sy vraegde na haer Gast, maer de Maegt wist nergens van; des sy op de Kamer gingen daer sy hem vermoede te zijn, dog bevonden dat hy met sijn goetje deur was, hebbende niet anders voor betalinge gelaten, dan een kleyn Papiertje, gevult met dit navolgende vers.

Uw

Uw loosheyt heeft de schuld dat ick uw
heb bedrogen,

Wilt dan na dese tijdt van uwe list niet
doogen.

Of anders kom ik weer, in een vermom-
de schijn,

En leer u noch een konst, by dese, van de
Wijn.

Den kluchtigen Dief.

Het gebeurde op een tijdt dat de Ko-
ningh sich met de vertellingen van
Marot wat socht te vermaken / daer toe de
Boodtsmaecker terstont bereypt was. En
alsoo men op die tijdt juist sprack van de
kloechmoedighejde die een rechtschapen
Christen tegens de doodt hoort te betoonen /
soo seide Clement; indien wt het recht
secken van een Christen is / soo is'er on-
langh een rechtschape Christen opgehan-
gen: want desen Dief zijnde drie-en-twin-
tig jaren oudt / tot de strop veroordeelt /
verschrickte (doen hy dese eilendige boodt-
schap kreeg) niet meer dan of men hem
een kus ontnomen hadt / seggende. Ick
heb wel thien jaren (voor dat ik gebangen
werde) gesept / dat ik liever van de Dogen-
len dan van de Wolven wilde gegeten zijn.
Des morgens eer men hem haelde om sijn
Den.

Sententie te ontfangen / seide hy tegens
de Cipier / dat hy een goet Epse-buur
soude slooken / om hem eens deure en deur
te warmen / dewijl hy den gantschen Win-
ter in de koude / hagel en sneeuw sou han-
gen sonder een bonck buurs te sien. Als hy
upt de Boepen / om aen magere Lyn te hu-
wen / wiert gehackt / soo seide hy met een
lacchende mondt / tegens de booznoemde
Cipier: Heer Waert / ben ik t'abont ten
negen uuren niet in hups: soo hoeft gy na
mijn niet te wachten / maer by gerust lig-
gen slapen / want ick sal n in de nacht niet
aen de deur rammelen. Tegen den Spper-
schout boer hy / doen hem sijn Sententie
booz-gelesen was / dus upt: Heer Schout /
wilt gy van daegh een half wurtje booz
my upstaen / ik wil alle dagen / het gant-
sche jaer dooz / drie missen booz u hooren?
Hem wiert een Jacobiner Donnink / na
d' oude gewoonte / toegeschikt om hem te
ondertwijfen / hoe hy sich bekeeren / met
Godt versoenen / en hem tot de doodt be-
reyden soude: de woorden / die de Geeste-
lijke Heet tot dit werk gebuyckte / wa-
ren in deser voegen geschiet: O Soon;
hoe gelukkig zijt gy / dat gy den tijt en
't eynde van uwe Pelgrimmagie woet / en
dat gy upt dese bedroefde werelt schepden
sult; hoe menigh is'er die tot dese kennig
niet

niet gekomen zijn: daerom segh ick / dat
 gij geluckigh zijt / siende het eynde van u-
 we verdriet / en het begin van uwe bzeug-
 de: **Och Heer** / schoot hy'er boozt op uyt /
 woud gij dese geluckige **Belgizimmagie**
 boozt mi doen; ik wil boozt u wolle en barre-
 boest te **Roomen** gaen. Daer op gaf de
Monninck / die ook de slechtste suster niet
 was / wederom tot antwoort: mijn vrient
 ik soude het u niet wepgeren / indien mijn
Princk mi daer toe maer oozlof geliefde te
 geven om kosteloos en schadeloos uyt ende
 t' hups te komen. Terwijl de **Beul** besich
 was om hem den strop om den hals te
 doen / so sagh hy onder de toe-kieckers een
Man / daer hy dickwils hadt gehupsbest
 sonder opt kans te binden om hem perts
 te ontnemen. Dese man had hem eens op
Dieerp betrapt / en wacker asgerost / het
 geen hy beloofte hadt te vergelden: des hy/
 denkende daer toe nu best gelegentheyt te
 hebben / terwijl hy met de strop om den
 hals op de ladder stont / den **Opperschout**
 dus aen sprak: **Mijn Heer** / ik sie daer
 onder den hoop een **Man** / die altydt mijn
 gestolen goet / om de berde part van de
 waerde heeft gekost; hy wist wel hoe ick
 'er aen quam; altydt was het sijn gadin-
 ge: had ick hem niet gehad / ik waer al
 langh uyt de **Brijp-steegh** verhuysst ge-
 weest:

weest: maer siende dat ick het goede by
 hem altydt soo machelijck quijt wiert / so
 groepde de lust tot het raecken dagelijcks
 aen. Soo dat het spreek-woort waerach-
 tigh is; waerender geen heelders / daer wa-
 ren geen seelders. Koort / hy maakte het
 soo / dat dese **Man** / die hem altydt boozt
 heel degelijck hadt gehouden / als een **Dief**
 wiert aengetast en boozt de **Rechters** ge-
 bzacht. So haest was dese degelijcke man /
 die sich dapper op sijn onschult beriep / soo
 na niet dat de **Dief** hem siende / en toe
 spreken kon / of men vernam perts won-
 ders / want den verwesen begon met een
 lacchende mont tegen den gebangene dus
 uyt te baren: Heb ick het u nu niet vergol-
 den gelijck ick beloofde / doen ik boozt de
Lakens / die ik in uw **Hups** gestolen had /
 van u soo lustig gebeucht wierde / dat het
 mi meer dan drie dagen heughde? **Doch**
 vertelde hy boozt al den handel aen de
Schoudt en **Schepenen** / inboegen dat de
 goede **Man** / ontslagen zijnde / dede dat
 den **Dief** met een vrolijk aengesicht van de
 ladder sprong / en tusschen **Hemel** en aer-
 de bleef hangen: bewijfende dus in al sijn be-
 drijf dat hy boozt de doot in het aldermin-
 ste geen vrees in sijn herte had gehups-
 best. **Doch** of hy daerom onder het getal
 der **Christenen** zij te schatten / daer aen sou-
 de

De ick geweldig twijffelen. Het geen de
Koningh en al de Heeren met hem seer
garen toe stonden.

De Levendige Doodt,

En deel van des Koninghs Günst-ge-
nooten/ handelde met elckander met de
Majesteit / van de schadelijckheyt der
Pest / en dat het selve niet dan verderf na
haer sceppe. Dit was van Clement soo
haest niet gehoozt / of hy lep'er tegens in/
seggende: dat hun booz-stellinge niet sloot/
dewijl dese sichte verschepe Liedden booz-
deeling was geweest: Ja de bloote naem
daer van / kan / alse wel gebzupcht wort
een verlegen Man upt de noode helpen;
gellest op Heeren daer van het bewijs te
hooren / soe lupstert toe: Het is binnen Ve-
netien / gelijck op meer/andere plaetsen-de
manier / dat de Pups-huer booz alle ander
schulden moet worden betaelt; oock heb-
ben de Edel-lieden daer gemeenlijck soo veel
Pupsen / datse van des selfs huire meest le-
ven. Hier was een loose Dog / en bedoze
Waert / die niet wijdt bupten Venetien/
een Pups genaemt Allen, in het vierde
jaer / sonder een duyt huz te betalen / had
bewoont / en den Pups-Heer met een deel
leugens soo lang gepaep / tot dat hy van
hem booz 't siegt geroepen en tot de beta-
linge

linge / op woeene van gegeesselt te worden/
gecondemneert wiert. den Waert / mer-
kende dat het eyndelijck op een quaet eynde
soude uptloopen / machte met sijn Wijf een
aenflag / hoe sy haer houden souden als
den Pups-Heer quam om het gewijs de te-
gens hem in 't werck te stellen. Op een
dag / weterde dat hy boozsecker het net
spannen sou hielden sy de Wacht / om hem/
als hy quam / van bez' te sien. Soo haest
vernamen sy het gezwarm der Diebelep-
ders niet / die de last hadden om den schul-
denaer te vangen / of de loose Waert ver-
trok sich in een kamer / en lepde sich op de
bloet neer soe lanck als hy was; terstondt
quam het Wijf / en spreepde hem een zwart
kleet / versien met een wit krups / over 't
gantsche Lijf / settende een byandende haers
by het hooft / en by de voeten / in allen ma-
nieren of hy dood waer. Na wepnig tijd
quam den Edelman met sijn gebolg aen
de deur kloppen. De Vrouw deed open /
hupde en weende bitterlijck. Maer den
Edelman / zijnde begeerig om den Waert
te krijgen / en dzong sonder de de Vrouw pes
de bzagen / met de Diebenlepers na bin-
nen: het Wijf lep hem al huplende na; en
deed de deur van de kamer / daer de leven-
dige doode in lag / wijd open / seggende
dat'er Man schielijck aen de Pest was ge-
stoven

sterven. Den Edelman / ende Diebe-ley-
ders waren / dit hoorende / soo benauct /
daer se niet gauw genoeg upt'er hups wif-
fen te komen. Soo haest quam de Edel-
man niet in sijn wooning / of hy nam / van
obergebe boosheyt / sijn Boek / daer in al
de reekeningen / die hy met den Bedzieger
had / in stonden / en scheurde het Blad daer
upt / en smiet het op het buer. De waert
bezrefen zijnde / toefde niet lang / maer
dzoeg al het sijne daer upt / en vertrock
met sijn wijf in een ander wooning / meer
als een half mijl daer vandaen ; sulchs dat
den Edelman / die de Waert voor doot
achte de / niet wist waer de Drouwe ble-
ven was. Ontrent een jaer hier na / komt
den Edelmanden Bedzieger / die sijn een
oog toehielt / en al stijf deur gink / tegen
Den Edelman heek hem na / denckende
by hem selven: hadde die Karel soo wel twee
oogen / als een / ik soude wel durben wee-
ren / dat het mijn overleefde schuldenaer
was : en dat hy van den doot bezrefen zijnde
/ hier quam wonen om my te boldoen.
Eenige wecken hier nae quam den Edel-
man hem so onberwacht tegen / dat hy sijn
oog vergat toe te doen : dies hy hem ter-
stondt kienende ; dus upt boer : O gp
schakck ! gaet gp hier noch langs de straet /
en ik meende / dat gp lang doot / en be-
graven

graven waert ; dwingende hem voort om
mede tot in sijn hups te gaen ; het geen hy
hoe wel seer ongaen dedet. Terstont sloeg
den Edelman het schult-boeck open / doch
hy kon des Waerts rekening niet vinden /
des hy eyndelijck bedocht / dat hy 'et upt sijn
Boeck gescheurt / en verbzant had. Daer
op vzaegde hy den Schalck / hoe het ster-
ven met hem was toe gegaen ? den Waerd
bertelt het van stuckje tot beetje. Den E-
delman / dit hoorende / begon van gram-
schap te lacchen / en schonck hem de schuit
quijt ; bedenckende / dat men van een kalen
bagel / geen goede plupmen kon plucken.
Siet ; vervalgde Marot , gp Heeren / wat
voordeel sich desen bog met de naem van
Pest wist te doen. En hier mede acht ick
dan mijn woort bevestigt / en uwe E. E.
al te samen boldaen te hebben : gelijk hy
ook verseker had / want niemant brocht 'er
pet anders tegen in / dan te lacchen dat
longh en lever dyilde als een Croms-bel
als 'er opgeslagen wort / des hy sich weder-
om voegde / om pets te verhalen van.

Her wonderlijck Geluck.

Clement Marot vondt sich op een tijd:
in het geselschap van een deel Edel lie-
den / die hebbende meer vanden met de
tong als met ooyloghs-tuygh bevochten /
en

't Leven en Bedrijf
 en meer wonden in de scherm-school van
 Venus / dan onder de bloetbaech van Mars
 ontfangen / echter niet anders bedden van
 snoezien en snoeven van hunne dappere da-
 den / en gruwelijke gebaren / die sp / hier
 in het bestoeben van Steden en Forten / en
 daer in openbare Belt-slagen hadden upt-
 gestaen. Des den vermakelijken / en dooz-
 trapten Botzemaker / eyndelijck dus upt-
 boer ! Dat uwe bezijden ernst-beste Hee-
 ren / lofsijck en doozluchtig zijn / kan nie-
 mant onthienen / dewijlse in het Franse
 Geschied-boeck / nebens mijne daden sullen
 gestelt worden : Want zijt by verseeckert
 dat ick geen van de minste Helde-stucken
 gedaen / geen van de geringste gebaren
 uptstaen heb. En of 't selde H. E. niet
 waer bewust / so dunct het my best te zijn
 een daer van tot bewijs van dupsent ande-
 re / te verhalen. 't Is binnen wepnig
 Maenden geschiet / dat ick my een wijl
 tijds in een van de voornaemste steden van
 Utrecht onthield / en op een Maendag /
 die my geduytig in mijn gedachten spoolte /
 boornaem de Fortresse van de boozsepde
 plaets te beschoutwen. Aeuwelijks was
 ick de helft van de Wal-kring gepasseert /
 of den Hemel begon sich gantsch droehig
 boven mijn hoofd te vertoonen. De Son
 vertrack sich achter een dichte drijfe van
 zwarte

zwarte wolcken / de wint begon upt den
 Zuid-westen soo dapper in de boomen te
 blasen / dat men van 't gegong pas hooren
 kon : Hier op volgde niets dan blixem en
 donder / en een pffelijck stozregen naderde
 van Ieverlee : Wie verlegen was / dat was
 ick / siende gang geen gelegentheyt om my
 booz het nakende ongeval te bergen / dan
 een dubbel hartoutwe staende op de punt
 van 't Boltwerck daer ick my in dat selfde
 oogenblich bont ; en al hoewel ick dat schy-
 kelijck dinck niet gaven tot mijn woning
 had verkoosen / moest 'et echter / om bestens
 wil geschieden : soo haest had ick den Ae-
 gen op mijn rockje niet gevoelt / ick kroop
 in de mont van die krooperen Draeck / ge-
 swangert met drie ponden pulvers / en een
 kogel van acht-en-beertig ponden pferg.
 Het ontweer had omtrent vier uren ge-
 duurt / doen 't sich wat bedaerde / liet aen-
 sien / doch daer op volghde den tweeden
 stozm / aengedreven dooz een deel Spaen-
 sche Gupfers / die tot booz de poorten qua-
 men bzaberen. den Besag-boerder quam /
 met een deel van de Besettelingen op het
 Boltwerck / en liet / eer ick my selven wist
 te bergen / het Hertouw benebens noch 2
 Belt-slangen / op den hoogmoedigen hoop
 los bzanden. Terstont vloog ick als een
 Krap in de lucht / omtrent een half uur
 gaens

't Leven en Bedrijf
gaens van de Stad / zijnde ten deele Wap-
landt en ten deele Moeras. Dupsenderlop
gedachten had ich / eer ich neer quam :
doch noch meer doen ich my neer gekomen
zijnde / tot aen de kin toe in de modder bont /
en de nacht begon te naderen / sonder dat ich
eenige gelegentheid sag / om van eenig
Mensch geholpen te worden. De doot
was mijn eenige troost / en sou' er gewis
op gevolgt hebben / by aldien een graferen-
de Melck-hoe het selven doot'er doot niet
had belet. Daerom mag men wel seggen /
dat by in de Zee niet sal verdyncken / die
toe de galg gebooren is / derhalven heeft
een Persaens Poët dese versjes in in de
werelt gebracht /

*Geen dinck valt anders uyt .
Dan naer Geds raet besluyt .*

De Koe dan begeerigh zijnde om heur
heete leber met een koelen ozonck te ver-
verschen / bont nergens geen water / dan
recht voor my / in een laeghte daer voor de
Wep / en het Moeras van elkander wiert
gescheppen. Maew'lijck had het beest
haer halve doot verflagen / of ich sloegh
twee grage handen aen heur hoozen / waer
doot sp / dapper verbaest zijnde / te rug
sprong / en my uyt mijn graf rukte: 't Be-
lul

Iul was'er niet om los te laten ; des de Koe
met my uyt de wep in een stal liep / en daer
seer psselijck begon te bzullen ; in voegen dat
ich daer doot tot mijn selven gekomen zijn-
de / de buysten opende / en my in het hopt tot
het kriecken van den dag neer-lep ; en het
lijf / gekijck op Heeren siet / doot dit wonder-
lich geluck / daer afbrocht. Des ich met
recht mach seggen :

Een wonderlijke Draeck my uyt'er ka-
ken spoogh,
En dreefme met een barst van blixem
hemel hoogh,
Maer 't Lijf was veel te zwaer om op
de wint te zwerven :
Des daelde 't schielick neer tot in de
weymont :
Van ons Bestemoer , daer de oude Ma-
jer stont :
Dog Melckers Koe heb dank , want
sy behieltme 't leeven.

De Snozkers / wel merkends waer op
den aerdigen Aht-berdzijber met dese pij-
len schoot / namen terstont hun afscheyt / en
Clement boegde sich naer den Wisch dact
by eerst sijn buck / en daer na den Konink /
met verscheppen leckernpen vernogde.

De Houtfche Oorlogs-Trom.

E En van de grootste van Vranckrijck, doch op verr' na geen van de verstandigste, voegde gewoonlijk aen des Koninks zijde, en terge de het geduld van sijn gehoor met een ontelbaergetal van laffe en ongesoute woorden: de Majesteit wilde, hoewel hy daer van walgde d'achtbaerheyt van dese redenaer niet met voeten treden; schoon hy wel gaern sou gesien hebben, dat een ander hem een weynig mostaert op de tong had gesmeert. **Clement** die hier in vaerdig was, dit merkende, loerde niet dan op gelegenheyt die hy binen weynig dagen vont; want siende de Konink in 't geselschap van een der Princen van den bloede, benevens desen Ratelaer, op de hof-plaets wandelen, soo geboot hy terstont aen eenige van de Lijf-wacht hem te volgen: voorts greep hy een Hellebaert in de vuyst, en moedig, alseen ervaren Hooftman, (gevolgt van een deel onvertsaegde krijgslieden) in dese gestalte voorde Majesteit, vragende met eengefronste trony waer het te doen was, en onder wat vaendel hy hem met sijn by hebbende magt soude voegen. Den Konink geliet sich nergens van te weten, dies hy, na sig was bedaert hebbende,

van Clement Marot. 81

bende, dus uytvoer: Wel **Clement** / wat beweegt u, dus gewapent voor ons te verschijnen. Sire antwoorde hy, niet anders dan het geluyt van die geweldige Oorlogs-Trom, die gy daer op uwe zijde hebt. Den Konink dit hoorende, begon te mees-muylen? gebood den Tijd-verdrijver te vertrecken, daer in hy goedwillig gehoorfaemde; maer de vereering die hem daer voor van den onwijse Prater wiert beloofst, weygerde hy met een sonderlinge aerdigheyt te ontfangen, en beschonk hem met dit navolgende Schimpversje:

Van De Woor- den die	een sot,	al fronst hy sijn gelaet, al stoft hy op sijn staet, al fit hy in den Raec, gans buyten reden praet uytstroyt in over daet, staeg uyt vindt sonder (maet:
----------------------------------	----------	---

Zijn als het hol geluyt dat uyt een Trom.
mel gaet,

Den Bedrogen Advocaet,

Scher Abbocaet / binnen Parijs / meer genegen om in de wedde tegens permaen een pot wijns te beegen / en een gebzaden Kapoen te ontleeden / dan een pleyt te bezieren; boeghde sich gemeenlich in het geselschap

felfchap van sommige aensienelijcke / ende
 milde **O**rinck-broers / dewijl hy sijn ey-
 gendom by na aen de **W**aerden en **W**aer-
 dinnen op lijf-renten uytgeset had. **C**le-
 ment, begeerig om hem van dese oneerlij-
 ken wandel / den weg tot een beter leven
 te wijfen / noodigde hem in een van de booz-
 naemste **H**erbergen van de **S**tad / daer op /
 die tijdt eenige groote **H**eeren by elkander
 waren. **D**en **A**bbocaet liet sich geen twee
 malen bidden : maer giuek terstont met
Clement naer het **H**ups van vzeugde : daer
 by aen sijn holle **M**aeg en drooge lever een
 goeden dag beloofde. **S**oo haest waren sy
 daer niet gekomen / of den **T**ijd-verdyjver
 seide : **M**ijn **H**eer / gelieft hier beneden u
 een weynigh met een pot wijns te behel-
 pen terwyl ick boven gae / en d' **E**del-he-
 den van uwe komst verwoltig : ick twijf-
 fel niet / of sy sullen u terstont ontbliden /
 dewijl ick wel weet dat u tegenwoordig-
 heit hun aengenaem is : met het uytten
 van desen woorden nam **C**lement sijn af-
 schept / latende den armen stumper bene-
 den. **N**a dat hy hier omtrent een half uur /
 met een groot verlangen had getoest / soo
 begonnen de **K**ochs-songens met allerley
 leken by boozde kamer booz by den honge-
 ringe **A**bbocaet te stueren / sonder aen hem
 pijs anders te laten van de lucht : dat aen
 hem /

hem / in die gestalte / niets dan booz oip in
 't buik verstrechts / dewijl sijn eet-lust daer
 door soe dapper verwachtede / dat hy sich
 siende dat men hem vergat / niet langer
 van bedelen kon onthouden ; inboegen dat
 hy / zijnde met den **G**eeft der **P**oësp be-
 zwangert / de nabolgende bergjes op het
 papier stelde / en met een van de **K**ochs-
 kraentwels aen **C**lement sonde :

De **H**oop¹ is lijdens troost , maer och !
 ick sit te hoopen ,
En lijde vast gebreck , vermiss gy my
 vergeet ,
Socht ghy uw weldaedt oyt , aen mijne
 danck te knoopen ,
Soo sent my nu een **H**oen dat ick mijn
 buyck vol eet .

Soo haest had den geestigen **C**lement
 dit beedel-blyesse van den hongerigen **A**bb-
 bocaet niet ontfangen / of hy / siende op het
 woordtje **B**eth / daer mede den armen
Dupbel gebynaemt was / sonde door de
 selve boode / dit nabolgende kneppel-dichse .

Men vult geen **B**eth met vleesch ; maer
 met gepluckte veeren ;
Want anders sou het **V**er het lichte
Beth besmeeren .

Ga heen, en voegh uw dan omtrent het
Varkens-kot

Daerviatge, ô Beth, voor u een dienst-
lick overschot.

Wat booz een bedenck den Rechtbeerdi-
gen hier op hadt / is licht te ver moeten:
doch de schaemte kreegh daer na soo veel
vat op hem / dat hy de kroegen byz min-
der / en de plept-zael byz meerder besocht;
invoegen dat hy geen andere redenen had
dan den vermaekelijcken Bodsonaer /
booz sijn gedane dienst te bedanken.

De gehoonde Trouw.

CLement Marot vond sich op een tijdt
in het geselschap vaneen deel Nobelin-
gen / onder elckanderen handelende van de
nuttigheyt / en rampen des Huwelijcks /
en van de onstanvastigheyt der Vrouwen:
doch de bespraekste / van hun allen hielt
het daer booz dat de Mannen versfettelij-
ker waren dan de Vrouwen / en dat de
Trouw veel meer dooz de Boeck / dan
dooz de Boeck wiert bedroogen gehoont.
Om dit te bewijzen / bzocht hy verschepe
geschiedenissen / soo wel van de oude als
nieuwe tijdt / tevozt: Waer tegens d'an-
dere sich gelijcherhant soo heviggh begon-
den te kanten / dat genootsaekt wierdt
te

te zwiigen / en de blagh in te halen / in boe-
gen dat Clement dit siende / dus begon upt
te vaten: Mijn Heeren / binnen Dantes
woonde booz besen een Edelman / genaemt
la Ferté / dese huwde sich aen een songe
Juffer / die Lucretia gedoopt was / zijnde
van aengesicht / leeden en zeeden so schoon /
dat men Helena en Pandora / daer by booz
leelick sou nptgekreeten hebben. Sp leef-
den met elckander in sulck een volkomen
licfde en eenigheyt / dat'er geen tijt scheen
te verdzieten dan die / die sy in kussen / kou-
ten en minnelijcke omhelsingen niet dooz
bzochten. Doch het schijnt dat'er geen
dineck ter werelddt soo volkomen is / of de
verandering heeft'er vat op / 't geen sich
ontrent dese Believen baerblijckelijck laet
sien. Want de Son des gelucks had die
heerlijck Huwelijck noch geen jaer beschee-
nen doen het ontweert / dat'er al te ellendig
dzuchte begost te naderen: Alisma / een
Juffer in de Swarte konst soo wel erba-
ren / datse booz geen Medea noch Circe
behoef de te wijcken / wiert op la Ferté so
dapper versfengert / datse aller konst en ver-
mogen aenspannen om hem tot de boldoe-
ning van'er onkupsche begeerten te bren-
gen / maer hy stont in de Trouw als een
onbeweeglijke Rotz. De beballigheden /
giften en scoone woorden van de verliefde
Alisma / waren gantsch vergeefs; wyl hy /

zijnde van de liefde en getrouwigheyt van
sijn eerbaere Lucretia genoeg verseeckert /
sijn sinnen op geen andere kon setten: Ja/
hy soude om haer te behagen / de schoon-
heyt van den Berg Ida versmaed heb-
ben? doch daer dooz kon hy het vuur / dat
in het herte van de lups-siechte Tiberes
blaeckte / niet dooven / noch heur verzoek
doen slaken. Op eenen tijdt bondt Alisma
haer by la Fertē alleen / des sy dus tegens
hem uptboer: La Fertē / hoe ik u van her-
ten lief hebbe / soo moet ik echter uwe ge-
trouwigheyt prijsen / by aldien gy niet ge-
trouwigheyt van uwe Hups-brouw wort
bemint; maer hoe kunt gy u van een dink
versekeren / daer van gy noyt proebe geno-
men hebt? Lucretia komt by niemant /
noch wert van niemant besocht / vertrecht
u eens eel wyl tijds / en laet het aen een p-
der kenbaer worden / soo bezet sy dan de rol
van Deelope volkomen uitspeelt / en u /
sonder bygge / ober zee / niet naer Ham-
burg sendt / soo moogt gy haer getrouw /
en u selven ook wel gelukkig achten. Rojt /
Alisma brocht het soo wijdt / dat hy begee-
righ wiet om te soecken / dat hy noyt
wenschte te vinden. Maer / sepde hy: Hoe
sal ik gewaer worden of sy haer tot noch
toe eerbaer heeft gedragen. Ik sal / ant-
woorde Alisma / aen u een glas geben / daer
upt

upt een ontroutoe Vrouw niet kan d'ne-
ken / sonder al de Wijn die daer in is / te sloz-
ten. Dit sult gy booz en na uwe vertreck
gebruyken; en alsoo u selven van de waer-
heyt versekeren; La Fertē liet sich ober-
reden; nam de proef / en bevant Lucretia
soo als hy'er wenschte / 't geen hy ter stont
aeg Alisma met een uptnemende vrolijk-
heyt bootschapte. Daer op sy hem het ver-
treck booz een Maent of ses weechen riedt /
om daer na te vernemen hoe sy haer gedra-
gen had. Doch hy sepde / dat hem sulck
onmooglijk was: en al hoewel ich aen
heur eerbaerheyt niet twijffel / soo woude
ik echter wel besoecken / hoe sy'er / versochte
zijnde / houden soude. Wel sepde Alisma /
ik sal u een andere wsg / dooz mijn konst
en wetenschap wijsen. Tot Nantes had
sich een wepnigh van te vooren / een van de
grooste van Frankrijk een wyl tijt op-
gehouden / en een groote gemeenschap met
la Fertē gemaekt; in doegen dat hy dich-
wils verwonderingh in d' ober-groote
schoonheyt van d' eerbare Lucretia had ge-
hadt: en niet minne ontsteken zijnde / ver-
sehepde verlooren slozmen op'er hadt ge-
daen / hoewel hy een van d' aenstenghste en
volmaeckste Eel-lieden van sinen tijdt
was: hebbende een onderdom van ontrent
25 jaren / by en onghewot. In de ge-
daente

daente van desen aenlockelijken Jonge-
ling verscheen la Ferte / dooz de konst van
Alfina / die hem in die gelegentheit booz
Pagie diende / booz d' oogen van sijn Be-
minde / die alleenigh zijnde / hem met
behoorlijke eerbiedingen verwelkomde.
Dooz's begon la Ferte sijn rol te speelen / en
haer met de alderschoonste woorzen die hy
bedenken kon / aen te gaen / aenbiedende
haer daer nebens verschepden Kleinodien
van Diamanten / Robijnen / Perlen / en
Gout / dooz Alfina aen hem ten die eyn-
de gelangt / booz gevende dat dit van seer
kleyn een waerde was by het geene dat sy
hem te wil zijnde / soude genieten. Stellen-
de haer by de goede gelegentheit / dooz het
upt-zijn van haer Man / en sijn langdu-
rige liefde / ten minsten eenige vergeldinge
waardig was. Dese bedriegelijcke woor-
den konden in 't eerste op haer niet batten:
maer bestende 't gesicht te seer op de glans
van de edel Gesteenten / en het sickerende
Goudt / so begon sy van booznemen te ver-
anderen / seggende met wepnig woorzen
dat sy 't wel doen sou by aldien hy aen haer
wilde verseecken / dat het by haer beuden
verbozgen soude blijven. Een Zegel-rink
ginc opt soo diep in 't Was als dese woor-
den in het herte van la Ferte. Doch in een
selfde oogenblich veranderde hy / dooz de
konst

konst van Alfina / in sijn eppen gedaente.
Lucretia siende dat sy haer booz d' oogen
van haer man soo bijster had misgrepen /
was niet minder ontstelt dan hy; niet we-
tende wat in desen stont te doen. De tranen
biggelden upt d' oogen die sy van schaemte
gedulrig naer d' aerde sloeg / ober heur
besturben wagen. La Ferte een wepnig
bedaert zijnde / boer dus tegens haer upt:
Wel Lucretia! soude gy my dus bezraden /
en u schoot / booz een wepnig gout / en een
deel pdele woorzen aen een ander verkoo-
pen / dat had ick op u nimmermeer ver-
troutwt. Sy bleef als opgetogen staen son-
der een enig woorz te antwoorzen / niet
soo seer dooz schaemte als wel dooz spijt
ober het ongelyk dat haer dooz de nieuws-
gierigheit van 'er Man was aengedaen.
Daer dooz sy oock met sulck een haet / en
Opantschap / tegens hem wiert ontsteer-
ken: dat sy haer slag waernemende / van
hem tot den Edelman / wiens gestalte hy
om haer te verlepden had aengenomen / is
geblucht / daer sy soo wel wiert ontfangen /
dat la Ferte noyt eenig deel aen haer mocht
hebben / inboegen dat hy / oberdenckende
sijn dwaesheit / sijn leven in een groote
quellinge versteet / en met een onbersoenlij-
ke gramschap tegens Alfina ontstac / die
dit oock aen het herte ginc / dat se daer van
Antes

Want's vertrou / sonder dat men opt hoorde
de waer sp gebleven is. Waer mee ich H.
E. voldaan / en genoegsaem heb betwefen /
dat het houwelijck meerder en eerder dooz
de Mannen dan dooz de Vrouwen worde
gehoont. Elck hlelt sich voldaan. Des voer
den Tijt-berdyfber / na dat hy wat moets
gemaect hadde / boort / en verhaelde met
een sonderlingen aerdigheyt / de vermakel
ijke vlucht van.

Den bedrogen Gierigaert.

EEn dooztrapt den Hoobeling / op de bype
stemp te ljdig afgerecht / hoorde veel
seggen / van de groote naerlijgheyt / die se
ker rijck Man / om veel gelts te winnen /
oeffende: dog daer by hieft hy echter / hoe
wel het wat ongemeen onder de Dreeken
is / een goeden disch: den Hoobeling ge
loofde vast dat desen Rijckert te sijn was /
om van eenig gelt / dooz loogheyt gesnoo
ten te worden / liet sich genoegen / met een
mael sijn Disch-genood te zyn. Om hier
toe te komen / had hy alree t uue / wanneer
de Selt-samelaer ter Tafel gink / versplet /
haloppende supst op die tyt / dat hy middag
mael soude houden / aende deur. Men een
jongman die open deed / bzaegde hy / of het
Heerschapt t' hups was? t' Antwoort was
ja. Kan ik hem / verbolgde den gesie
pen

pen Gast / ooch eens spreken? niet wel / sep
de den Jongen / want hy staet gereet om te
eten. Hy / verbolgde hy / mijn Dient?
gaet heen: en segt hem / dat het noodig
is dat ik hem terstont spreke / want ich
heb yet aen hem te seggen / daer upt wat
boordeels booz hem aen vast is / doch de
saek kan gantsch geen uptstel liden. De
Jongman liep vaerdig / en sepde het sijn
Meester / die den Hoobeling / hoewel hy de
handen al gewassen had om t' Mael te be
ginnen / deed binnen komen. Hy bindende
sich in de zael / dede aen al de geen die daer
waren groot eer-bewijsinge / en versocht
het Heerschap een woord of twee in t' ooz
te mogen luyfieren: dit toegelaten zijnde?
sepde hy / Mijn Heer / indien gy lustig zijt:
ik kan u terstont tien duysent kroonen in
gereet gelt doen winnen. den rijcken stork
speck dit hoorende / sepde: dat sou my heel
wel dienen: maer is' er ook eenige zwa
righet in? Heen Heer e antwoorde den Ho
obeling / het bestaet maer alleen in u selfs.
Seg my dan / verbolgde den Rijckaere /
waer in het bestaet / en wat het is; Mijn
Heer sepde hy / dat is van so lang een aef
sem / dat ik u / die berept staet te middag
maken / te lank soude ophouden; maer ik
sal / terwyl gy eet / gaen wandelen / en u /
als gy gedaen hebt / weder komen aenspre
ken.

ken. Den Dreck / naer dese winst dapper
 verlangende / vreesde dat desen Vrabouter
 permant mocht ontmoeten / die hem dit bet-
 sen upt de neus soude sijncken; des hy / met
 een vroljck gelaet dus upt-voer / mijn
 Dient het is onnoodigh elders te gaen/
 wantmeer gy u gelleest te genoegen met het
 geen mijn Kock geschapt heeft / en als wy
 wat moets gemaecht hebben / dat kunt gy
 hier aen my met gemak verhalen. Dit
 waren de koten die den loosen hobelincck
 sogt / eventwel liet hy sich een wepnig na-
 den / maer haest gefeggen: Hy settede sich
 aen den Dirsch / en hebbende met boordacht
 daer op gebast / bergat niet sijne pens vol
 te proppen / sonder eenige Tafel reden ter-
 wyl men at / te gebuyken / door vrees van
 sijn bekoms niet te krijgen: en had hy vooz
 acht dagen spijs in sijn hofker konnen ste-
 ken / gewis hy had het niet gelaten: Soot/
 om de schimmie in sijn maeg / geen vat op
 de kost te laten / so veel Wijn door het keel-
 gadt als'er vooz hem quam. De Maeltijt
 gedaen en de kost opgenomen zijnde: nam
 den Rijchaert / blammende op de buyt sijn
 Gast by de handt / segge ide; gaen wy in
 mijn verreck daer wy van de saeck te vo-
 ten geroert / vreeker sullen spreken. Daer
 zijnde / vreegde hy; gaet de winst secker/
 en bestaetse gelijk gy gefegt hebt in gereet
 gelt?

gelt? ja mijn Heer / antwoorde den Hobe-
 linck / is het niet soo dat gy u Dochter upt-
 gehuwet / en daer met twintig dupsent kro-
 nen tot een Bupdt-schat gegeven hebt?
 waer op ja ge-antwoort zijnde / voer hy
 voozt: Au hebt ghy'er noch een die onge-
 huwt is / denckt gy haer oock soo veel niet
 te geben? Dat is niet meer dan betame-
 ligh; seide den Rijchaert: wel / verbolgede
 den Hobeling / Soo gy haer aen my ge-
 lieft te huwen / sal my met thien dupsent
 kroonen laten genoegen / inboegen dat gy
 opstaende voet thien dupsent kroonen in
 gereet gelt kont winnen. Den Dreck was
 soo ontstelt van so uptgestreken te zijn / dat
 hy aen hem / al bloeckende het gat van de
 deur wees / daer den Schalch / die vooz heen
 geen andere giffinge gemaecht had / sich
 wepig aen stoorde / maer den Rijchaert
 vooz sijn mael / met npt-lacchen en schimp
 betaelde. Des is het seker / dat een Poet/
 siende op dese gelegentheyt / heeft geson-
 gen:

Een gierigaert is als een Hondt,
 Die met de beeten in de mont,
 Soo gretig naer de schaduw habt,
 Dat hem 't schimmend' broot ontsnapt,
 Of als een Los-kop, die sijn gelt.
 Aen loos' en snoode Heydens telt,

94 't Leven en Bedrijf
Op hoop van dat hy door heur kal,
Verborge Schatten vinden sal,
Maer als hy aen het soeken tijdt,
Dan is hy 't een en 't ander quyt.
Geluckig is dan sulck een Man,
Die hem met 't sijn vernoegen kan.

De wonderlijcke Opstanding.

Op een Doorp / niet wijdt bukten Pa-
cijs / was een Paep / die dooz lank-
heyt van tijdt / een goedt somme geldts
by een hadde gesamelt. Dese heplige schat
lepde hy / om dat se doch wel bewaert soude
zijn / in het Sacraments-Wuppsie / schrij-
vende daer op / Dominus est in loco isto,
dat is: de Heere is in dees plaets. Onsen
Tijdtverbijver quam op een tijdt met een
Majestept in het voozsepde Doorp / en met
een in de Kerck. Terstont sloeg hy sijn
gesicht op die Heplige plaets / en op de
woozden die daer voozstonden? dooz naer-
stige overlegging bestande hy den sin / liet
derhalven den aep wegh nemen / schrij-
vende met een/onder het voozgaende schrijft
dese woozden / Surrexit non est hic: dat
is/hy is hier niet / hy is opgestaen. Dat
dese sorgvuldige Paep / siende de wonder-
lijcke opstandige / by sich selven heeft ge-
dacht / kan men lichtelijck bebroeden;
Want /

Al

van Clement Marot. 95
Al druypt een Papen-tong, om gelt, seer
licht van zegen,
Soo vloektse door 't verlies, wel eens
soo licht daer tegen.

Marias schoot.

Een Fransch Baron viel / sonder sig te
beseeren / (behalvendat hy een grooten
bult vooz't hooft kreeg) upt een venster /
waer ober sich peder ten allerhoogste ver-
wonderden / maer den Baron sepde: Ma-
ria heeft 'et ongeluck verhindert / en my in
haer schoot ontfangen. Clement dit hoo-
rende / gaf tot antwoort; Doo moet de
Heplige Moeder dapper hardt / en mager
van lippen zijn / dewyl u genade daer op
soo een bult vooz't hooft heeft gestooten:
Den Baron de scheut gewaer wordende /
heek eens leep om / sonder een woorz te
hicken / gedenckende aen het geen men vooz
een gemeen spzeckwoort in de mont voer:

Wie sich voelt op sijn seer geraeckt,
Die swijg, eer hy het erger maeckt.

d' Onvindelijke Schuyl-hoeck.

Clement Marot, met een bysonderein
haet tegens de Roomsche Godts-
dienst ingenomen / soo dat hy in seker
schimp

't Leven en Bedrijf
schimp-dicht / des selfs Geestelijckheyt soo
afgriffelijck en zwaer asmaelde / datse eer-
der Dupvelen / dan Menschen scheenen te
zijn. Een Edelman hier ober vergramt /
sepde: Dat hy hen / soo hy sulckis weer
bernam / aen den Bisschop soude bekilagen.
Den Bootzemaker schoot'er / na een her-
telijcke lach / dit op uyt: Ho ho! mijn
Heer dat mooghje doen maer zijt versekert
dat ick my in sulck een Schupl-hoek sal
bersteken / dat hy my niet binden sal. Dat
moet / sepde d' Edelman / dan uyt de we-
relt zijn. Daer op den tijdt-verdrijber
antwoorde / 't sal niet wijder zijn dan in sijn
boeck-kamer; want daer in heeft hy sijn
boeten binen d' eerste drie jaren niet ge-
hadt. Den Edelman dese abelheyt merck-
kende / liet sich genomen met de byent-
schap van Clement, die sijn tongh tot sul-
ke scheuten geslepen / en altijd vaerdig
hadt.

Wie van geen scherffen weet, die tast
geen Scharsaars aen,
Heur Salf vergroot de wont, heur koze-
ry is slaen.

De levendige Arke.

Clement Marot raechte met een deel
Roomsche Geestelijcke in woorden /
van

van de ware Kercke; daer op de Monnic-
ken sepden: dat de Roomsche Kercke de
selve was / en dat men daer in alleen kon
behouden worden. Want sy draeght het
nae-beeit van Noachs Arcke. Terstont
liet den doozslepen gast dit van sijn tong
rollen: Het is aen de Paterg wel bewust /
dat'er in Noachs Arcke veel Besten /
maer weynig Menschen waren. Hier
mede was al de twist geëpndigt / en Cle-
ment bleef na die tijdt van de Paterg on-
gemoept.

Wanneer een Hondt de knip krijgt op de
staert,
Dan vlucht hy staag voor hem die 't on-
heyl baart.

Den verdoolden Artz.

Een jonge Vrouw / leggende aen de
Buph-sieckte te bedde / liet een Doc-
ter ontbieden / om / waer 't mogelijk /
door sijn hulpe gesont te worden.

Soo haest quam hy niet vooz het bet /
of hy greep terstont haer linckse arm om
aen de Pols te vernemen / of sich daer ook
binne-hooztsen onder vermengden. Cle-
ment, staende met de man aen 't hoofden-
epnde / dit siende / sepde: mijn Heer mijns
oordeels hebt gy u dapper vergrepen / de
wyl

't Leven en Bedrijf
schimp-dicht / des selfs Geestelijckheyt soo
afgrijpselijck en zwaer asmaelde / datse eer-
der Dupvelen / dan Menschen scheenen te
zijn. Een Edelman hier ober vergramt /
sepde: Dat hy hen / soo hy sulckis weer
bernam / aen den Bisschop soude beklagen.
Den Bootzemaker schoot'er / na een her-
telijcke lach / dit op uyt: Ho ho! mijn
Heer dat mooghje doen maer zijt versekert
dat ick my in sulck een Schupl-hoek sal
bersteken / dat hy my niet binden sal. Dat
moet / sepde d' Edelman / dan uyt de we-
relt zijn. Daer op den tijdt-verdijber
antwoorde / 't sal niet wijder zijn dan in sijn
boeck-kamer; want daer in heeft hy sijn
boeten binen d' eerste drie jaren niet ge-
hadt. Den Edelman dese abelheyt merck-
kende / liet sich genomen met de byent-
schap van Clement, die sijn tongh tot sul-
ke scheuten geslepen / en altijd vaerdig
hadt.

Wie van geen scherffen weet, die tast
geen Scharsaars aen,
Heur Salf vergroot de wont, heur koze-
ry is slaen.

De levendige Arke.

Clement Marot raechte niet een deel
Roomsche Geestelijcke in woorden /
van

van de ware Kercke; daer op de Monnic-
ken sepden: dat de Roomsche Kercke de
selve was / en dat men daer in alleen kon
behouden worden. Want sy draeght het
nae-beeit van Noachs Arcke. Terstont
liet den doozslepen gast dit van sijn tong
rollen: Het is aen de Paterg wel bewust /
dat'er in Noachs Arcke veel Besten /
maer wepnig Menschen waren. Hier
mede was al de twist geëpndigt / en Cle-
ment bleef na die tijdt van de Paterg on-
gemoept.

Wanneer een Hondt de knip krijgt op de
staert,
Dan vlugt hy staag voor hem die 't on-
heyl baart.

Den verdoolden Artz.

Een jonge Vrouw / leggende aen de
Buph-sieckte te bedde / liet een Doc-
ter ontbieden / om / waer 't mogelijk /
dooz sijn hulpe gesont te worden.

Zoo haest quam hy niet vooz het bet /
of hy greep terstont haer linckse arm om
aen de Pols te vernemen / of sich daer ook
binne-hooztsen onder vermengden. Cle-
ment, staende met de man aen 't hoofden-
epnde / dit siende / sepde: mijn Heer mijns
oordeels hebt gy u dapper vercrepen / de

wijl ghy den arm voelt / daer de Drouw
geen pijn heeft / en den buick daer 't haer
let / blijft van u ongetroost Och ! schoot de
sieke Drouw / daer op al suchtende upt :
mijn liebe Clement , dat heb ick mede al
gedacht . Zeyer ick sou aen u genesinge
tienmael liever / dan den verdoolden Arts
vertroutwen.

Den Rinck geen Doctor maect , en 't
lange Mes geen Kock ,

De voeringe van de Broeck , is 't leven
van de Rock.

Van Clements beleeftheyt.

DE Koningh op een tijdt gaende wan-
delen in een groote Zael ; inwelcke
veel schoone Schilderpen hingen / sagh /
dat een van de Schilderpen niet wel en
hingh / geboot aen Clement dat hy die
soude recht hangen. Marot , opde leer ge-
klommen zijnde / maekte veel potsen / waer
oer den Koningh ? by hem komende / met
de handt boozsijn achter-quartier sloeg /
waer op Marot van achteren los vande
met een donderen geluydt / dat de geeheele
Zale verbulde met stank / waer oer hem
de Koningh bestrafte oer dese sijn buile
daet. Marot wendt hem na den Koning /
en segt : Sice/wat poozte soude niet open
spijn-

springendaer sijn Majestepts handen aen
komen kloppen ? waer oer sp alle be-
gonden te lacchen.

Marot op 't Ganse-Nest.

Nie dat dooz geheel Franckrijk de on-
menschelijke moozdt dooz het aenhit-
sen van de Papien / aen die van de Gere-
forzmeerde Religie was begaen / inwelcke
moozt veele dapper en wijse mannen zijn
om-gebracht / welcke naest Godt oozsaecht
waren geweest / waer dooz het Landt tot
desen gezegende staet was gekomen. Cle-
ment Marot soecht gelegenthept / om dese
quade daet den Koningh dooz eenige ge-
lijkenis weder in sijn sin te vzenge / opdat
de Koning sijn gedachten op dit Dzoebigh
spechtakel slaende / mogte verandert wo-
den / en dat de aenhittinge der Papien geen
macht meer verleent wierde ; maer sijn ge-
hoorzame Onderdanen / die altyt bereypt
zijn / om haer leven als in haer handen te
dragen ; ja willigh zijn haer leven op te
offeren als het des Koninghs Begeering /
en der gemeede ruste bozderlijch is : daerom
soo neemt Marot de gelegenthept waer /
siende dat den Koning gaet wandelen op
een plaetse / inwelcke mede was een Gan-
se-hot. Marot krupt haestelijch in het hot /
en gaet op de Eperen neer sitten / grijpt de

Geusen ofte Gansen by haer hals / waer
door dit Gediert een groot gekakel maek-
ten. Den Koning dit hoorende / was ober
dit ongewoone gekakel verwonderd / waer
door de nieuwsterigheyt hem dreef om te
sien de oorzaeck van dit ongewoone geka-
kel. Marot, siende dat de Koning quam/
geijpt weder de Gansen by den hals hout
hare beken ontrent sijn ooren / vzaegt waer
haer ouders gebleven waren? Den Koning
staet lange en denkt / wat hier van de be-
dupdenisse mochte wesen / doch 't selve niet
konnende bedencken / vzaegt aen Marot
wat sulckis bediede? Marot is vaerdigh
d' oorzaeck van sijn doen den Koning be-
kent te maken: Sire / segt hy / 't is u wel
bekent / dat in u Majesteits Rijck veel
dupsent oude Gansen zijn gedoot / waer
door ick in vreesse was / dat het geslachte
soude upsterben / daerom heb ick my op
de Eperen neder-geset / om weder songen
te vzoeden / want wie van de oude ick nae
haere ouders vzaeg / antwoyden sy dat de
selve gedoot zijn. Bevende door dese gelijc-
kenisse den Coning te verstaen / van niet
den raet van 't Pauselijck gebroet te ge-
loben in 't geen dat de Kelligie aengaet / op
dat hy door hare geple wooyden niet be-
drogen wojde.

Ho

Hoe Marot den Koning aen Gelt
helpt.

DEN Coning was op een tijt hrel ver-
legen om een groote somma gelts / tot
onderhout van sijn krijgsbolck / socht der-
halven by sijne Onderdanen dat sy hem
souden assisteeren; doch wederklaegt dat
sy door de lasten die sy dagelijks moesten
dragen / niet machtig waren sijn Ma-
jesteit te helpen; waer ober den Koning op
't hoogste bedroeft was: Clement siende
dat sijn Majesteit niet wel te vreden was /
vzaegt; Sire / wat is het dat u deert?
openbaert het my / ik verhoope dat ick u
uwe Majesteits begeerte sal voldoen. Den
Koning antwoyde Marot, dat hy hem
niet helpen konde / ende daerom hem niet
wonderlijck konde zijn te weten wat hem
deerde. Marot hout soe lange aen met
bidden en smeeken / tot dat den Koning
hem ten laesten 't selve openbaert; seggen-
de: De oorzaeck van mijn droefheyt is een
groote somma gelts die ik van doen heb-
be / kunt gy my daer aen helpen / my sal
grooten dienst geschieden Marot de oor-
zaeck gehoozt hebbende / segt / daer is goede
raet toe / Sire / ik sal u daer in korten tijt
aen helpen / so uwe Majesteit my een bede
gheeft te vergunnen De Koning vzaegt /
wat

E 3

wat zijn begeerte was? Marot verfocht dat hy Bpels mach upt Hollant ontbieden / en deselve aldaer verkopen / belobende sijn Majestept in kozen tijt een somme gelts / meer als sijn begeerte was / te leveren 't welck hem den Koningh toelaet. Den Diecht-Dader / een Jesuwijt zijnde van den Koning / sulchs verstaende spoet hem haestig na sijne mede-broederen / haer dese saeke openbarende / hoe den Koning aen Marot toe gelaten had de Ketterische Bpels / upt Hollant / alhier te verkoopen / het welck de Roomsche Keligie groote schade soude doen / en vele devote zielen tot de Ketterpe soude leyden; beslupten derhalven / na de oorsake hier van / aen den Koning te brengen: by den Koning gekomen zijnde / bidden / dat hy doch niet soude toelaten de Ketterische (so sp ons noemen) Pups-Bpels in het Lant te brengen / op dat de Apostolische Keligie moght blijven staen; en beloben / soo sijn Majestept haer sulchs belooft / in alle begeerte sijn Majestept te vol doen. Marot dese belofte gehoozt hebben de / segt: Sire / nu is 't tijt / opent nu uw' wille / gp sult nu voldoen worden in uw' begeerte. De Koning roept de Supplianten by hem / haer wille sal geschieden / so sijn des Konings wils willen doen / wiens wille is een groote somme gelts om sijn soldaten

ten te onderhouden / welke somme sp beloben den Koning te geven / op dat de Geuse Bpels uit Branchrijck souden blijven. Waer upt men kan sien / hoe lief haer de vette Cloosters soppen zijn: soo hulp Marot / dooz subtylheyt / den Koning aen gelt.

Marot komt voor den Koningh op een Wagen vol aerde.

Clement Marot / die een byandt was van het Paus gebroet / diende den Coning / waer hy eenige fouten van haer sag of hoorde / aen / waer dooz de Paven gestadig practiseerden / om hem in ongunste van den Koning te brengen / beschuldigen hem dage lijks met veel zware beschuldigingen / waer dooz sp ten laesten de ooren des Conings soo verbulden / dat den Koning hare klachten begon gehoozt te geeven: hebben doen haer begonnen werck met sulken kracht aengewent / dat den Koning / om haer te contenteren / aen Marot sijn Lant verboot. Clement dese tyding hoorrende / treckt vaerdig naer Engeland / en koopt van den Parteg van Buckingham een wagen volaerede / en spoept hem daer mede vaerdig wederom na Branchrijck / en sa voort na Parijs. Soodra was Marot niet binen parijs gekomen; of de tyding wierdt den Coning dooz de Paven

aengedient / hoe Marot sijn Coninglijck gebodt berachte / dat hy / alhoewel gebannen / noch weder binnen Parijs derfde komen. Den Koning gebodt dat Marot by hem komen soude / 't welck Marot soo dza niet gehoozt heeft / of rijdt met sijn wagen na het Paleys van den Koning / de welcke hem op de plaetse besegende / hem als met een toornige stemme bestrafte over sijn stoute daet / nadien hy gebannen was upt sijn Landt / en in 't kortste daer weder durfde bestaen in te komen; of hy nu wel wiste / dat hy in des Conings ongenade gevallen was. Marot des Conings reden gehoozt hebbende / berontschuldigt hem op 't hooste; hy segt: Sire / het zy bezre van my / uw' Majestept geboden kleyn te achten / veel min die te berachten / daerom heb ick in Engelant van den Hertog van Buckingham dese aerde gekocht / op dat ik uw Majestepts aerde / tegen uwen wille / niet en soude betreden. Den Koning denckende / dat hy in voorleeden tijden hem menigmael verheugt hadde / gebodt hem van den Wagen te komen om per nieuws van hem te hooren / stelt hem weder in sijn volle possessie.

Aerdige trek van Marot tegens de Koninginne.

DE Koning van Franckrijck begeert van Clement Marot / dat hy aen sijn Vrouw sal boodtschappen / dat hy haer sal komen besochten; 't welck Marot met een dzoebigh aengesicht / en half besturven woorden / aenmeemt om te doen. De Koninginne / die niet als een vrolijk wesen / en vziendelijke woorden van Marot gewent was / staet in gedagten / niet wetende wat het mochte bedieden / dat Marot sijn wesen en woorden verstelt heeft; vzaegt aen Marot nae de oorzack die hem hier toe beweegde: Marot is berept de Koninginne haer begeerte te voldoen; sepde / uw Majestept is bekent / dat mijn Vrouw heel doof is / welke de oorzack is / waerom ik so treurig sag op dat uw Majestept door het groot geroep niet soude ontstellen. Hare Majestept gehoozt hebbende de oorzack / konde eventwel van haer begeerte niet onthouden worden / segt tot Marot: Ick sal mijn stemme na hare doofhept boegen. Marot siende dat het der Koninginne wille was sijn vrouw eens te spreken / vzingt aen sijn vrouw dese boodschap / dat de Koninginne begeertig was haer te spreken / ick heb u wat soo veel verschoont als my mogelijk was /

was / doch heb mijn begeerte niet konnen
 verkrijgen / daerom spoept u vaerdig om
 tot haer Majestept te gaen / doch bereept al-
 tijt u stemme / op dat de Koningin u vol-
 komen mach verstaen / want sp is geheel
 dooz een Catarn / welke haer booz de ooren
 geschooten is / verdooft ; 't welk sp aen
 Marot belooft te doen. So dya was Ma-
 rot sijn Drouw niet in 't gesicht van de
 Koningin gekomen / of begint haer met een
 op geheben stem te groeten / haer wenschen-
 de boozspoet en een lang leven. De Ko-
 ninginne wenscht haer het selve met gelijc-
 ke stemme / ver soekt dat sp by haer sal gaen
 sitten / 't welk sp garen consenteerde ; doch
 is so dya niet omtrent de Coninginne gese-
 ten / of openbaert de dzoef hept haer s her-
 ten / van wegen dat de Koninginne dooz 't
 schieten van een Catarn so verdooft was.
 De Koninginne dese woorden hoorende /
 was grootelijck verwondert over dese
 woorden / denkende haer doofhept haer ha-
 re Majestept reden so heeft doen verstaen /
 begint daerom noch veel harder te roepen
 dan te voren / seggende / dat haer geen doof-
 hepdt en deerde ; maer dat haer man haer
 behendt hadde gemaecht dat sp doof was /
 en dat sp daerom soo lude riep. Marot is
 wijf sijn loofhepdt merckende / segt tegen
 de Koninginne / dat haer man haer had
 wijf

wijf gemaecht / dat de Koninginne doof
 was. De Koninginne beschluyt sijn Ma-
 jestept vertellende / begon daer over seer te
 lacchen.

Marot ontfangt gelt van de Rente-
 Meester op des Konings Naem.

Op een tijdt dat aen den Coning veel
 Bequesten gegeven wierden / was 'er
 een Bequest welke heel schoon geschreven
 was / op 't welke de Coning lange stondt
 en sag / die oock mede een goet Schrijver
 was. Marot vzaegde den Coning / hoe
 hy dat schijft soo besag ? waer op den
 Coning antwoorde dat hy noyt soo heer-
 lijcken schijft gesien hadde ; Marot begon te
 lacchen / en seide / Sire / gp kunt beter
 schijven als dese Schrijver / 't welk den
 Coning ontkende. Waer op Marot aen
 den Coning ver soekt / dat hy op 't alder-
 best sijn naem geliefde te schijven / 't welk
 den Coning dede. Marot des Conings
 naem hebbende / schijft boven de selbige
 een Assignatie / en gaet daer mede na des
 Conings Rente-meester / en epscht een
 groote somme geldts / 't welke den Rent-
 Meester niet wepgeret op des Konings
 hant-schijft aen Marot te geben. Marot
 laedde het gelt op wagens / en rijt daer
 mede naer des Konings Paleys / en lart

het in des Konings kamer dragen / waer op de Koning aen Marot bzaegde / van waer hy het gelt bzaecht ; Clement antwoorde: ick heb 't gehaelt by uw' Rentmeester ; op u Raem / die gy geschreven hebt / waer upt uwe Majestept nu sien kan / dat ghy den besten Schryver zyt / want alle schryften die tot uwe Majestept komen / bidden ende smeeken om een goede Apostolijck antwoorde op haer versoek te krijgen ; willende den Koning te verstaen geben / dat men meer op den inhoud van 't gene dat geschreven is / moet sien oogen slaen / als op het maeksel van de Letteren.

Marot krijght door behendigheydt des Konings Bicht-Vader sijn Paert.

Clement Marot hoorde in des Konings by wesen / van sijn Majestepts Bicht-Vader / van veel misterien ofte verborgentheden zwetsen / verhaelde onder allen mede van de Transsubstantiatie / ofte Wesentlijcke Verandering van het geconsecreeerde Ouwelken in de Wijn / welken doo kracht van de bijn woorden van broodt in vleesch veranderde. Den Koningh een wepnig daer na met Marot wandelende / bzaegde Marot wat hem van de reden dochte die sijn Bicht-Vader gesproken had.

hadde ? Marot seide Sire / u Bicht-Vader heeft veel gesproken 't geen hy selve niet verstaet ; ick bid u / Sire / bzaegt uwe Biecht-Vader waer in hy bewijzen kan dat sijn seggen waerachtig is : want na dien ick mijn gedachten laet gaen op de bijn woorden / die u Biecht-Vader van soo grooten kracht roemt te wesen / kan ick de waerhept van sijn seggen niet waer bebinden / ja in den geheelen Bybel sal hy niet binden geschreven / waer mede hy 't kan goet maken ; daerom Bidt ick u / Sire / bzaegt u Biecht-Vader / hoe 't mogelijk is / een geheel Lichaem onder soo kleinen Ouwelken kan verborgen zyn / en dat evenwel het Ouwelken sijn colour noch sinaecht bekleest / hebbende te vooren schuytm van Broot geweest / noch schuytm van Broot blijft ? ja dat dit Lichaem na het consecreren van de mage verteert / en van de mupsen kan gegeten worden / 't welck strijdig is tegen een waer lichaem. Den Coning Marot sijn boozstel gehoozt hebbende / ontbiet sijn Biecht-Vader / stellende / bzaegswijse / Marot sijn redenen booz. Den biecht-Vader siende dat hy in 't net verwart was / wetende des Conings bzaege niet te beantwoorden / seide: sijne Majestept moet gelooiben dat de Roomsche Apostolische Kerck gelooft / de welke eendraghtig van dat

ge-

110 't Leven en Bedrijf
geboelen is / en ick / die u Biecht-Vader
ben / die voor uw' Ziele sta / gelooft het /
dat het zo zijn Majestept genoeg. Marot
een weynig hiet na weder by den Coning
komende / vzaeghde na des Biecht-Va-
ders antwoord op sijn voorsiel / 't geen hy
Marot verhaelde. Marot hoorende dat sy
op haer Beloof soo vast stonden / begint te
lachen / en sepde : Sire / ick hoor dat uwe
Biecht-Vader sijn Beloof stelt op het eyn-
de van alleregen-sprekinge. Desen Biecht-
Vader hadde een schoon Paert / in 't wel-
ke Marot lange sin hadde gehad / doch
den Biecht-Vader wilde 'et aen Marot
niet verhoopen ; doe sag Marot een mid-
del / om het Paert sonder gelt te krijgen / nu
het sonder bewijs op het geloof aenquam.
Marot gaet na den Biecht-Vader / ver-
soeckt het Paert voor den Coningh / om
hem daer op te vermaeken / 't welck hem
gewordt. Marot 't Paert hebbende / gaet
haestelijck na een vermaect Schilder / en
laet het Paert na het leven af-schilderen /
en brenghet de Schilder op 't Paleys in
een hoeck / ende treckt naer een Edelmans
Hups byten Parijs / en veelt het Paert ;
die het van Marot koopt. het lict een dag
twee of drie / dat onsen Biecht-vader sijn
Paert weder t' hups verwacht / doch en
verneemt het niet / waer ober hy oorsaeche
neemt

van Clement Marot. 111
neemt om sijn Majestept te bragen / hoe
sijn Paert hem gebiel. Den Coning niet
van Marots daet wetende / sepde dat hy
sijn Paert niet hadde laten halen / en ook
geen last daer toe gegeven had ; vzaegde
vorder / wie van sijn Hof gesin op sijn naem
het Paert gehaelt heeft ? Den Biecht-Va-
der antwoorde / Sire / Marot. Den Ko-
ning lict Marot ontbieden / om terstont
by sijn Majestept te komen. Marot by den
Koningh gekomen zijnde / vzaeghde den
Koning of hy sijn Biecht-Vaders Paert
ghaelt hadde ? sepde / ja Sire ; en waer
by het gebracht heeft ? boven / Sire / sepde
Marot / waer ober den Coning begon te
lachen / seggende dat het onmogelijck was
een Paert boven te brenghen ; ja Sire sepde
Marot / het geloof is 't al / ick sal 't gaen
af halen / waer ober den Coningh noch
meer verwondert wierde : Marot bracht
de schilderpe af / de Biecht-Vader de schil-
derp siende / sepde / dat is mijn Paert niet.
Clement antwoorde 't is u Paert al : ick
geloof / dat is 't eerst van alle tegen spre-
kinge. Doe begoft den Biecht-Vader te
denken upt wat oorsake Marot hem het
Paert onthaelt had / ging beschaemt nae
Hups / en de Coning verwonderde hem
ober Marots wijs velept / en Marot
behielt het gelt van 't Paert.

Marot

110 't Leven en Bedrijf
geboelen is / en icht / die u Biecht-Vader
ben / die vooz uw' Ziele sta / gelooft het /
dat het zy zijn Majestept genoech. Marot
een weynig hiet na weder by den Coning
komende / vzaeghde na des Biecht-Va-
ders antwoorz op sijn voozstel / 't geen hy
Marot verhaelde. Marot hoorende dat sy
op haer Beloof soo vast stonden / begint te
lacchen / en seyde: Sire / icht hoor dat uwe
Biecht-Vader sijn Beloof stelt op het eyn-
de van alletegen-sprekinge. Desen Biecht-
Vader hadde een schoon Paert / in 't wel-
ke Marot lange sin hadde gehad / doch
den Biecht-Vader wilde 'et aen Marot
niet verhoopen; doe sag Marot een mid-
del / om het Paert sonder gelt te krijgen / nu
het sonder bewijs op het geloof aengquam.
Marot gaet naden Biecht-Vader / ver-
soecht het Paert vooz den Coningh / om
hem daer op te vermaeken / 't welck hem
gewozdt. Marot 't Paert hebbende / gaet
haestelijck na een vermaect Schilder / en
laet het Paert na het leven af-schilderen /
en bzencht de Schilder op 't Paleys in
een hoek / ende treckt naer een Edelmanns
Hups byten Parijs / en veelt het Paert;
die het van Marot koopt. het sijt een dag
twee of drie / dat onsen Biecht-vader sijn
Paert weder t' hups verwacht / doch en
verneemt het niet / waer ober hy oozsaechte
neemt

van Clement Marot. 111
neemt om sijn Majestept te bzenen / hoe
sijn Paert hem gebiel. Den Coning niet
van Marots daet wetende / seyde dat hy
sijn Paert niet hadde laten halen / en ook
geen last daer toe gegeven had; vzaegde
vozder / wie van sijn Hof gesin op sijn naem
het Paert gehaelt heeft? Den Biecht-Va-
der antwoorde / Sire / Marot. Den ko-
ning liet Marot ontbieden / om terstont
by sijn Majestept te komen. Marot by den
Koningh gekomen zijnde / vzaeghde den
Koning of hy sijn Biecht-Vaders Paert
gehaelt hadde? seyde / ja Sire; en waer
hy het gebracht heeft? boven / Sire / seyde
Marot / waer ober den Coning begon te
lacchen / seggende dat het onmogelijck was
een Paert boven te bzenen; ja Sire seyde
Marot / het geloof is 't al / icht sal 't gaen
af halen / waer ober den Coningh noch
meer verwondert wierde: Marot bracht
de schilderpe af / de Biecht-Vader de schil-
derp siende / seyde / dat is mijn Paert niet.
Clement antwoorde 't is u Paert al: icht
geloof / dat is 't eerst van alle tegen spre-
kinge. Doe begoft den Biecht-Vader te
dencken upt wat oozsaek Marot hem het
Paert onthael had / ging beschaemt nae
Hups / en de Coning verwonderde hem
ober Marots wijs uelept / en Marot
behielt het gelt van 't Paert.

Marot

Marot met de Sots-kap.

Wanneer Clement de Sots-kap op hadde / doost hy alle dingen die hem niet en behaegde / upt-spreken: t Gebeurde op een tijd dat de Koning aen een vzeemdeling twaelf dupsent gulden aen gelt gaf / om in Hongarpen Paerden booz sijn Majestept te kopen. Marot verstaen hebbende het goedt geloof dat de Koning op pder hadde / hoewel hy veelmael bedrogen wiert; socht den Koning booztaen af te manen / om niemant / die hem niet beter bekent was / soo licht te gelooven. Marot komt met een papier in de handen door 't Hof lopen / op 't welck hy des Conings naem boven aen hadt / en op alle kanten stont Secken geschreven. Marot omtrent den Coning gekomen zijnde / verheft sijn stem en begint veel luyder te roepen. De Coning het papier siende / vzaegde wat daer op geschreven was. Marot antwoort Sire / Secken. Den Coning hier over verwondert zijnde / die sijn kueren wel kende vzaegde na de oorzack van sijn geroep? Ik ben gereedt sepde Marot 't selve utwe Majestept te verklaren: Ich hebbe gehoort dat utwe Majestept aen een vzeemdeling twaelf dupsent gulden gegeven heeft / om Paerden te kopen in Hongarpen / het

het welck my dunckt een gecke daedt te wesen / daerom heb ik utwe Majestepts naem boven aen geset. De Coning de oorzack van Marot verstaen hebbende / sepde tegen Marot: als den man weder komt met Paerden die hy gekocht heeft / wie sal dan de Seck zijn? Marot sepde / De Paerde-kooper / Sire; Want hy heeft nu so veel Belt / daer mede hy sijn leven lang hem kan generen / daerom soud ick hem booz een dzedubbelde Seck houden / soo hy weder tot utwe Majestept keerde / nu hy utwe Majestepts handen genoeg ontbloogen is. willende hier mede betoonen / dat men niet al te licht de vzeemdelingen gelooven moet / op dat men van haer niet bedrogen wordt.

Den Spaenschen Ambassadeur een Ezel

Op een tijd dat in 't Hof een Balet soude gedanst worden, gaet den Koning in een venster leggen, op dat niemant door hem het gesichte soude benomen worden. Den Spaenschen Ambassadeur sich omtrent den Koning voegende, begint op 't laetste den Koning soo na aen 't Lijf te komen, dat de Koning begint om te sien. Den kluchtigen Marot / en heeft het soodra niet gesien, of begint alle die daer omtrent waren, door sijn geroep, en wijzen van

van sijn handen, na den Ambassadeur haer ogen te leyden, en roept met luyder stemme: wie sagh ooyt dwaeser Esel in Vrankrijk. Willende hier mede te kennen geven dat men altijd sijn oogen-lust matigen moet, op dat men hem niet tot sijne schanden bestrafte.

Marots loose Begraffenis.

Marot / die alle Papen vbandt was / had oock alle Papen tot vbandt / na dien hy haer-lieder doen altijd bespotte / waer dooz sy altijd middelensochten / om hem vooz den Koning soo swaer te beschuldigen / dat hy mochte gebannen worden? : welck sy ten laesten soo bezr'bzachten / dat Marot soude gebannen worden. Marot dese tijdingh dooz eenige van sijn Dzienden gekregen hebbende / bedenkt hoe hy 't best ontgaen sal / vint ten laesten / goet / dat hy 't geruchte sal met sijn Dienaer dooz Parijs laten loopen / dat hy haer-stelijck krank geworden is / op dat sijn bannissement mocht uytgesteld worden: het welcke den Koningh oock ophout / om te sien / hoe het met Marot soude asloopen. Een dag twe of drie hier naer laet Marot dooz den selven Dienaer / het geruchte gaen dat hy gestorven is / laet een Doot-kist maken

maken en gaet daer in leggen / en sendt sijn Pupp'zouw aen den Coning / en opent de begeerte van haer oberleden man / de welcke aen haer versocht heeft in sijn leben / dat hare Majestept aen den Koning soo beelgelliefde te bidden / dat sijn Majestept hem doch alles gelliefde te vergeben / soo hy sijn Majestept pers in sijn leben misdaen hadde / en sijn uytvaert met sijn tegentwoordigheyt te bereeten / het welcke de Coninginne aenneemt / en van sijn Majestept verwert. Marot dit verstaen hebbende / gebiedt dat men sijn Lijck op een selier uue vooz hy het Hof soude dragen / wetende dat den Coningh gewent was / daer als dan te gaen wandelen / het welcke geschiede. Den Coningh de staetie van bezre siende / vzaeghde of het de Uytvaert van Marot was? woort van de Edel-lieden geantwoort / ja; den Coningh om sijn belofte te volbrengen / spoep hem naer de kist / en gebiedt dat men de selbe sal neder setten / seggende: Marot ich vergeef 't u uyt mijn geheele ziele wat ghy my oopt misdaen hebt / ich wenschte gy noch tegentwoordigh hier waert. Marot dese blijde tijding hoorende / smijt het decksel van de kist af / ende recht hem op sijn voeten / bedanckit den Coningh van sijn genadige vergiffenis. ge-woord alsoo weer met sijn vergramde Majestept

lestest verfoent: soo was Marots Bez-
graffentisse de oorzaeck van sijn vergiffen-
nis / tot spijt van sijn vbanden.

Byvoeghsel,

Bestaende in verscheyden quinck-
slagen en aerdige Potsen, op de voor-
gaende Materie dienende.

Een Boer Ridder geslagen.

Scher Boer / van geheel groote midde-
len / doch van slecht verstant / quam
eens booz den Kepsfer Henricus / ieggende:
Genadigste Heer Kepsfer / ich wilde wel /
soo 't uwe genade beliefde / een bede aen u
versoeken: De Kepsfer braegde / wat die
bede was? Genadigste Heer Kepsfer sep-
de de Boer / ik durf jou 't niet seggen; Wat
is het sepde de Kepsfer weer? Genadigste
Heer / sepde de Boer / ik en durf niet Wil-
je sepde de Kepsfer / versoeken eenig Par-
don booz pets dat gy misdaen hebt: Neen /
Genadigste Heer Kepsfer / sepde de Boer /
dat en is het niet: Wilje / sepde de Kepsfer /
van uwe schulden by gesprooken zijn.
Neen / Genadigste Heer Kepsfer / dat en
is

is het niet: Wilje / sepde de Kepsfer / Schout
van u Booz zijn; Neen: Genadigste Heer
Kepsfer / sepde de Boer / dat en is het niet /
het soude op een Dupsent gulden drie bier
niet aen home / kon ik maer verkrijgen het
gene ich wel woude. Wat is het dan / sep-
de de Kepsfer; Genadigste Heer Kepsfer /
sepde de Boer / ik durf niet. Wilt gy dan
Ridder geslagen zijn / sepde de Kepsfer: Ja
soo een byup is het / sepde de Boer. De Keps-
fer sepde / sit dan neer / ich sal u Ridder ma-
ken. Op dede het / en terwijl de Kepsfer met
het zweert in de neck sloeg / liet hy van
achteren een dapperen (raet wat het is)
blijgen: Schelm / sepde de Kepsfer / gy sult
sterben / want gy bespot de Ridder schap;
Genadigste Heer Kepsfer / sepde de Boer /
doe de Edelman daer in quam / moest im-
mers de Boer daer up.

Pleyten valt Kostelijck.

Een Boer had een goede / en rechtbaer-
Edigezaekt in 't Recht / doch wiert van
sijn Advocaet en Procureur / (die vreesden
met fatsoen / niet gelts ge roeg daer van
krijgen soude / by aldien de selve soo haes-
stigh / als wel geschien konde / afliep) op-
gehouden / hem overtuiffchen alhier en daer
onthaeten rekende. Den Boer merchte
soch wel / als hy d' Advocaet samtydts
wilde

wilde spreken / datmen hem in een herberg / daermen quansups andere Comparitien had / verdagbaerde. Hier quam dan dan Procureur by / en dan moest hy de witten updoen / en d' Advocaet soo nu en dan noch wel d' handen bullen / en dan wierdt hem altijd goeden moet gegeven / en haestige expeditie toegesep. Den Boer klaegde epndelijck / dat hy niet verstaen kon / hoe dat soo een klare en rechtveerdige saeck soo langh kon dueren / d' Advocaet zep / dat de Rechters en Raets-heeren soo veelderlep dingen in 'thoofst hadden / dat s' opeen zaech soo terstont niet konde letten / en dat d' outste zaeken die 10 of 12 jaren in 't Recht gehangen hadden / veeltydts mosten boozgaen ; dat sijn patty / die wel voelde dat sp'et verliesen souden / hem oock dickwils ophielden / en uptstel versocht / epschte hier en daer naerder verklaringe / waer tegen hy dan wederom most aengaen / met nieuwte attestatien / interrogatorien / en diergelijckhe / en dat hy wel wist / 't welck hem oock leet was / dat'er soo veel tydt verlies en gelt koste / dan dat hy eventwel wel sou boven liggen / dewijl sijn saeck goet was ; maer het Recht is so edel en teer sep d' Advocaet / dat geen bonnis upt sproken wort dan met langsame / ripe en wel doozgegronde redenen / die veel overleggen en hoofstzaken

ken kosten. Ja / antwoorde de Boer / ick wort oock wel getwaer / dat het Recht een zeer kostelijck ding is , dat wel duur moet gekoft zijn.

Hoerery ontdeekt door de onnoselheyt van een Kint.

EEn oude Procureur had een songe en schoone Vrouw / die op'er Klerck een schoon Jongelingh / verliefde die oock wel haest de goede wil van sijne Meester tot hem bemerkte. Opeen tijdt dat de Meester upt was / ende hy enige posten schrijvende / quam dese songe Vrouw hen aenstochelen / ende stiet hem somtijdts aen sijn arm / op dat hy verbijsieren soude / quam / schoon de Klerck haer twee oft dzienmael soetelick te rugge stiet / al weer. Hy / spendende waer het heen wilde / stiet'er opeen nieu terugge / haelde met een doobekool een streep op de bloet / en sepde : so gy ober dese streep komt / ick belobe u / dat ick u op het bet sal werpen / daer ick u soo handelen sal / datse my op een andermael niet weer quellen sult. De songe Vrouw / die niet anders socht / antwoorde : dat wou ick wel sien / en tradt / dit seggende / ober de streep die de Klerck gemaect hadde. Hy siende / op wat boet dat se gingh vatten'er aen / en wierp't op het Bet / daer hy geen legen.

tegenstandt bindende / sijn wille niet'er dede. De Procureur had een jonge Soon/ daer men om sijn jonckheyt niet op dachte/ die al dit spel sag; ende dat de Dader / als die weer t' hups quam / en de Klerck petst te schryven willende geben / siende dat hy de streep naechte / riep; Dader / gaet over de streep niet / op dat onse Klerck u niet en doe als hy mijn Woeder gedaen heeft die'er over wilde gaen / want hy nam'er / en heeft'er wel een uur op ons bedt gehouden.

Van een Spanjaert en een Hondt.

Yeder weet dat het in Spanjen veel heeter dan in Nederlant is / en dat het daer seiden byest / en dan noch soo sober / dat het so haest als de Son opkomt / wech is. Behet Spanjaert in Nederlant komende / in 't kouste van de Winter / dat het steenen-dich byooz / en dooz een Dozp gaende / daer menigte Honden hem na basten / wilde hy om hen af te heeren / een steen op-nemen / maer die was so vast aen d' aerde gebrosen / dat hyz'er niet af kon krygen / des hy ongewent zijnde sulchs te sien / in sijn Spraeck datelijck binnigh uptbozst: An que maldera Tierra adondor sueltan los pertosy, aran las pedras. Dat is te seggen Ach! wat vermaledyger Lant is dit / daer men de Honden los laet / en de Steenen vast maecht. Den

Den bedrogen Biecht-vaer

Een aen koment Mepsien / ging hy haren Biecht-vaer (een tweede Broer Coznelts) te Biechten / na dat sy alles op gebicht hadde / vzaegde hy haer offenoopt hy een mans persoon geslapen hadde. Heen ick / antwoorde't Mepsien: Hebt gy sulks wel gedacht / vzaegde hy: Och ja ick / sepe: Mijn kint / dat is groote sonde / sprack den Biecht-vaer: want of gy het gedacht of gedaen hebt / dat is al eben eens: sy dit hoorende / badt om een goede absolutie / en beloofde hem te bereeren met een vette Karper: d' absolutie wech hebbende / is sy henen gegaen / maer den Karper vzaecht sy hem niet: Een tijt lang daer na weder te Biecht komende / sepe hy dat sy haer woort niet gehouden hadde. Mijn heer / sepe sy / ick heb u lest hoor en seggen / (dat ick oock wel overdacht hebbe /) dat een saecke bedacht of gedaen te hebben al eben veel was / soo heb ick oock gedacht gehad / aen mijn Heere een Karper te vzenge / meynende dat het daer mede wel was.

Van

Van een, die men dede gelooven dat hy blindt was.

Die kiluchtige Rabouterſ / in een herberg bupren Orleans het abontmael te ſamen gehouden hebbende / raechten aen 't dobbelen / een van haer was ſoo ongeluckig dat hy al ſijn gelt verloor / en t' elchens bloeckte hy ſoo grouwelijck / dat d' ander d' hapren ober-end reesen / die / met haer beſtraffingen / hem noch veel meer der daer in deden voortbaren ; ſijn gelt nu al verloren hebbende / moſt hy'er eerſt uptscheyden en na 't bedt gaen / doch dit en geſchiede niet ſonder afgrijſelijck bloecken en zweeten / hy nam ſozlof van ſijn twee makers / die hem rieden (om vergiffenis van dit bloecken) te bidden / op dat hy daerom niet geſtraft mocht worden. Hy'ept ſich te bedt in de ſelbe kamer daer men ſpeelde / latende de twee andere noch al voort ſtaen dobbelen / hy had niet lang op 't bedt geligen / of begon voort te ronken ; de ander twee / die noch te ſamen ſpeelden / merckende dat hy vaſt ſliep / beſlooren / hem een pots te ſpeelen / ſp deden de kaerſ upt / en bedeckten het buuz / ſoo dat men in de kamer niet een hand voort d' oogen kon ſien : ſp beynſden hun offe te ſamen twiſten ober ſeker woyp daer van den eenen ſteen quansſaps niet te deeg

deeg en ſtont / hier ober maechten ſp al ſulcken gerucht dat deſen ſlapende daer van ontwaeckte die d' oogen open doende / en niet met allen ſiende / riep ; zyt gy met de kop gebzuyp / dat gy in 't doucker met dobbelſteenen ſpeelt? Ja / ja / ſeyden zy / gy droom noch / ſlaep al voort ; en hun houdende of ſp om hem niet meer dochten / begonden weder voort te ſpeelen ſoo dat d' ander weder aen 't ſlupmeren geraekte ; de twee die de maniere van ſpeelen maechten / begonden wederom opnieuw te kraechelen / ſoo dat ſe den ſlapert ontwaeckten / en begeerden dat hy ſou oordelen / of een van de teerlingen opeen bier / of op een vijf ſtont / alſoofe daer ober niet eens konden worden : deſen ontwaeckt zynde en d' oogen geopent hebbende / ſelde / hoe dubbel wilke dat ich het u ſeggen ſal / dat ich mijn ſelf / noch niet ter werelt ſien kan ; ey ſeyden ſp / byjt de vaech roch ter degen up / u oogen / en ſchept ons ; hy begon te vryben wat hy vryben mocht / en riep / doe hy bevondt dat 'et niet en hulp een ſchein moet ik ſteven ſo ich een ſteek kan voort n'p ſien d' andere hielden hun dapper verbaest en vzaegden hem : maer hy ut waerheyt en kont gy niet ſien ? neen ik waerachtig niet antwoorde hy / hael hier de kaerſ eens ſep doe een van de twee / 't wel d' ander ſich ge-
liet

liet te doen / die wederom by het bedde ge-
komen zijnde / hem vzaegde / of hy de haer
niet sien konde / neen ick by al den pots
martel / geheel niet / antwoorde. Ach
sep een van de twee / ick vzeefde al / dat den
hemel / (om uwe groutwelijckie lasteringen)
u straffen sou / boozseker zijt gy hier ober
met blinthept geslagen. Dese bloecker hier
ober ontstelt zijnde / began te schzeppen / en de
hemel om vergeving te aenbidden / op dat
hy hem wilde genadig zijn. Een van de
twee andere sepde tegen sijn maet / vzengh
de haer seens hier dichte by / 't welck de an-
dere hem beynsde te doen / en alsoo quan-
supps scherpelijck hem besjende / sepden te-
gen malkander / ach ; siet eens hoe won-
derbaerlijck dit is / sijn oogen staen so klaer
en heider open datmer gantsch geen hinder
aen sien kan / en ebenwel is hy sijn gesichte
gupe : sy vertroosten hem / soose best kon-
den / en vermaenden hem / dat hy de oot-
moedige genade booz sijn misdaed sou ver-
soecken / en daer op gingen se mede naer
't bedde. Maer desen hummelingh en dede
niet anders dan sichten / steenen / en sijn
sonden te beklagen / en beloofden soo veel
beloften en bedevaerden / en noopt weder te
bloecken / dat hy ten langen lesten van den
slaep oberballen werde : des morgens ont-
wakende / was hy dapper verwondert dat
hy

hy den dag sien konde / en beelde hem in /
('t welck sijn machers ook toestemden)
dat'er dooz een wonder werck des hemels
most wesen / dat hy wederom sag / en na'et
berouw dat hy ober sijn sonden gehad had /
hem dese genade hadt doen vertrijgen / en
dat dooz oozsaech van al de beloften / die hy
gedaen had / dewelke sy hem vermaenden
te volbrengen / dat hy ook dede ; en leefde
zedert die tijdt seer schickelijck / latende die
quade gewoonte van bloecken en zweeren /
(die hy te vooren gedaen hadde) t' eenemael
baren.

Kluchtige Avontuere van 't nieuws-
gierigh Aeghje van Enckhuysen.

TEn tijde van den trebes / of het twaef-
jarige Bestant / tusschen den koning
van Spanjen / en de Vereenigde Neder-
landen / woonde t' Enckhuysen een jonge
Drouw / die onlangs alsoe met een sinit
getrouwt was : In hare Buzzt woonde
ook een Schipper / die somtijds op Ant-
werpen voer. Dese quam beeltijds / wan-
neer de Sneeuw blocken vlogen / of de
vriezende wint allerscherpst waerde / by
dese Smit lom een praetje / ende warmde
hem met eenen by de Smisse alwaer hy so
veel van de booztreijelijckhept der stad Ant-
werpen verhaelde / dat hy Aeghje (soo hee-

te des Smits vrouw) belust maechte om 't selve te gaen besien / sp leide de Smit soo lang aen het hoofd / dat hy haer toestont als 't Somet sou zijn om met Freck-Buur (dit was de Schipper) heen te varen / en Antwerpen besien; ende gaf haer hondert gulden aen geld mede / om eenige behoefstigheden voor hem aldaer te koopen. De Somet gekomen zijnde / gaet de reys aen; sp komen op een middag 't Antwerpen aen de Kaep / Freck-buur loopt terstont binnen om sijn Vracht-brieven te bestellen / terwijl dat Weghse haer selven met de beste Enkhuysse kleeven opciert / en beben op het Schip Freck-buurs wederkomst sit en wacht / om haer in de Stadt te leyden en die te laten sien / maer 't verlangen datse hier toe hadde / maechte haer so onverdulgig in 't wachten / datse besloot alleenigh Steewaerts in te treden; haer quam in den sin / datse hare Moer wel eertijts had hooren seggen datter een van haer Neven was / die op Spanjen handelde / en van daer veeltijds selvs te Antwerpen quam / die men daerom in 't geslacht Neef Jan van Spanjen noemde; Weghse beelde haer in / dat dese haer siende / wel kennen soude / sp nam de hondert gulden by haer / en bebal den Jongen 't Schip en gaet op d' Enkhuysse moode ter Stadt in slof-tof-fellen.

fellen. Sp hadde niet lang gaen slepen / als haer een Signoor Spaenschen Vrabander band' alderlichste stof ontmoet / dese dit Enkhuysse maechsel vzeemt duncken / begint 'ter van berre / van boven tot onderen te besien / en by haer komende / seyde goepne dat Lichteken / (een bynaem daer men de Lichtekoopen aldaer veel mede vercoert) echter sp de naem van Lichteken hoorende / beelde haer selvs in dat het haer boorsepde Neef was / en seyde tot hem: Wel Neef Jan van Spanjen / dat's goet dat gy hier nu zijt / en dat ick'er mede ben: ja Lichteken / antwoorde hy al sacchende / en bleef staen / ick ben nu hier tot uwen dienst / maer wanneer zydy hier gekomen; doe begon sp hem d' oorsaech van haer komst te verhalen / als mede / dat sp getrouwt was / hoe 't met haer Vrienden ging / en onder andere / dat sp de hondert gulden by haer genomen hadde / en niet langer naer den Schipper / die haer de Stad woude laten sien / konde wachten. Dese Cabouter / hoorende van gelt spreken maecht'er boort een aenslag op / en bleet sijn dienst / om de Stad te besichtigen / haer aen. Sp wandelen alsoo tesamen / en komen eyndelijck in de Lepel-stract / hy leyde haer in 't slimste Hoer-huys dat'er was / en seyde / dat daer van sijn Vriendtschay woonde / het

welck oock lichtelijck niet geloogen was;
 hier toest hy Megje met Spaensche wijn/
 so vriendelijck / datse begon te slazt'-oogen/
 en geen Wijn meer te meugen / 't welck hy
 merckende / laet de Dupcker komen / en
 maech te de Wijn soet / die Megje al insloz-
 pende also bequam / datse van Ceewes
 noch van Meewes wist / doe lichte hy de
 hondert gulden upt Megjes Rook / en ber-
 bergdese in sijn Spaensche Broek / en lep-
 de haec op een bed doch wat hy boozig de-
 de en weet men soo hy sonderlijck niet / want
 sy bepde maer in de kamer waren; doch soo
 de naehomelingen van Jan van Spanjen
 verhaelen / so dede hy sin upterlijcke en in-
 nerlijcke beste om haer te doen ontwaken/
 doch te vergeefs / want 't meest dat sy sep-
 de / was: stil / stil / Heef Jan van Span-
 jen / laet me betpen / sonder datse boozt een
 lide van haer lijf verceppe / het welck hy
 merckende / wieghdese boozt heel vast in
 slaep; doen liet hy de Moer met al de Dup-
 ven / die op dat slaggh gehouden werden/
 binnen koomen; hier dronk en speelde men
 den halben nacht / op rekening van Megjes
 Silber werck. De hoeren sat zinde / troc-
 ken Meghie heel upt / en setten haer een
 Schippers Mutjen op 't hooft / en klee-
 den haer boozt in een Bootsgefels kleetje;
 dat misschien booz een halbe daelberg
 ge-

gelagh aldaer was blijven slaen; sy
 krijgen een Bacchermat by der hande /
 daer wort Meghie al slaepende in gelept /
 en dooz vier van dese licht-hartekens /
 een groot stuch weeghs / daer van daen
 gedzagen / en in een eerlijck mans sloep
 neder-geset; ditscheen de verlooren Soon
 te zijn / doch was in der daer 't verlooren
 Wyf; Want Freerk-Buur de Schipper
 hadde den gauschen macht na haer loopen
 soecken. Doen den dagh anquam wiert
 Meghie eerst van enigs Pantwerks-lup-
 den gesien / die na haer werk gaende / mal-
 kanderen toeriepen: Wa siet eens goe-
 lieng hier leyt een dronken Fiel in een Ba-
 kermat. Sy wiert van dese soo lang ge-
 stooten en gesalt datse ten lesten ontwaek-
 te / doch eerste hare oogen recht open sloeg/
 riepse: O Heef Jan van Spanjen / waer
 hebje my gebrocht hier op begonnen de om-
 standers een groot gersen ende gelach te
 maken / dat haer de oogen dede openen / en
 riep: Heef Jan van Spanjen waer benje
 nou? d' Ambachts-Gasten haer upt-lae-
 chende / toonden haer malkanderen ende
 vraggen haer / is dit neef Jan van Span-
 jen / d' andere sepde Jan van Spanjen techt
 sijn Schoenen aen / hy sal ter slont komen:
 doch doesz te recht sag waer se was / en hoe-
 se was / begonse te huppen / en riep: Och /
 och!

och! weer is me toe gekomen! Och Freck-
 buur / Freck-buur / daer op ging 't ge-
 soute van de bystanders weder aen; in 't
 hoort / sy verstrechte voor dit volckje een
 Blandewijntje / dat van eenige hier ober
 versupnt wierdt. Maer doen door dit ge-
 raes / de deur daerse in de storp lag / geo-
 pent wort ende men haer seide. datse haer
 Baechermat op den rugge sou nemen en
 daer van daen gaen / doen wasse in dupsent
 lasten: sy begon haer op te rechten; en rups
 doe sagse Freerck-buur / die haer door de
 berandering van kleederen niet kende / en
 soek eben alsoo hy noch na haer socht / al-
 daer quam aen gaen: Och Freerck buur
 benje daer! roeptse overlupde / wel seide
 Freerckbuur / hoe! kende dese schobjack
 my? Och? ik ben jou Reghie seide. Ja
 daer sieje wel na upt / antwoorde de Schip-
 per. Beloofje het niet / seide Waghje / sie
 daer zijn mijn haz-blechten / en daer mede
 trockse haer de Mutz van 't hoost: doen
 wierdt Freerck buur haer kennende / en
 vzaegde: Wel Reghie! waer hebje ge-
 weest / waer zijnje kleeren ende al souw
 mope goet / hoe benje hier dus geraecht?
 dat weet ick niet / mijn liebe Freerck buur /
 seide: maer vzing my hier van daen upt-
 'et volck. Hier mede gingen sy te samens
 waer Schip en lieten de Baechermat tot

een buyt voor de Jongens. Hoe sijnbet en
 schoon dit Reghie de Smit / haer man /
 s'hups quam kan een prder denken. Doch
 tot Enkhupsen wiert dit abontupetie soo
 veel verdupstert als 't mogelijk was: maer
 t'Antwerpen verstrechte het voor een Con-
 sorsij se in veel Geselschappen / van Jan
 van Spanjen en sijn Conscalers.

Een Kluchtigen Potsemaker.

Seecher Pots-maker by een Prins den
 bypen ingang hebbende / en van sijn
 Ampt eenige trek / ofte vermakelijchheit
 doende die hem bejaeghde / beloofde de
 Prins hem een seer schoon kleedt / dat hy
 hem toonde / en hy self niet meer begeerde te
 dragen: En beval sijn Kamerling / dat hy
 het hem als hy eens weer quam / soude
 geven. De Geck misse 's anderen daegs
 niet / maer pasten neerstig op om te ko-
 men. De Kamerling / van sijnes Mees-
 ters mildtheit die soo qualijk gebzupht
 was / heel 't onbzeden / dog 't Lijf-Wam-
 baps daer af te nemen / om 'er de Passe-
 ment alleen af te hebben / dat was d'oor-
 saek dat hy 'er de mouwen uptfnee en t'lijf
 op-sloot / boutwende al d'ander rest in een
 Laken / en gaf het aen dese Geck: die ge-
 loobende dat 'et daer al was / daer mede /
 sonder dat hy het besag / tot sijnent ging

och! weer is mi toe gekomen! Och Freerk-
buur / Freerk-buur / daer op ging 't ge-
souw van de bystanders weder aen; in 't
hozt / sy verstrechte voor dit volckse een
Bzandewijntje / dat van eenige hier ober
ber supnt wierdt. Maer doen door dit ge-
raes / de deur daerse in de storp lag / geo-
pent wort ende men haer spde. datse haer
Baeckermat op den rugge sou nemen en
Daer van daen gaen / doen wasse in dupsent
lasten: sy begon haer op te rechten; en rups
doe sagse Freerk-buur / die haer door de
berandering van kleederen niet kende / en
soek eben alsoo hy noch na haer socht / al-
daer quam aen gaen: Och Freerk buur
benje daer! roeptse overlupdt / wel sepde
Freerkbuur / hoe! kende dese schobjack
mp? Och? ik ben sou Reghie sep dese. Ja
daer sieje wel na upt / antwoorde de Schip-
per. Geloofje het niet / sepde Waghje / sie
daer zijn mijn hanz-blechten / en daer mede
trockse haer de Mutz van 't hooft: doen
wierdt Freerk buur haer kennende / en
vraegde: Wel Reghie! waer hebje ge-
weest / waer zijnse kleeeren ende al jouw
mope goedt / hoe benje hier dus geraecht?
dat weet ich niet / mijn liebe Freerk buur /
sepse: maer vring mp hier van daen upt
'et volck. Hier mede gingen sy te samen
naer Schip en lieten de Baeckermat tot

een buyt voor de Jongens. Hoe slyber en
schoon die Reghie de Smit / haer man /
o'hups quam kan een prder denken. Doch
tot Enkhuspen wiert dit abontuprtje soo
beel verdupstert als 't mogelijk was: maer
t'Antwerpen verstrechte het voor een Con-
sotijfje in veel Geselschappen / van Jan
van Spanjen en sijn Conscaters.

Een Kluchtigen Pottemaker.

Seecher Potts-maker by een Prins den
Stypen ingangh hebbende / en van sijn
Ampt eenige trek / ofte vermakhelijcheyt
doende die hem behaeghde / beloofde de
Prins hem een seer schoon kleedt / dat hy
hem toonde / en hy self niet meer begeerde te
dragen: En beval sijn kamerling / dat hy
het hem als hy eens weer quam / soude
geven. De Seck miste 's anderen-daggs
niet / maer pasten neerstig op om te ko-
men. De kamerling / van sines Mees-
ters mildthept die soo qualijk gebzupht
was / heel 't onbzeden / dog 't Lijf-Wam-
baps daer af te nemen / om 'er de Paffe-
ment alleen af te hebben / dat was d'oor-
sack dat hy 'er de mouwen upt snee en t'lijf
op-sloot / bouwende al d'ander rest in een
Laken / en gaf het aen dese Bek? die ge-
loobende dat 'et daer al was / daer mede /
sonder dat hy het besag / tot sijnent ging

Maer hy het ontdoende / en siende datter
het Lijf van het Wambaps gebzack / dooz
de nijdigheyt van de Kamerling / want hy
bermoede wel dat dit niet dan dooz hem kon
komen / besloot dat dooz een vondt te krij-
gen / die de Pzing / die hy van goeden aert
kende / aen 't lacchen sou helpen / en daer
dooz lichtelijck hem tot een nieuwe milbeg-
heyt verplichten. Hy ging hy de Pastoor
van de Pzing / dien hy seyde / dat'er een daer
blinnen gestorven was / en dat men hem
fondt om hem te halen / om die ter aerde te
helpen. Desen Pastoor font daer Pziefsters
met het kruys en het vaendel / en de Geck
ging booz / die hem recht naer de wooning
van desen Pzing gelepden soo / die upt soude
gaen. Hy dese toerusting siende / verwon-
der'er sich af / en vzaegde wat dit seggen
woude. De Geck tradt boozt / en seyde.
Mijn Heer / het heeft u belieft my d' eer te
doen / aen my een van uwe klederen te
schenken. A kamerling heeft my de Man-
tel en de Bzoek gegeven wat 't Wambaps
belangt / daer heb ick maer de mouwen af /
top komen 't lijf soecken. De Pzing ge-
viel dese aerdigheyt so wel / dat hy sijn Ka-
merling bekeben hebbende / beval dat men
hem 't lijf gaf.

Alles

Alles is berispelijck.

En oudt Man reedt met sijn Soon-
tjen na Parijs / sitende bepde op een
Ezel / enige Lupden haer ontmoetende /
seyden ; Siet dese twee dit arme Beest ver-
drucken / en ober-laden / sp sullen 't boozse-
ker de rugg' in ryden ; d' oude Man kon
dit niet verdragen / dede oberfulchs sijn
Soontjen te voet gaen / d' eer sie die haer al-
bus ontmoeten / seyde / of hem desen Man
niet booz ons en schaemt / dat hy gemache-
lijk rijt / en laet die Jongstken als een hont
na loopen. Dit quelde d' oude man weder-
om / steig van den Ezel af / ging te voet /
en liet sijn Soontjen daer op ryden : Soo
haest ontmoete haer geen volck / of seyden /
dit is in de verkeerde Weerelt / dat dees
oude man met sijn strammie leden te voet
gaet / en laet desen jongen bengel op sijn ge-
mack ryden : ick sou hem sijn beenen van
jongst op anders doen gewinnen d' Ou-
de man stondt hier ober verset / dog wilde
het nog eens op een ander manier ver soec-
ken / en dede de jongen af klimmen / gingen
bepde te voet / en dzeben den Ezel ledig
boozt ; maer sp wlerden van d' eer sie die hun
tegen quamen / aldus upt-gelacchen : Dese
lupden moeten booz-seecker niet wijs zijn /
dat sp dees stercken Ezel sijn lupigheyt so
veel

veel toe geben / hem ledig dzyvende en self
te boet gaen / was hy de mijn / ik soude
dees verkeerde bazinlyctigheyt geen plaets
geben / en hem wel anders ter pzoef stel-
len / wie mach den borsten Esel van hun
dalen zijn? De oude man siende / dat hy /
hoe hy 't ook aenlepde / niet onberispelyk
boozt kon / nam sijn gemak / settede sich
met sijn soonten op d' Ezel / reed voort /
en trock hem geen berispinge meer aen.

Van een Man die met zijn Vrouw twiste.

E En Man / die alle dagen met sijn
Vrouw oberhoop lagh / op sicker dag
met haer rijvende / sepdē / dat hy meester in
hups wilde zijn / ende sy hem gehoozsamen
most ; en ik versta / antwoorde de vrouw /
dat alle dingen hier in hups naer mijn
hoofst sullen gaen / en niet na het uwe / en
gehoozsaemt my ook datelijck / of ik sal
toonē dat het my leet is / ik sal het doen /
sep de man / en greep boozt na hannen /
handelaers / potten / ketels / tangen / roo-
sters / en al wat los was / en hem boozde
handt quam / en wierp het haer na haer
hoofst / dat de stucken ober de hamer heen
blogen / och ich ben verlooren / ich ben
verlooren / riepde vrouwē / hydit hooren-
de / nam een besemstok / en sloeg'er so dapp-
per / datse begonste bloeden / ende schreeuw-
de

de soo lypde alsse kon. Hier op quamen
eenige geburen in hups loopen / die het slaen
van den man weerden / seggende / dat hy
hem behoorde te schamen / dat hy so wreed
met sijn Vrouw leefde : mijn goede gebu-
ren antwoorde de man / gy weet niet hoe
de saeck leydt / ik en mijn vrou hebben soo
eben getwist / wie de heerschappyp hier in
hups sou boeren : maer ich hebt verlooren /
want sy wilde dat alle dingen hier in hups
na haer hoofst en niet na het mijne sullen
gaen / en bewijse my dapper dzygde / heb
ich haer bebel na gekomen / werpende alle
dingen / die ich booz de handt vondt / na
haer hoofst / is'er nu yet te hardt aengeko-
men / dat is mijn schult niet / doen begonse
te roepen / datse verloren was / hier was
ich genootsaecht / haer wederom te soeken /
't welck ik met dit eyntien houes geluchig
uytgeboerd heb / gelijck ghy sien kondt /
soo datse haer nergens ober te beklagen
heeft / dan dat ikse al te veel gehoozsaemt /
en verlooren zijnde / al te pberig gesocht
heb. De geburen / hier mede lachende /
gingen wegh.

Daerom

Droom is bedrog.

Rodzigo / een vermaert konstige Schilder te Rome / had een schoone Vrouw / daer hy misschien niet sonder reden / dapper jalours van was. Hy had in een Kavel geschildert het jongste oordeel / daer in hy de Dupvelen soo menschelijck afgemaect had / dat sy alleen nipt deselve / door hoorrens / klautwen / staerten of pet dier gelijcks / te onderschepden warden. Op secker nacht droomde hy / dat de Dupbel hoor hem verscheen / en aldus aensprack / Godzigo wy zijn ten hoogsten aen u verplicht en verbonden / door dien gy ons soo vriendelijck in uw schilderpen verroont hebt / daer andere Schilders ons op het afgrijpselijckste / als haer mogelijck is afmalen; eyscht hier nu hoor / 't geen u belieft / het sal u geworden. Godzigo docht aldus hier op te antwoorden / Gelt en goet heb ik genoeg / kan oock hoor mijn konst / wel meer overwinnen / maer dit een ding bezwaert mijn / gy weet dat ich een seer schoone Vrouw heb / en ich twijffel niet of sy wort van andere wel gelief-hoost / doch ich wensche slechts alleen te weten / wie sulcke mogten zijn / of ik eerlijcke Luyden of canaille tot zwagers had. Is 't anders niet / antwoorde de Dupbel / daer weet ik raet toe / hou daer

daer is een Ring / sieecht die aen uw vinger / en soo lang gy die daer aen hebt / sult gy wel weten wie dat hy uwe vrouwe is. Daer mede verdween de Dupbel / en Godzigo ontwakte van blydschap / doch was strack jalours / vreesende dat de Dupbel met sijn vrouwe al deur was / maer wiert die boozt / nevens hen gewaer / en met eenen de Ring daer in sijn Vinger stack / en de woorden des Dupbels over-leggende / bebonde dat hy / (hoewel een leugenaer) de waerheyt gesept had / en dat niemant / soo langh dese Ring om sijn Vinger was / met sijn vrouwe / buyten sijn weten kon te doen hebben. Maer dese Ring konde hy niet gebuychen dan in sijn vrouws hy wesen / want die haer eygen natuerlijcke Ring was / en aen haer lijf / van jongs op was vast gegroept / soo dat hy bebont / dat hy ebenwel van den Dupbel bedrogen was:

Wonderlijk Aspect.

Een Borger / zijnde een Goutsmit tot Frankfort / had een soetje schoone grote Ribier-kreeften / die men aldaer Krebs noemt / gekoft; hy brenge deselve t' huys / en behandicht die aen sijn Meyt haer belastende / dese tegen 's avonds te koken Demepdt / die noch nieuwen onerbaren was / als mede de Kreeften noch niet wel kennende /

nen / sette de selve / met het mandek
 daerse in waren / in haer Meesters en
 Vrouws slaep-kamer. Een van de groot-
 ste kreeften klom by 't mandeken op / en
 lichte het houten dechfel / dat los daer op
 lag / soo hoog op / dat hy daer uptquam ;
 hy wandelt de kamer ober / en kruppt ep-
 delijk achter 't behangsel. D' andere kreef-
 ten worden 's abonts gesoden en gegeten
 sonder op dees eene te dencken. De meesten
 en vrouwe gaen de bedde / en vallen in slaep.
 De kreeft komt upt sijn schuplhoek / hier
 en daer wandelde / komt omtrent het bedde /
 raecht op een boetbank / en van daer in de
 Bid-pot die booz 't bedt stont / waer in de
 Man al-eer hy te bedt gegaen was gepist
 had. De vrouwe omtrent middernacht wak-
 ker wordende / was genootsaecht dese pot
 doock te gebuycken ; soo haest en begon dit
 gedisteleert water in de pot niet te rup-
 schen / of de kreeft beelde sich in dat hy in
 sijn Element des waters / en loopende re-
 vier was / en berhoopende eenig aeg te be-
 komen / wierp sich ront-om / en batte met
 een sijner scharen / een van dees vrouwe on-
 derste lippen / die so sel nijpende / dat sy daer
 oberlupde begon te schzeuwen / waer van
 de Man ontwakende / vzaegde wat'er te
 doen was ; de vrouwe / die onder tusschen de
 kreeft gewaer was getworden / en die socht
 af

af te trecken / wiert noch harder genepen.
 De man d' oorzaeck van de vrouwe schzeu-
 wen verstaen hebbende / sloeg ter stont met
 een buurslagh buur / en een kars aenste-
 liende / sag dees gelegentheyt aen / en de
 kreeft soeckende af te trecken / dede hem te
 harder nijpen / soo dat hy most aflaten / de
 vrouwe seide ; Liefste / ick heb wel hooren
 seggen / dat dese kreeften pets gebat heb-
 bende / en daer men stijf op blaest / 't selve
 straks los laten ; Dat sal ick haest besoe-
 ken / antwoorde de Man / en voegde hem
 met neus en mont soo dicht by de kreeft /
 dat hy beginnende te blasen / met d' ander
 schaer des kreefts / in d' onderste lip so dapp-
 per genepen wiert / dat hy also kupte als de
 vrouwe gedaen had / schzeude / welck schzeu-
 wen dooz de vrouwe verdubbelt wiert ; soo
 haest den man / sich willende los trecken /
 sy bepde van de kreeft met de twee scharen
 te gelijk / soo hard als hy kon aen weder-
 zijde geknepen wierden. Hier ober mosten
 sy so stil leggen / dat se niet aen haer lijf doz-
 sten bezroeren / maer grijnsde malhander
 seer leelijk aen / d' een met een mont vol / en
 d' ander sonder tanden / doch bepde wel ge-
 baerd / maer d' een met geschooren en op-
 staende / de ander met ongeschoren en han-
 gende knebels ? en hoe seer de kreeft sijn
 best dede / om dese twee monden by mal-
 hander

hander te byengen / en kon hy geen lusi tot kuffen aendringen. Eendelijck was de vrou genootsaecht so lupde te roepen dat'er een van de knechts in de kamer quam / die dit gerijfde siende / ende vaech noch in de oogen hebbende / dapper verschickte / meynde dat'er een van beyde gewont was / doch de vrou (want de Man niet wel spreken kon) geboodt hem een schaer en nyp-tangh upt de winckel te halen / waer mede hy de twee scharen des vreefts te gelijk af knipte. Dit scheen een wonderlijck aspect in 't rephen des vreefts / maer of het Coniunctio of Oppositio was / laten wyde Overelijckers oozdeelen.

Van een vribuyter, die men hangen soude.

Een kluchtige Vribuyter / (diemen nabuyten voerde / om gehangen te worden /) aen de poozt komende / sagh / dat het volck / met groot gedrangh / nabuyten liep / seide tot haer / ey mijn liebe vrienden / en haest u / noch loopt soo seer niet / want men sal daer niet doen booz dat ick'er oock ben. Men 't geregt komende / en 't gebed gedaen zijnde / vragde men hem / of hy nog yet te seggen had. Ik bedank u / sprak hy tot de Toelijckers / seer ho glijck dat gy my d' eer aendoet / van my in mijn leste uure / met

met u tegenwoozdighepdt te bereeren / ick bid de Heeren van 't gerecht mede / datse u van uwo werck en noodtsakelijkheden niet al te lang willen ophouden / want gy wagt al te samen na mijn. Maer ik sie / seide hy tegen het volck / een Barbier onder u staen / die selve wilde ik nog wel eens spreken. Men dede den Barbier by hem komen / waer tegen hy seide. Meester / ik heb dichtwils horen seggen / dat pemandt nooit ader gelaten zijnde, booz d' eerstemael het hem 't leven doet behouden / ik zwoer u / dat ik noopt gelaten ben / kont gy my nu hier van / booz 't laten bezyden / soo sal ick bevinden dat 't secker gaet. De pastoor seide / hy behoozde hem nu met andere saken te bekommeren / dan sulke pdelheit upt te staen. Men dede hier ober hem ter stont de leer op klimmen / en met 'et recht boozvaten: Radien dan / seide hy / dese proef my gewepgert wordt / soo versoek ick / dat men my slechts een piypjen toeback behandige : wat sou u dat tegenwoozdig konnen helpen / seide de beul : ik heb altyt horen seggen / antwoozde hy / dat de toeback geweldig opzoogt / en om dat ick dese nachts bloots-hoofst onder den blautwen hemel sal moeten blijven / soo sal ik boozscher dapper met koude sakingen gequelt worden / agte ober sulchs / dat den toeback my seer nut son

fou wesen. Hier dooz begon't volck luyd-
keels te laccken en te iouwen / ja / ja / riep
den Dyp'upter / lacht / iouwt en spot / soo
beel gp wilt / 'tis nu uw beurt maer ich sal
mijn beurt ook wel haest krijgen / wanneer
ich u na mijn doot / met 't uptsieken van
mijn tong / alle sal bespotten en de gupgh
na steeken : De Heeren / siende datter niet
als gupterp booz den dag quam / belasten
den beul boozt te baren / 'c welk ter stond ge-
daen wiert.

Van een die Bang voor de Zee was.

Zeker bzient / die pemandt van sijn
bekende / die op een hupg woonde dat
hoog op een berg dicht aen de Zee lagh /
was komen besoecken / sag / dat dooz een
onweer / het water ende winden als tegen
malkander woystelden ; en eenige schepen
in groot gebaer / waer ober hy sepde / mi
berwondert / dat men so stoute luyden bint /
die haer selven op de zee in schepen derben
bertrouwen : Men bzaegde hem / waer-
om ? om dat men / antwoorde hy / dage-
lijchs soo veele ongelucken op dit wankel-
baer element siet gebeuten. Ik verwon-
der mi dan sepde een ander / hoe gp te bedde
durft gaen / aengsien datter veel meer
menschē / op de bedden / dan op zee ster-
ben.

Van

Van eenige Boere Kerck-Meesters.

Vier of vijf mijlen van Parijs / leydt
seecker Doorp / van welke Parochie
Sint Sebastiaen de Patroon is / wiens
beeltenis op 't groot altaer / in de selve
kerck gesien wozyt / maer in den tjd des
Oorloghs hadden de Beeldtsnijmers / ne-
bens andere Beelden / desen Hepl. gh mede
aen boozt gewerft. die hem sijn ho. ft en ar-
men / sonder pets daer tegen te seggen had
laten ontroben / blybende alsoo een tijdt
langh staen proncken. Dit dede den Pa-
stoor den elendigen stant van s. Sebastia-
aen soo dikmaels aen sijn Doorp-lieden te
vooren stellen / dat men eyndelyck Geldt
schafte / om een nieuwt te laten maechen ;
De last hier van kreegen de Kerck-Mees-
ters / die naer Parijs by een Beeldthou-
wer gingen / de welke sp bzaeghden booz
hoe veel geldt hy haer een S. Sebastiaen
wilde maechen ? Den Beeldt-houwer
bzaegde haer van wat hout sp dien heb-
ben wilden ? Van Epenen-hout antwoor-
den sp om daer na ver Silber te wozyden /
hy begeerde de groot te werten di sp hem
toonden / aen een Maet daer toe mede ge-
nomen ; noch bzaegde de Beeld-houwer /
of sp 't beeldt wilden hebben gelyck of 't
leefde / of gelyk stervende / of gelyk doodt ?
Hier

Hier in waren de Kerck-Meesters getwolding bekommert / dooz dien sp hier op noit gedacht of eenige bisondere last toe hadden. Hoe ! sepdē d' eene / sullen wy hierom moeten wederkeren? Ja wy / antwoorde d' ander / want indien wy hem als lebendigh laten maken / en sp begeeren hem als doodt te hebben / soo sullen wy grooten ondancs begaen : en soo sp hem als lebende willen / en wy hem als doot doen maken / sal 't van gelijcken t' ondeegh weesen. Een van haer / die hem selven wijset achte dan al d' andere / sepdē : Is dit waerdig om soo seer daer in beswaert te zijn? waer gy maect boozt spzack by tot de Beeldt-houtwer / en maecht hem als lebende ; by aldien sp hem doodt of sterbende willen hebben / wy konnen hem wel haest doodt smijten.

Gustaef Adolph.

Gustaef Adolph / Sweedtsche Coning / beroberde in seker Stadt in Duyts landt / twaelf Metale Bussen / boerende de namen der twaelf Apostelen / waer op hy met een ernstigh gelaet dus upt-boer: Sp mogen Apostelen genaemt worden / daerse zijn / echter 't Euangelium dat sp verkondigen / bzencht geen vlyde boodtschap mer.

